

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
PEDAGOGICKÁ FAKULTA

DIPLOMOVÁ PRÁCE

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
Pedagogická fakulta
Katedra pedagogiky a psychologie

Výkonová motivace, prožitek typu flow a tanec
Diplomová práce

České Budějovice 2010

Vedoucí diplomové práce:
Prof. PhDr. František Man, CSc.

Vypracovala:
Eliška Schönová

Poděkování

Především děkuji za cenné rady a odborné vedení mému vedoucímu práce profesoru PhDr. Františku Manovi, CSc. a vedoucí katedry psychologie profesorce PaedDr. Ivě Stuchlíkové, CSc., dále vedoucímu tanečního studia Duende Kolín Eduardu Zubákovi, lektorce Lence Kantové Sekaninové za umožnění zadání dotazníků a v neposlední řadě také mému manželovi Stanislavu Schönovi za odporné připomínky z oblasti tanečního sportu.

Prohlašuji, že svoji diplomovou práci jsem vypracoval/a samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své diplomové práce, a to v nezkrácené podobě, fakultou elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

30. 7. 2010

Eliška Schönová _____

Obsah

Abstrakt	6
1. Úvod	8
2. Tanec jako sportovní disciplína	10
3. Motiv	13
3.1 Implicitní a explicitní motivy	14
3.2 Motivace	17
3.3 Motivace ve výkonnostním sportu	18
3.4 Přemotivovanost	18
3.5 Výkonová motivace	19
4. Kauzální atribuce	21
5. Emoce	23
5.1 Emoce a motivace	27
6. Co je to flow prožitek	28
6.1 Tanec a flow	30
7. Hypotézy	33
8. Metoda	33
8.1 Výzkumný soubor	33
8.2 Vlastní metody	35
8. 2. 1 FKS – Krátká škála flow	35
8. 2. 2 POMS - Profil stavu nálad (Profile of Mood States)	37
8. 2. 3 PANAV – Pozitivní a negativní valence	38
8. 2. 4 AMS – Krátká škála (Achievement Motive Scale)	39
8.3 Postup	41
9. Analýza dat	41
10. Výsledky a diskuze	42
10.1 Výsledky analýz rozptylu (H_1)	42
10.2 Korelace (H_2)	49
11. Závěr	62
Seznam literatury	
Seznam příloh	
Přílohy	

Abstrakt

Abstrakt:

Výkonová motivace, flow a tanec

V práci jsou charakterizovány a vysvětleny hlavní pojmy a teorie. To se zejména týká výkonové motivace a flow. Csikszentmihalyi navrhuje několik modelů flow. My považujeme „kanálový model flow“ za hodnotové východisko této práce. Předpokládáme, ve shodě s teorií výkonové motivace, že flow prožitek bude typický pro osoby s převahou Naděje na úspěch a Čisté naděje a ne pro osoby s převahou Strachu z neúspěchu. 60 subjektů (tanečníků) angažovaných v tanečních aktivitách participovalo na této studii. Krátký dotazník výkonové motivace (se škálami Naděje na úspěch, Strach z neúspěchu a Čistá naděje) a Krátká škála flow dotazníku (se škálami Hladký automatický průběh, Absorpce a Obavy) byly administrovány v těchto situacích: v základní situaci (1), před tancem (2), při tanci (3) a po tanci (4). Výsledky byly hodnoceny s použitím MANOVA's a ANOVA's s opakovanými měřeními. Naděje na úspěch, Strach z neúspěchu a Čistá naděje (užity byly tertily) sloužily jako nezávisle proměnné (faktory), zatímco proměnné Krátké škály flow tvořily závisle proměnné (faktory). Nebyla nalezena žádná signifikantní interakce pro Naději na úspěch, Strach z neúspěchu a závisle proměnnými získanými z Krátké škály flow. Pouze jsme zjistili signifikantní efekt opakování mezi Nadějí na úspěch a Absorpcí, tzn., že Absorpce se změnila (zvyšovala) v průběhu tréninku (výcviku), přičemž nejvyšší byla při tanci. Pokud jde o Čistou naději, byla zjištěna marginálně signifikantní interakce k Absorpci na straně jedné a statisticky významný efekt opakování na straně druhé. Zmíněné výsledky korespondují se smysluplnými korelačními koeficienty ve všech čtyřech situacích.

Klíčová slova: flow, společenský tanec, výkonová motivace, emoce, kauzální atribuce

Abstract

Abstract:

Achievement Motivation, Flow and Dance

The main concepts are characterized and explained. It concerns achievement motivation and flow predominantly. Csikszentmihalyi has suggested several models of flow. We consider „channel model of flow“ as a valuable starting point. We have assumed that according to the theory of achievement motivation, flow experience will be typical only for persons with Hope of Success or Net Hope predominancy and not for persons with prevalence of Fear of Failure. 60 subjects (dancers) engaged in dance activities participated in the study. Short Questionnaire of Achievement Motivation (with the following scales Hope of Success, Fear of Failure and Net Hope) and Short version of Flow Questionnaire (with the scales Smooth and Automatic Running, Absorbtion and Worry) were administred in the base situation, before the dance, during the dance and after the dance was finished. Results were evaluated using multiple analyses of variance (MANOVA's and factorial ANOVA's with repeated measure. Hope of Success, Fear of Failure and Net Hope (tertiles were used) served as independent variables (factors). No significant interactions were found between Hope of Success (HS), Fear of Failure (FF) and dependent variables obtained from Short Flow Questionnaire. We have only found effect of repetition between HS and Absorbtion, i. e. the Absorbtion has changed during the training (exercise) and the highest value (increasing value) was during dance. As far as Net Hope is concerned marginally significant interaction between the Net Hope and Absorbtion was revealed on one hand and significant effect of repetition on the other hand. Results mentioned above corresponded with the reasonable correlation coefficients in all four situations.

Key words: flow - experience, ballroom dancing, achievement motivation, emotions, causal attribution

1. Úvod

V dnešní době se stalo slovo „motivace“ velmi moderním a frekventovaným výrazem, který má pro řadu uživatelů daného slova poněkud vágní význam. Pokud zadáme heslo „motivace“ do internetového vyhledávače Google, jehož vyhledávání omezíme pouze na česky psané stránky, nabídne vyhledávač přes půl milionu odkazů. Pokud učiníme to samé s tím, že slovo přeložíme do anglického jazyka (motivation), můžeme listovat v 50 200 000 odkazů.

Prvotně se teorie výkonové motivace nevztahovaly na vyučovací proces, ale proces pracovní. Vznikaly tréninkové programy směřované k řídicím pracovníkům, podnikatelům, obchodníkům, až později byly teorie vztaženy také na prostředí školy, žáky a také studenty pedagogických fakult.

Během studia na pedagogické fakultě jsem se nadále aktivně věnovala sportovnímu společenskému tanci a zároveň pracovala na budování klubu sportovního tance a také vyhledávala možnosti, jak se co nejdříve dostat do kontaktu s žáky a začít působit ve vyučovacím procesu. Práce s mladými lidmi v převažujícím věku od 12 do 20 let s sebou přinášela a stále přináší nekonečnou řadu otázek, na které jsem se pokoušela, mnohdy marně, hledat odpovědi. Nejčastěji jsem si pokládala a dodnes pokládám otázky, jak motivovat studenty při výuce, jak motivovat členy tanečního klubu k vyšším, lepším výkonům, jak vzbudit zájem u studentů, jak upoutat na celou vyučovací hodinu jejich pozornost, jak přimět studenty přijmout zodpovědnost za své výsledky.

V teoretické části práce nejdříve přibližuji společenský tanec jako sportovní disciplínu, jejíž místo mezi sporty je stále diskutováno a pro některé laiky, ale zejména odborníky, stále leží na pomezí mezi uměním a sportem, což brání zařazení společenského tance mezi olympijské sporty. Dále se zabývám tématy motivů, výkonové motivace, kauzální atribuce, emocí a prožitku typu flow.

Ve druhé části práce jsou formulovány hypotézy a přiblíženy metody práce, prostor je věnován také seznámení s obsahem dotazníků, průběhem a způsobem jejich zadávání a vyhodnocování. V závěrečné části práce jsou interpretována získaná data, v závěru je diskutována hypotéza a výsledky zpracovaných dat a shrnuty zjištěné výsledky. Praktická část je doplněna o korelační tabulky, obrázky a vizualizace některých získaných výsledků. Celý počítačový výstup je přiložen do příloh, jejich

součástí jsou také dotazníky POMS, PANAV, FKS a AMS a Směrná čísla Soutěžního řádu Českého svazu tanečního sportu.

2. Tanec jako sportovní disciplína

Sportovní tanec je specifická sportovní disciplína, ve které vytváří základní sportovní jednotku taneční pár, zpravidla muž a žena, chlapec a dívka (v posledních letech se zejména v zahraničí rozmáhá mezi homosexuálně orientovanými páry trend vytvářet taneční páry pouze „ženské“ a „mužské“, těmito páry se ve své práci nebudu zabývat). Tento jev, tedy nutná kooperace mezi opačnými pohlavími, se okrajově vyskytuje i u jiných sportů, jedná se ale většinou především o sporty doplňkové k individuálním sportům (např. smíšená čtyřhra v tenise). Páry ve složení muž a žena nacházíme i v dalších tanečních odvětvích, nejen ve sportovním společenském tanci, ale také v akrobatickém rokenrolu, ve sportovním aerobiku – smíšených párech, v krasobruslení – sportovní dvojice, v tancích na ledě. Všechna výše uvedená taneční odvětví vyžadují velmi úzkou spolupráci dvou lidí, která se blíží podstatě partnerského soužití a která je také psychicky velmi náročná.

Specifikum sportovního společenského tance spočívá v podstatě společenského tance – úkolem tanečního páru je předvést pomocí předem naučených technických prostředků (taneční technika kroků, vedení nohou, udržení statické a dynamické rovnováhy, technika odrazů, ...) daný tanec, jeho charakter a přitom pružně reagovat na předem neznámou hudbu, pohybem ztvárnit a vyjádřit melodii, prezentovat publiku radostnou náladu a pozitivní emoce. Hudba zde neslouží jako doprovod sportovního výkonu, ale jako přímá inspirace, bez které nelze tanec plnohodnotně předvést.

S taneční pohybovou aktivitou ve velmi zjednodušené formě se dítě zpravidla setkává již v mateřské školce a tento způsob pohybu často dítěti pomáhá vyjádřit aktuální náladu. Do sportovních tanečních klubů přivádí rodiče své děti většinou ve věku kolem sedmi, osmi let, ve chvíli, kdy hledají pro svého potomka zájmovou pohybovou aktivitu a domnívají se, že je sportovní tanec možnou správnou volbou. Tento věk (6 – 8 let) s sebou již u některých jedinců přináší stud před opačným pohlavím, v tanci dochází k velmi těsnému fyzickému kontaktu a k narušení intimních zón tanečním protějškem, všeobecně je ale tento věk ještě spojen s dětskou hravostí bez rozlišování mezi pohlavími a preference jedinců stejného pohlaví, které nastanou v pozdějším věku (9 - 11 let). Ve starším školním věku (11 – 13 let) opět dochází k pronikání obou genderových skupin a kontakt v páru se stává většinou jednodušším.

Další skupinu zájemců o sportovní tanec tvoří absolventi základních tanečních kurzů pro mládež, kteří se hlásí sami, často přicházejí již v páru (blíže se poznali během tanečního kurzu) a o tanec projevují zájem. U těchto zájemců očekávají vedoucí klubů vyšší míru vnitřní motivace než u dětí. Mládež přichází s jasnější představou o tom, co sportovní tanec obnáší a brzy po vzniku tanečního páru a započetí pravidelného trénování si pár vytyčuje první cíle.

V krátkosti bych ráda přiblížila systém soutěží, postupů a tanečních tříd. Pro začátečníky jsou vypisovány taneční soutěže kategorie hobby. Tato kategorie je určena pro začínající taneční páry, které nejsou registrovány u Českého svazu tanečního sportu (ČSTS), přesto však sbírají na soutěžích body do celorepublikového žebříčku. Vzhledem k početnosti této skupiny tanečníků zařazuje ČSTS soutěže pro tuto skupinu tanečníků do svého kalendáře soutěží, tanečníci se tak mohou plynule připravovat na soutěžní taneční kariéru a neopomenutelným faktem je také finanční přínos pořadatelům plynoucí jak z poplatků za startovné (platí sami tanečníci), tak z poplatků za vstupné (v tanečních začátcích jsou zejména nižší věkové kategorie doprovázeny na soutěže početným příbuzenstvem).

Po dvou letech jsou páry z žebříčku vyřazeny a nejpozději v tuto dobu by měli tanečníci zaplatit základní a rozšiřující příspěvek ČSTS, čímž se stanou registrovanými amatérskými tanečními páry nejnižší výkonnostní třídy D v obou skupinách tanců. Stojí na počátku své soutěžní taneční kariéry. S narůstající výkonností a účastí na soutěžích taneční páry postupují do vyšších výkonnostních tanečních tříd v následujícím pořadí: D, C, B, A, M. Kromě dělení na třídy (výkonnost) se v tanečním sportu uplatňuje také dělení do kategorií (věk), přičemž taneční sport rozlišuje následné věkové kategorie (převzato ze Soutěžního řádu ČSTS):

1. Kategorie DĚTI (Juvenile)

- a) DĚTI I (mladší děti, Juvenile I) - páry, ve kterých žádný z partnerů nedosáhne v roce konání soutěže 10. narozeniny.
- b) DĚTI II (starší děti, Juvenile II) - páry, ve kterých žádný z partnerů nedosáhne v roce konání soutěže 12. narozeniny a alespoň jeden z partnerů dosáhne v roce konání soutěže 10. narozeniny.

2. Kategorie JUNIOŘI (Junior)

- a) JUNIOŘI I (mladší junioři, Junior I) - páry, ve kterých žádný z partnerů nedosáhne v roce konání soutěže 14. narozeniny a alespoň jeden z partnerů dosáhne v roce konání soutěže 12. narozeniny.

b) JUNIOŘI II (starší junioři, Junior II) - páry, ve kterých žádný z partnerů nedosáhne v roce konání soutěže 16. narozeniny a alespoň jeden z partnerů dosáhne v roce konání soutěže 14. narozeniny.

3. Kategorie MLÁDEŽ (Youth) - páry, ve kterých žádný z partnerů nedosáhne v roce konání soutěže 19. narozeniny a alespoň jeden z partnerů dosáhne v roce konání soutěže 16. narozeniny.

4. Kategorie DOSPĚLÍ (Adult) - páry, ve kterých alespoň jeden z partnerů dosáhne v roce konání soutěže 19. narozeniny a mladší z partnerů nedosáhne v roce konání soutěže 35. narozeniny.

5. Kategorie SENIOŘI (Senior)

a) SENIOŘI I - páry, ve kterých musí v roce konání soutěže oba partneři dosáhnout minimálně 35. narozeniny a alespoň jeden nedosáhne 45. narozeniny.

b) SENIOŘI II - páry, ve kterých musí v roce konání soutěže oba partneři dosáhnout minimálně 45. narozeniny a nedosáhnou 55. narozeniny.

c) SENIOŘI III - páry, ve kterých musí v roce konání soutěže jeden z partnerů dosáhnout minimálně 55. narozeniny a druhý 45. narozeniny.

Český svaz tanečního sportu [online]. c2006, poslední revize 12. 2. 2010 [cit. 2. března 2010]. Dostupný z WWW: <<http://www.csts.cz>>.

Většina párů se věnuje paralelně ve svých tanečních začátcích oběma skupinách tanců, standardním (do této skupiny řadíme waltz, tango, valčík, slowfox, quickstep) a latinskoamerickým tancům (do této skupiny patří samba, cha-cha, rumba, paso doble, jive). Na případné vytvoření taneční specializace přichází čas až přibližně po dosažení výkonnostní třídy B nebo A v obou skupinách tanců.

Věnování se oběma skupinám tanců má v tanečních začátcích své opodstatnění. Technika standardních tanců doplňuje techniku tanců latinskoamerických a otvírá tanečnickům jiné obzory a naopak. Trénink je samozřejmě doplňován i o prvky z jiných tanečních odvětví, zejména z baletu (držení těla, hlavy, rukou, práce s rukama a jejich vedení), jazzu (uvolňovací cviky, projev, práce nohou), zařazena jsou posilovací cvičení, strečink, nácviky točení.

Od chvíle, kdy se tanečník stane registrovaným členem ČSTS s taneční licencí, jsou pro něj určeny postupové a pohárové taneční soutěže. Pro páry až do třídy A jsou zajímavé především soutěže postupové, protože na nich získávají body a finálová umístění potřebná pro získání vyšší taneční třídy. Pro postup do vyšší třídy je zapotřebí získat 200 bodů a 5 finálových umístění, přičemž se podle počtu soutěžních párů mění výsledné umístění, na kterém je tzv. „efko“, tedy finále, ještě započítáváno. Tabulku

s přehledem směrných čísel pro zápočet bodů a finálových umístění na soutěžích a získání vyšší třídy příkládám v přílohách.

Kromě postupových soutěží pro třídy D – A ČSTS pořádá každoročně Mistrovství České republiky ve standardních tancích, v latinskoamerických tancích a v desetitancích (kombinace standardních a latinskoamerických tanců). Tyto soutěže jsou spolu s vyhlášením taneční ligy (žebříčková soutěž pro páry třídy M probíhající po celý rok) nejvýznamnějším okamžikem roku pro páry třídy M.

3. Motiv

Motivy je možné třídit podle různých hledisek, každý způsob třídění má své pro a proti a některé způsoby jsou nepřesné nebo spekulativní. S. L. Rubištejn např. rozlišuje tři formy motivů: potřeby, zájmy, ideály. Zájem vyjadřuje snahu člověka něco blíže poznat, proniknout do problému, zájem je tedy motiv poznávací činnosti člověka. Ideál pojímá Rubištejn jako morální a etické zásady člověka. Toto pojetí motivů se dnes již téměř nevyskytuje.

Jako motiv se v teoriích motivace označuje konečný cíl jednání. Můžeme identifikovat širokou řadu motivů, např. motivy související s fyziologickými potřebami (touha uhasit žízeň, zasytit se, ...), sociálně či kulturně podmíněné motivy (touha prosadit se). McClelland motiv charakterizuje jako vše, co člověka k něčemu nutí/přiměje a co selektuje, orientuje a energetizuje bezprostředně jeho vnímání a nepřímo jeho chování.

Motivy můžeme obecně dělit na vnější, které označujeme jako pobídky (incentivy) a vnitřní, tzv. mentální pohnutky. Dále můžeme rozlišovat motivy sebezáchovné a stimulační, jež vycházejí z biologických potřeb (zabezpečují přežití jedince a druhu, např. hlad, žízeň, sexuální motivy) a motivy psychosociální, které vycházejí z prosociálně orientované povahy lidské existence.

Dle Nakonečného (1997) vychází lidské chování často z nevědomých motivací. Nakonečný čerpá z publikace Krecha, Crutchfielda a Livsona (1969) a uvádí, že člověk často nedokáže rozpoznat pravé důvody svého jednání, člověk často neví, proč se rozhodl, jak se rozhodl; někdy si myslí, že zná důvody svého jednání, tyto důvody mohou být pouze zástupné, mohou být nástrojem racionalizace lidského jednání a slouží

jako obrana před výčitkami svědomí. Chování vyvolané nevědomými motivacemi bývá označováno jako iracionální. Studium nevědomých motivací se mimo jiné také zabýval a proslavil na poč. 20. století S. Freud, jež označil pudy za zdroj veškeré energie. Rozlišoval pudy života (sebezáchovné) a pudy smrti (sebedestrukční).

3. 1. Implicitní a explicitní motivy

Z mnoha šetření vyšlo najevo, že sebehodnocení/hodnocení motivů sebou samým prostřednictvím dotazníků nekoreluje s hodnocením motivů, které se provádí např. doplňováním příběhů k víceznačným obrázkům. Zároveň se však ukázalo, že obě metody souvisí s měřením motivace zcela rozdílně motivovaného chování. (s. 30, modrá)

Jako implicitní motivy jsou označovány motivy, které stojí mimo naši sebereflexi, jejich základ je položen v dětství člověka a vychází z prožitých emočních zkušeností. Naopak explicitní motivy dokáže člověk verbalizovat, pojmenovat a vznikají později než motivy implicitní.

V dotaznících sobě připisovaný, a proto explicitní výkonový motiv koreluje např. s cílevědomým rozhodnutím dokončit úkol nebo být ve srovnání s druhými lepší. Z obsahové analýzy odkrytý implicitní výkonový motiv souvisí naproti tomu se spontánní a flexibilní snahou zlepšit svou výkonovou úroveň (zlepšit se relativně ke své úrovni výkonu).

Implicitní a explicitní motivy jsou iniciovány odlišnými podmínkami - první intrinsickými (vnitřními) k činnosti se vztahujícími pohnutkami (podněty), druhé prostřednictvím jasných, jednoznačných možností volby a sociálně-evaluativními vnějšími incentivy.

Oba systémy motivů jsou na sobě neurofyzilogicky nezávislé. Výzkumy ukazují, že kongruence mezi explicitními a implicitními motivy pozitivně ovlivňuje dobrý zdravotní stav (doslova dobré cítění se, dobrý stav) a úspěch člověka. Naopak inkongruence je spojována se zdravotními obtížemi.

Motivy a motivačními tématy se zabýval např. americký psycholog, autor Tematického apercepčního testu (TAT) H. Murray. V roce 1938 zveřejnil svou teorii osobnosti, která byla podnětem k hlubšímu zkoumání výkonové motivace. Na jeho práci

navázal D. C. McClelland, rozvinul dále tematický apercepční test a zabýval se třemi motivy – motivem výkonu, moci a afiliace.

Výzkumu motivu výkonu věnoval velkou část své profesní kariéry americký psycholog D. McClelland. Jeho výzkum byl zaměřen na práci a motivaci manažerů a top manažerů a na tréninkové programy. Výkon je jedním z nejdůležitějších a nejčastějších požadavků na člověka, zejména pak ve vyspělých státech. Nakonečný (1997, s. 226) vysvětluje, že „všichni lidé touží po úspěchu, ale liší se silou motivu výkonu, která je dána poměrem touhy po úspěchu ke strachu z neúspěchu.“ Čím je strach z neúspěchu větší, tím menší je motiv výkonu. Strach z neúspěchu je obvykle posílen již zažitými a opakovanými neúspěchy a je spojen s opětovným očekáváním zažití neúspěchu (např. ve škole, ve sportu). Bylo zjištěno, že jedinci orientovaní na dosažení úspěchu preferují úkoly střední obtížnosti a jedinci orientovaní na vyhnutí se neúspěchu volí buď velmi lehké, nebo velmi obtížné úkoly. Osoby se silným motivem výkonu ale také mají tendenci přeceňovat své schopnosti.

Motiv výkonu ovlivňují zkušenosti, výchova v rodině. Lidé s vysokým motivem výkonu byli v dětství velmi brzy vedeni k samostatnosti a nezávislosti na pomoci dospělých a byli za to odměňováni příjemným fyzickým kontaktem ze strany matky (např. pohlázení). McClelland ve svém výzkumu zjistil, že děti se silným motivem výkonu méně riskují než děti se slabým motivem výkonu, které riskují často, nebo si vybírají jen nejlehčí úkoly (jedná se o běžné úkoly, nikoliv situace ohrožující život apod.). McClelland také během výzkumu odhalil, že lidé se silným motivem výkonu lépe a rychleji řeší problémy, při jejich řešení méně rezignují, jsou úspěšnější i v jiných oblastech činnosti a při motorickém učení se učí rychleji.

Atkinson (1958, in Nakonečný, 1997) se zabýval souvislostí mezi výkonem a očekáváním úspěchu. Zjistil, že snaha a úroveň výkonu jsou nejvyšší, když pravděpodobnost úspěchu je 1:1.

S výkonovým motivem také souvisí pojem aspirace (blíže v kap. 3. 5.). Nakonečný (1997, s. 235) říká: „V úrovni aspirace se projevuje očekávání úspěchu nebo neúspěchu a v jejich změnách zpětná vazba ze skutečně dosažených úspěchů či neúspěchů“.

Motivem moci se např. zabývali také McClelland a Heckhausen. J. R. P. French a R. H. Raven vytvořili taxonomii zdrojů moci. Nakonečný (1997, s. 236) definuje moc

jako „způsobilost odměňovat a trestat druhé, ... ve smyslu formálním nebo neformálním“. Silný motiv moci lze nalézt u povolání jako je např. policista, učitel, duchovní,

S uspokojováním motivu moci souvisí zvyšování hodnoty své vlastní osoby, získání pocitu nadvlády, prestiže, lepšího dojmu, obdivu v očích okolí, ale také korumpující působení moci. Osoby se silnějším motivem moci se vyznačují trvale vyšší úrovní aktivace. Nakonečný také uvádí, že mnozí lidé touží po moci, ale obávají se převzetí odpovědnosti za své jednání a transformují touhu po moci do skrytějších způsobů ovládnání druhých lidí.

Tyto tři (motiv výkonu, moci, afiliace), dle McClellanda nevědomé motivy, jsou od 90. let 20. století označovány jako tzv. velká trojka motivů:

- 1) Motiv výkonu, potřeba úspěšného výkonu – potřeba výzev a požadavků skrz podnětné, komplexní, těžké, ale řešitelné úlohy. Afektivním podstatou jsou zvědavost a pýcha/hrdost. Výkonový motiv žene osobnost za úspěchem, čím je úkol obtížnější, tím je dosažení úspěchu atraktivnější, čím je úkol lehčí, tím je prožitek neúspěchu náročnější. Může se jednat o výhru nad soupeřem, překonání vlastních dřívějších výkonů, dosažení něčeho výjimečného.
- 2) Motiv afiliace a intimity – potřeba sounáležitosti se sociální skupinou a příslušnosti k ní, potřeba bezpečí, snaha o udržení pozitivních emočních vztahů. Stuchlíková (nepublikováno) uvádí, že „... převažující naděje na přijetí je spojována s větším rozsahem kontaktních aktivit (povídání s druhými, telefonování, psaní dopisů či sms), s větším množstvím očního kontaktu, s preferencí sociálně atraktivních partnerů, silná obava z odmítnutí se projevuje jako vyhýbání se sociálním interakcím, rozpaky, nepreferování sociálně atraktivních partnerů.“
- 3) Motiv moci – potřeba vlivu a kontroly nad ostatními. Afektivní podstatou je sebepotvrzení a síla. McClelland rozlišuje dvě podoby moci:
 - moc personalizovanou, která se soustřeďuje na budování a udržování vlastní pozice
 - moc socializovanou, která se projevuje v podpoře druhých a v pomáhání jim (McClelland, Davis, 1972, in Stuchlíková, nepublikováno)

Němečtí psychologové (Heckhausen, Halisch, Rheinberg, ...) potvrdili poznatek amerických psychologů (McClelland, ...), že výše tři uvedené motivy jsou založeny jako protichůdné tendence, a sice jako naděje na úspěch a obava z neúspěchu, naděje na přijetí a obavy z odmítnutí, naděje na získání moci a strach ze ztráty moci.

3. 2. Motivace

Obsah pojmu motivace není ani v dnešní době zcela jednotný. V Psychologickém slovníku (Hartl, 2000) nalezneme následující definici motivace: „Motivace je proces usměrňování, udržování a energetizace chování, který vychází z biologických zdrojů.“ R. Atkinsonová (2003) podává jednodušší definici: „Motivace je stav, který aktivizuje chování a dává mu směr.“ Teorie motivace pracují se dvěma pojetími, a sice s pudovými teoriemi a incentivními teoriemi. Pudové teorie kladou důraz na vnitřní pudy, které se pravděpodobně vyvinuly pro umožnění naplnění základních potřeb člověka. Incentivní teorie motivace zdůrazňují motivační roli vnějších událostí.

Dle Nakonečného (2000, s. 72) je funkce motivace určena následovně: „... funkcí motivace je zaměření a energetizace chování, které směřuje k dosažení uspokojení, jež je obvykle chápáno zjednodušeně jako redukce výchozího motivačního stavu, potřeby.“ Nakonečný dále parafrázuje myšlenku J. Nuttina (1987) a vysvětluje, „že motivované chování má orientaci, je zaměřeno na něco, co přináší uspokojení.“

Hošek (2006) uvádí, že ve sportu se izolované motivy nevyskytují a jejich shluky jsou nazývány jako motivace. Každý sportovec, tedy i tanečník je ovlivňován množstvím motivačních seskupení, která jsou často i protichůdná.

Všeobecně můžeme rozlišovat motivaci primární (vrozené biologické potřeby, které fungují jako instinkty a vyvíjejí se podmiňováním) a motivaci sekundární (naučené tendence chování, vycházejí z motivace primární).

Nakonečný vysvětluje motivaci jako proces, který je zapříčiněn motivačním stavem, v němž se odráží nějaký deficit v existenci, v bytí jedince. Deficit můžeme označit také jako potřebu jedince, která vede jedince k chování zajišťujícímu udržení, nebo obnovení výchozího bezproblémového stavu. Motivace je podle něj rozdíl mezi tím, co jedinec právě prožívá a tím, co by prožívat chtěl.

3. 3. Motivace ve výkonnostním sportu

Motivace se stala centrálním tématem mnoha diskuzí, které se týkají sportovního výkonu. Práce pojednávající o motivaci ve sportu se většinou vztahují k výkonovému motivu, ačkoliv jsou významné i jiné motivy (např. motiv afiliace a intimity, motiv moci, agrese). Navzdory stále probíhajícím výzkumům existují i dnes stále velké nedostatky v oblasti výzkumu motivačně psychologických otázek ve výkonnostním sportu. Problémovými oblastmi jsou výzkum motivů, téma přemotivovanosti a otázka motivování sportovců.

Vysoká hodnota výkonového motivu je u sportovců zásadním předpokladem úspěšné sportovní kariéry. Ve sportu je alfou a omegou úspěchu cílevědomá snaha o překonání dosavadních výkonů (svých, svých soupeřů), snaha posouvat současné hranice výkonu v daném sportovním odvětví. Výzkumy dokládají, že sportovci, kteří dosahují vyšších výkonů disponují také vyšším výkonovým motivem než jejich méně úspěšní kolegové.

Motiv moci v souladu s pojetím potřeby moci jako tendence převyšovat, ovlivňovat a ve veřejných soutěžích porážet ostatní jedince chápe Winter (1973, in Brandstätter) výkonnostní sport jako možnou formu uplatňování moci ve společnosti. Také zvláštní vztah motivu moci k rizikovému chování objasňuje účinně úzký vztah mezi mocí a sportem. Sport je také považován za možnost, jak získat prestiž a moc a může být cestou k vlivné pracovní pozici – jak lze snadno doložit na příkladech mnoha bývalých sportovců, dnes prominentních funkcionářů. Z výše uvedeného podle Beckmanna a Kellera (2009, in Brandstätter) vyplývá jasný logický závěr, že spolu musí úzce souviset motiv moci a sport. Totéž potvrdil již v roce 1975 McClelland, který odhalil pozitivní korelaci mezi potřebou moci a kolektivními závodními sporty (fotbal, hokej).

3. 4. Přemotivovanost

K vysvětlení přemotivovanosti sportovců slouží tzv. Yerkes-Dodsonův zákon formulovaný již v roce 1908. Tento zákon uvádí, že mezi aktivací a výkonem můžeme nalézt vztah, který se podobá křivce obráceného U. Příliš nízká anebo naopak příliš vysoká aktivace s sebou přináší zhoršený výkon, optimální výkon sportovec podá při střední míře aktivace, která se považuje za optimální. Ve chvíli, kdy je sportovec

přestimulován, začíná jeho výkon klesat. Výše a míra aktivace nutná pro optimální výkon se v jednotlivých sportovních odvětvích liší, např. u silových sportů je zapotřebí větší míra aktivace než např. u sportů vyžadujících dobrou koordinaci.

Výše zmíněný zákon byl již podroben opakované kritice s tendencí upouštět od něj, přesto zůstává tato hypotéza stále ještě základem pro sportovněpsychologický výzkum a praxi.

3. 5. Výkonová motivace

U počátků zkoumání výkonové motivace stojí v padesátých letech D. C. McClelland, J. W. Atkinson, v Evropě H. Heckhausen a jejich spolupracovníci (V. Hošek, 2006; M. Vaněk, V. Hošek, F. Man, 1982).

S pojmem „výkonová motivace“ úzce souvisí pojem „aspirační úroveň“. Pojem aspirační úroveň označuje souhrn všech očekávání o vlastní současné i budoucí výkonnosti a od běžně užívaného spojení odhad výkonu, očekávání výkonu se liší tím, že je subjektivního rázu. Již na počátku 40. let minulého století P. S. Searsová během experimentů s aspirační úrovní dokázala, že tendence k dosažení úspěchu/vyhnutí se neúspěchu patří k dominantním osobnostním charakteristikám a výrazně se podílí na výběru cíle. Z výsledků jejího výzkumu vyplývá, že osoby s tendencí k dosažení úspěchu si vybírají realistické, středně obtížné cíle. Naproti tomu si druhá skupina osob (lidé s tendencí vyhnout se neúspěchu) vybírá cíle velmi jednoduché, kdy mají úspěch téměř jistý, nebo naopak velmi obtížné, kdy se nikdo nepozastavuje nad případným a zde očekávaným neúspěchem. Tuto hypotézu potvrdil ve svých výzkumech také Atkinson.

Dle Hoška (2006) je u sportovců zpravidla tendence k dosažení úspěchu silněji zastoupena než u ostatní populace (nesportovců) a bývá jejich typickým, trvalým osobnostním rysem. Aspirace je se sportovním výkonem pevně spjata, protože ovlivňuje pocit úspěchu. Úspěch (nejen ve sportu) je zažíván, pokud výkon převyšuje předchozí aspiraci, pokud je tomu naopak a výkon je nižší, menší, pak je prožívána frustrace. Současná očekávání nejvíce dle výzkumu (Hošek, 2006) ovlivňuje poslední výkon, přičemž mladší sportovci a muži mají vyšší očekávání než ženy a starší sportovci.

Zvyšování výkonnosti ve sportu spočívá v neustálém kladení si a překonávání náročnějších, obtížnějších úkolů, než byl úkol poslední. Tímto způsobem lze dosáhnout (za předpokladu přítomnosti nutných schopností a motivace) sebezdokonalování a zlepšování sportovního výkonu. Výše popsaný jev se ve sportu označuje jako tzv. hyperaspirativnost = aspirační úroveň je vždy vyšší než byl poslední výkon. Pokud sportovec splňuje svá očekávání, zažívá opakovaně úspěch, zvyšuje aspirace; přibližuje se pomalu okamžik neúspěchu a dostavení frustrace v případě, že jedinec během sportovního výkonu nenaplní svá očekávání a podá nižší výkon, než byl jeho poslední. V případě dlouhodobého a opakovaného nenaplnění svých očekávání může sportovec zažívat potíže vyplývající ze ztráty motivace, které mohou vést až k ukončení sportovní činnosti.

V tanečním sportu bohužel tato skutečnost potká každého juniorského tanečníka. Ačkoliv byl tanečník po celou dobu své dosavadní taneční kariéry zvyklý tančit s přibližně stejně starými soupeři (tanečník přestupuje do vyšší věkové kategorie cca každé dva roky), dochází s přechodem do vyšší věkové kategorie mládeže k podstatné změně. Celý taneční pár přestupuje do vyšší věkové kategorie mládeže, pokud alespoň jeden z páru dosáhne v roce konání soutěže 16. narozenin. Protože je však, dle mého názoru z organizačních důvodů, skupina mládeže na soutěžích (kromě MČR a taneční ligy) spojena se skupinou dospělých, ocitá se taneční pár náhle na soutěžním parketu vedle např. 26 letého, 30 letého zkušeného tanečního páru. Nejsou výjimkou ani páry, kdy tanečnici je např. 11, 12 let, tanečník dosáhne na konci kalendářního roku 16. narozenin, ale v lednu daného roku již musí dle Soutěžního řádu ČSTS tančit společně na soutěži v jedné kategorii s dospělými páry.

Vzhledem k rychlejšímu fyzickému i psychickému vývoji dívek v období nástupu puberty a naopak pomalejšímu vývoji u chlapců se často stává, že trenéři spojí dva věkově rozdílné jedince v taneční pár, tato taneční partnerství bez problémů fungují i několik let. Dle mého názoru není v silách dvanáctileté partnerky podat po technické, ale zejména výrazové stránce srovnatelný či lepší taneční výkon, než je v možnostech partnerky např. dvacetileté. Často se tak z velmi úspěšného juniorského páru, který se pravidelně ve své třídě a věkové kategorii umisťoval na medailových pozicích na soutěžích po celé České republice, stane pár na dlouhou dobu, někdy i trvale, zakotvený na posledním místě výsledkových listin. Tato obtížná situace navíc přichází v době probíhající či nastupující puberty, která se často vyznačuje zvýšenou labilitou

v emočním prožívání, sníženou sebejistotou, nedůvěrou ve své schopnosti, Podle mého mínění, které se opírá o několikaletou práci s tanečními páry, přichází Český svaz tanečního sportu v tomto vývojovém období tanečníků o taneční páry, které by u sportovního tance zůstaly v případě, že by měly srovnatelné podmínky s předchozí věkovou kategorií.

4. Kauzální atribuce

Pouhým vyjádřením slovního spojení českými ekvivalenty získáme jasnější představu o jeho významu. Slovo kauzální pochází latinského slova causa = příčina. Stručný psychologický slovník (Hartl, Hartlová, 2000) vysvětluje slovo atribuce jako přisuzování, v on-line slovníku cizích slov vysvětluje R. Kohoutek atribuci jako tendenci připisovat či přisuzovat úspěchům či neúspěchům různé příčiny. Kauzální atribuce je tedy příčinné přisuzování, hledání příčin, které vedly k úspěchu či neúspěchu. Kauzální atribuce je spojena se základní atribuční chybou. Jako základní atribuční chybu označujeme chování, při kterém dochází k přeceňování vlivu dispozičních faktorů aktéra (inteligence, schopností, úsilí) a podceňování vlivu situačních faktorů (náhoda, štěstí, náročnost úkolu) při atribucích pozorovatele (Šikl, Kouřilová, 1996).

Kauzální atribucí se také zabývá ve své publikaci Motivace lidského chování Milan Nakonečný. Dle Nakonečného (1997) „ ... pojem vyjadřuje tendenci člověka přisuzovat svým vlastním i cizím aktům chování a zejména jeho výsledkům, úspěchům a neúspěchům určité vnější a vnitřní příčiny...“ (příčiny spatřuje v sobě nebo ve svém okolí). Nakonečný dělí atribuce na vnitřní a vnější, k vnitřním atribucím řadíme schopnosti a úsilí, k vnějším potom např. lehkost/obtížnost úkolu a náhodu, štěstí, smůlu.

Následující tabulka (obr. č. 1, Nakonečný, 1997, s. 26) zobrazuje druhy atribucí:

Obr. 1

	interní	externí
stabilní	schopnosti	obtížnost úkolu
variabilní	úsilí	náhoda

Nakonečný výše uvedenou tabulku komentuje následovně: „Očekávání je ovlivňováno především stabilitou a variabilitou atribucí. Je-li např. vlastní neúspěch vysvětlován stabilními příčinami (dobrymi schopnostmi a malou obtížností úkolu), vytváří se tendence věřit v dalších srovnatelných situacích opět ve svůj úspěch. Naopak je tomu v příp. stabilně negativních atribucí (neschopnost, velká obtížnost úkolu), kdy se vytváří tendence věřit ve srovnatelných situacích ve svůj neúspěch. Variabilní atribuce nevedou k ustáleným tendencím, očekávání.“

Všeobecným sklonem člověka je vylepšovat svůj obraz před ostatními lidmi, tento sklon je nazýván různě (blíže Šikl, Kouřilová, 1996). Např. Dařílek (1990) pro tento jev užívá pojmenování egodefensivní atribuce či sklon. V rámci tohoto sklonu jsou rozlišovány dvě protichůdné tendence:

- sebeochraňující sklon, jehož „úkolem“ je popření odpovědnosti za neúspěch;
- sebezobdivující sklon ve výsledku přisuzuje aktérovi zásluhy za úspěch (Šikl, Kouřilová, 1996).

V rámci vylepšování sebepojetí dochází k opakovanému vysvětlování příčin úspěchu a neúspěchu často následovně: člověk má tendenci vysvětlovat svůj úspěch na základě svých dispozičních faktorů, neúspěch však připisuje faktorům situačním. Lidé přijímají pozitivní výsledek očekávané události a přiznávají za něj odpovědnost, ale v případě neúspěchu odpovědnost odmítají. (Hošek, 2006; Šikl, Kouřilová, 1996).

Způsob, jakým sportovec – tanečník vnímá svůj úspěch a neúspěch, je důležitý pro jeho další rozvoj. Každý soutěžní úspěch i neúspěch by měl být v rámci individuálních hodin konzultován, taneční pár i trenér by měli společně najít a pojmenovat objektivní příčiny úspěchu i neúspěchu, analyzovat celý soutěžní výkon a určit směr a náplň další přípravy tak, aby byly eliminovány všechny faktory zapříčiňující neúspěch a aby bylo posilováno chování a způsob tréninku vedoucí k zvyšování výkonnosti. Sportovec by se v průběhu své sportovní přípravy měl dle mého názoru naučit přijímat zodpovědnost za všechny své výkony a svůj případný neúspěch, stejně jako úspěch připisovat ve velké míře objektivním příčinám.

5. Emoce

Emoce patří k lidskému životu stejně jako voda a vzduch. Hlavním problémem při jejich zkoumání je však jejich subjektivnost. Stuchlíková uvádí, že „emoce jsou velmi komplexní jevy, jejichž charakteristickým rysem je jejich velká citlivost a proměnlivost“ (Stuchlíková, 2002, s. 11). Emoce jsou citlivé na subjektivní i objektivní změny a mohou se zcela nezávisle měnit, přičemž např. stejná situace může vyvolat v různou dobu různou reakci, která je závislá na osobním, subjektivním zhodnocení dané situace. Každá z emocí má dále několik forem vnějších projevů, zdá se tak nemožné vytvořit komplexní obecný systém emocí a jednou definicí postihnout emoce v celé jejich šíři.

Nakonečný (2000, s. 7) chápe pojem emoce následovně: „Zvláštností cítění je jeho úzké spojení s motorikou, biochemickými změnami a vegetativními procesy. Jednota cítění a těchto tělesných změn se označuje jako emoce.“ Na základě výše uvedeného můžeme emoce chápat jako procesy, které vznikly během vývoje člověka jako adaptivní reakce na důležité životní situace a jsou doprovázeny aktivací jedince. Primární funkcí emocí bylo zachování života člověka prostřednictvím hodnocení situací a přiměřenou reakcí na ně a jejich zvládnutím (např. obrovské zvíře vyvolalo pocit strachu a poté následoval útek člověka do bezpečí). S postupnou fylogenezí vznikaly nové zdroje a podněty, které se však částečně liší podle kulturních zvyklostí, poměrů a tradic, ve kterých jedinec žije.

Lazarus (1991, in Stuchlíková, 2002, s. 15) zastává názor pohlížet na emoce jako na procesy z toho důvodu, že „se rozvíjí v čase a sestávají ze sekvence určitých

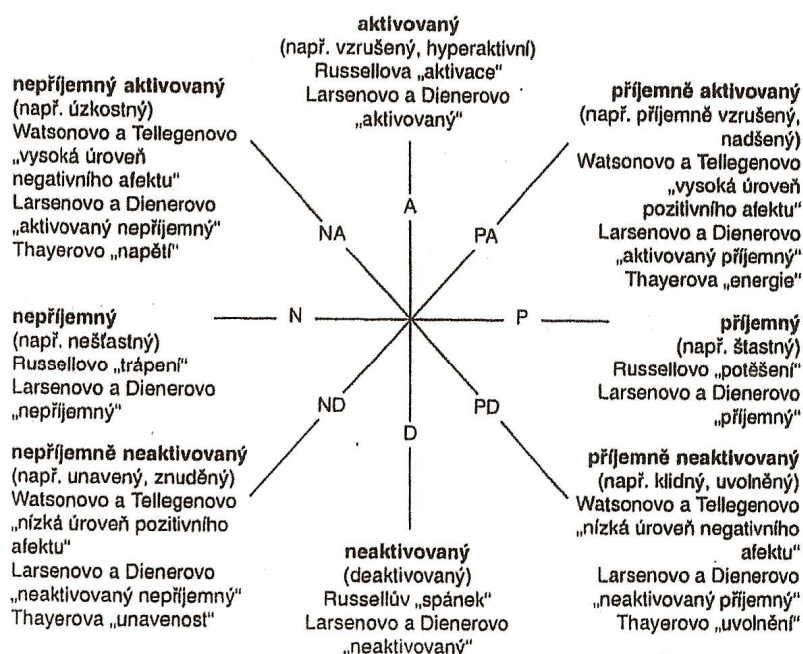
emočních reakcí.“ Emoční epizody mají delší trvání a bývají označovány jako vzorce nebo scénáře a jejich součástí jsou všechny osoby i události, které jsou součástí dané emoční scény. Při popisu emocí dochází v běžné komunikaci nikoli k popisu jednotlivé emoce, ale právě k popisu sledu událostí, které daný emoční stav zapříčinily. Během emočních epizod se mohou střídát různé emoce, jedna emoce může vyvolat jinou, emoce se také mohou změnit v náladu, která je trvalejší a někdy se uvádí, že nálady se vyznačují nižší intenzitou než emoce. Stuchlíková (2002) přirovnává náladu k „emočnímu klimatu“ a emoci ke změně v „emočním počasí“. Nálada je dále oproti emocím bez intence, bez objektu, kdežto emoce se vyskytují v souvislosti s nějakým „objektem“, situací. Nálada může vznikat na základě určité emoce.

Zástupcem jednoho ze současných přístupů je C. E. Izard, podle kterého je nedílnou složkou emoce její prožitková stránka, fyziologická stránka a výraz (nebo rozsáhlejší fyzický projev). Emoce dle něj mohou být spuštěny objektivními událostmi, stejně tak událostmi pouze představovanými.

Z hlediska funkce emocí lze emoce dělit na intrapersonální, interpersonální a sociokulturní. Funkcionální přístup přesunul svůj zájem od otázky co jsou to emoce k otázkám k čemu jsou emoce a proč mají strukturu, jakou mají. „Funkcionální přístup se zabývá tím, co emoci předchází, ale dále specifikuje i to, co je systematickým důsledkem emoce v daném kontextu“ (Stuchlíková, 2002, s. 86).

Diverzita emocí a emočních stavů vyvolávala a stále vyvolává potřebu vytvořit jakousi „mapu“ afektivního prostoru, strukturovaný model, který by podal přehled emocí, případně nálad. Stuchlíková (2002) uvádí, že současný přístup syntetizuje pohledy několika psychologů a vzniklo kompromisní schéma popisující afektivní prostor, který je vymezen osou příjemné – nepříjemné a osou aktivovaný – neaktivovaný.

Obr. 2: Integrovaný model prostoru afektivních stavů (Volně podle Yik, M. S. M., Russell, J. A. & Feldman-Barrett, L. (1999). Structure of Self reported Current Affect: Integration a Beyond. *Journal of Personality and Social Psychology*, 77, s. 600 – 619. in Stuchlíková, 2002, s. 19)

I ke kombinovanému schématu afektivního prostoru se vyskytly kritické připomínky. Týkají se především obecného pojetí sémantického významu slov příjemný – nepříjemný, aktivovaný - neaktivovaný; tyto dvojice slov jsou chápány jako antonyma, přičemž při popisování afektivních stavů mohou vedle sebe stát jako „dvě odlišné kvality“ (Stuchlíková, 2002, s. 19). Z výše uvedeného obrázku je patrné, že i velmi příjemné podněty mohou jedince nechat v neaktivovaném stavu, stejně tak mohou příjemné podněty jedince aktivovat. Naopak nepříjemné podněty pravděpodobně souvisí s aktivací jedince, nepříjemné podněty vylučují stav relaxace, neaktivování.

Emoce jsou velmi výraznou složkou sportovního výkonu a mohou průběh a výsledek sportovního výkonu ovlivňovat. V oblasti sportovního tance hrají emoce ještě významnější roli než u ostatních druhů sportů (míčové sporty, hokej, atletika, ...). Stejně jako u jiných sportovců nalezneme i u tanečníků známé předstartovní a posoutežní stavy (Hátlová, Hošek, 2006), samotné soutěžní stavy tanečníků zůstávají zatím neodhaleny; jistě by bylo i ku prospěchu tanečního sportu, kdyby vedení ČSTS podpořilo výzkum v oblasti soutěžního tance a povolilo dotazníkové šetření u tanečnic

párů vyšších tříd (B, A) během taneční soutěže. Výsledky takového výzkumu by jistě využili také trenéři během soutěžní přípravy párů.

Na emoční stav muže a ženy v páru má kromě jiného vliv síla, způsob a míra regulace emočního prožívání jejich protějšku v tanečním páru, pohoda nebo aktuální konflikty v páru. Úkolem tanečního páru během tanečního vystoupení/soutěže je vyjádřit pohybem své emoce, které jsou vyvolány hudbou obecně (rytmem, melodií), charakterem jednotlivých tanců a „příběhem“, který páry svým tancem ztvárňují. Nabízí se otázka, zda se emoce (pozitivní i negativní), které musí taneční páry během soutěže demonstrovat (pokud chtějí uspět) stávají i součástí skutečného prožitku tanečníků. Dle Stuchlíkové dnes většina psychologů souhlasí s názorem, že výraz obličeje do jisté míry ovlivňuje naše emoce. S ohledem na tuto problematiku bylo provedeno několik výzkumů. Stuchlíková (2002) uvádí ve své publikaci experiment Lanzetta, Cartwright-Smitha a Klecka z roku 1976, ve kterém měly pokusné osoby výrazem ve své tváři předstírat, že dostaly bolestivý šok. Druhá skupina měla své emoce naopak skrývat. První skupina vyhodnotila mírné šoky, které dostávala, jako mnohem bolestivější a naopak druhá skupina vnímala šoky jako méně bolestivé. I další experimenty potvrzují, že obličejový výraz vzbuzuje emoce, kterým odpovídá (např. Lairdův experiment, semknuté rty, stažená brada, stažené obočí jsou znakem rozzlobení a tento emocionální obsah také navozují).

U počátků výzkumu obličejového výrazu emocí stál Charles Darwin. K Darwinově myšlence, že výraz emoce je částečně vrozený a částečně naučený se psychologové (S. Tomkins, P. Ekman, C. E. Izard, ...) vrátili až v 60. letech 20. století. Emoční výraz (tzv. „řeč těla“) slouží v běžné komunikaci k dekodování nejednoznačných situací, obličejový výraz slouží v prvních měsících života dítěte jako prostředek komunikace rodiče s dítětem a naopak. Výzkumy prokázaly, že obličejový výraz některých emocí je vrozený a nezávislý na kultuře, ve které jedinec vyrůstá, během života je však kulturou vyžadovaným způsobem modifikován.

Ne všichni psychologové souhlasí s názorem, že je obličejový výraz důležitý pro utváření subjektivního emočního prožívání, v posledních letech však bylo provedeno několik výzkumů, které vliv obličejového výrazu potvrzují.

Emoce (pozitivní i negativní) zásadním způsobem ovlivňují poznávací procesy. Oblast pozitivních emocí není zdaleka tolik probádána jako oblast emocí negativních. Stuchlíková (2002) uvádí několik důvodů této skutečnosti, jedním z nich je např. fakt,

že v taxonomiích základních emocí připadají na jednu emoci pozitivní tři až čtyři emoce negativní. Jako druhý důvod uvádí orientaci psychologie zejména na řešení problémů, které jsou spojovány s negativními emocemi.

Pozitivní emoce kladně ovlivňují vznik a existenci sociálních kontaktů a sociální interakci, podněcují aktivitu a kreativitu v myšlení i jednání. Negativní emoce „zuzují momentálně myšlenkově akční repertoár člověka“ (Stuchlíková, 2002, s. 106). Pozitivní nálada vede k optimističtějšímu vnímání světa ve smyslu až nadhodnocování svých schopností, naopak dochází k podceňování pravděpodobnosti negativní události. Pozitivní emoce rozšiřují pozornost, negativní naopak zužují.

Emoce mají vliv na učení a zapamatování. Jak pozitivní, tak negativní emoce příznivě ovlivňují zapamatování, přičemž optimální podmínky pro zapamatování nastávají, pokud obsah učebního materiálu vyvolává silné a pozitivní emoce, slabší intenzita emocí a negativní emoce působí méně intenzivně a méně pozitivně na schopnost zapamatování. Negativní emoce brání usazení informací do již vytvořených struktur a tzv. přerámování, kdy jsou již zapamatované informace propojeny s novými, nové informace se poté těžko vybavují. Negativní emoce mohou způsobovat rychlejší zapamatování, dlouhodobé vystavení negativním emocím však negativně ovlivňuje učení se novým skutečností. Stuchlíková (2002) uvádí, že lépe si člověk zapamatovává materiál, který je ve shodě s aktuálním emocionálním laděním jedince. Výše uvedené vychází ze skutečnosti, že schopnost vzbudit emoce u jedince má převážně subjektivně důležitý materiál. Naopak ale může nastat situace, kdy velmi silné emoce dokáží ochromit vybavování i paměť.

5. 1. Emoce a motivace

Někteří nerozlišují v podstatě mezi emocemi a motivací, ale na emoce nazírají jako na organickou složku motivace (W. McDougall, M. B. Arnoldová, ...). Dle Nakonečného (1997) je sepětí obou složek psychiky zřejmé a podle něj „...jsou v podstatě emoce a motivace dvě stránky téhož funkčního komplexu...“ (Nakonečný, 1997, s. 57). Některé potřeby a motivy jsou obsaženy již v názvu daných konkrétních emocí – např. strach, hlad, láska.

Úzké propojení motivačních a emocionálních procesů vychází z vnímání procesů motivace jako snah usilování o cíl, přičemž v teoriích motivace se konečný cíl

označuje jako motiv (chtění, přání, touha). Obecně lze říci, že každý jedinec usiluje o maximalizaci příjemného a minimalizaci nepříjemného, konečným cílem, motivem je tedy dosáhnout uspokojení, vyhnout se nepříjemnému; toto chování se nazývá hédonistické. Nakonečný (2000) označuje potřeby, které vyjadřují nedostatek a uspokojování potřeb za dva klíčové aspekty průběhu motivace. Potřeba je jedincem vnímána jako napětí (zpočátku třeba i příjemné, nebo rovnou nepříjemné), které může být spojeno s uspokojením potřeby (úplným, částečným), které jedinec vždy prožívá jako příjemné. Z výše uvedeného vyplývá, že v procesu motivace dochází ke změně jednoho „emociogenního stavu (napětí, nelibost) v jiný emociogenní stav (uvolnění, libost)“ (Nakonečný, 2000, s. 72).

K. B. Madsen rozlišuje dle Nakonečného dvě pojetí vztahu mezi emocemi a motivací. Chápe a) emoce jako znak motivace, b) emoce jako podmínku motivace, přičemž si obě pojetí vzájemně neodporují. E. R. Hilgard výše uvedený vztah pojímá následovně: a) emoce působí jako popudy, b) emoce jsou cíle, c) emoce doprovázejí motivované chování.

6. Co je to flow prožitek?

Jako flow prožitek je popisován stav, při kterém dotyčný jedinec přestává vnímat místo, čas a původní účel činnosti, danou aktivitou je zcela pohlcen, přičemž se daná aktivita vyznačuje vysokou (nebo vyšší) mírou zatížení, námahy, ale jedinec svou činnost dobře kontroluje. Jedinec nemusí vynakládat energii na to, aby udržel pozornost, koncentrace přichází jakoby sama od sebe a mění se vnímání času (objektivní čas je většinou delší než subjektivní). Osoby, které se často nacházejí ve stavu flow prožitku, se vyznačují vyšší životní spokojeností. Flow je považován za převážně pozitivní jev, který může být teoreticky spojený s jakoukoli aktivitou, činností, žádoucí je ve spojení s učením, s výkonnostním sportem,

Flow prožitek je prožitek, nad kterým člověk nepřemýšlí, neuvědomuje si ho v danou chvíli, nereflektuje ho.

Ve stavu flow nedochází k vnímání vlastního já, spojenému s tíživými představami a obavami. Dochází sice ke ztrátě vědomí vlastního já, vlastní osoby, ale nedochází ke ztrátě vlastní kontroly, ba naopak (např. ve sportovních odvětvích si musí být sportovec velmi dobře vědom toho, co dělá a mimoděk kontroluje svou činnost, aniž

by narušil svůj stav flow). Stav plynutí utváří pocit součinnosti, splynutí s okolím, s hudbou, s prostorem. Po každém zážitku plynutí, kdy ustupuje vědomí vlastního já do pozadí, se vynořuje nová, odlišná představa vlastního já. Podle Csikszentmihalyiho se zdá být pravděpodobné, že je nutné občas na vlastní já zapomenout, aby bylo možné posílit a vybudovat vědomí lepšího a úspěšnějšího sebe sama.

Zážitek plynutí může pro člověka představovat ale také určité nebezpečí. To se skrývá ve světě náboženských, fanatických, extrémistických a jiných skupin, kde může člověku prožitek flow, pocit sounáležitosti a potlačení vědomí vlastního já poskytovat poslušnost, slepá víra a oddanost. Příslušnost k podobné skupině může vyvolávat dojem, že je jedinec součástí něčeho velkého.

V souvislosti s prožitkem flow dochází ke změněnému vnímání času. V průběhu většiny činností, při kterých dochází k prožitku plynutí, mohou být sekundy prožívány jako minuty (např. při silné koncentraci na určitý úkon a na jeho rozfázování a bezchybné provedení) a naopak hodiny mohou být vnímány jako minuty, často dochází k potlačení vnímání fyzických potřeb (např. potřeba ukojit pocit hladu). Naopak u jiných činností, kde má pojem času důležitou roli, dokáží jedinci provozující tyto činnosti vnímat plynutí času s přesností na minuty (např. automobiloví závodníci).

Csikszentmihalyi (1996) ve své knize přeložené do češtiny zmiňuje také objevenou souvislost mezi schopností prožívat stav plynutí a nedostatkem sebevědomí, či naopak přehnaným soustředěním se sám na sebe. Člověk, který nemá dostatek kontroly nad svou psychickou energií, dosahuje flow zážitku hůře, než osoba, která svou psychickou energii ovládá. Shodným rysem dvou výše uvedených typů osob je absence uvolněného hladkého plynutí pozornosti, díky kterému je člověk schopný vytvořit si vztah k dané činnosti, aktivitě jen pro ni samotnou. Psychická energie osob s výše uvedenou charakteristikou se soustřeďuje na vlastní „já“, případně na starost, co si o „mém“ chování a o „mé“ osobě myslí ostatní, pozornost těchto osob je příliš napnutá a strnulá. Do přímé souvislosti se schopností prožitku plynutí Csikszentmihalyi uvádí také poruchy pozornosti. Přílišná vnímavost k okolí a roztěkanost také brání prožitku flow, pozornost je příliš proměnlivá. Jedinci s výše uvedenými charakteristikami (nedostatek sebevědomí, sebestřednost, poruchy pozornosti) mají potíže s učením a stěží se dokážou radovat.

Dle Csikszentmihalyiho přináší největší pocit spokojenosti, štěstí a tím potenciálního prožitku plynutí činnosti, ke kterým lidé nevyužívají materiálních zdrojů.

Pokud se lidé ve svém volném čase zabývají činnostmi, které jsou podmíněny drahými pomůckami či energiemi (řízení auta, dívání se na televizi, ...), jsou zdatně méně šťastní než lidé, kteří nepotřebují ke svému koníčku drahé materiální zázemí, ale naopak vysokou investici vlastních sil (fyzických, psychických).

V neposlední řadě je nutné se pozastavit nad pojmem „obtížnost úkolu“. Csikszentmihalyi tímto pojmem pravděpodobně vztahuje obtížnost úkolu ke schopnostem jedince z jeho pohledu, neboť jeden a ten samý úkol budou různé osoby vnímat různě – např. začátečník, hobby tanečník, tanečník třídy D těžko zatančí valčík doleva v předepsaném tempu (nastává změna rotací, ke které při valčíku doprava nedochází) a pravděpodobně při pokusu splnit tento úkol zažije neúspěch, pro pár třídy B, A, M se bude jednat o úkol velmi jednoduchý.

6. 1. Tanec a flow

Sportovní společenský tanec můžeme zařadit mezi činnosti, které velmi dobře umožňují jedinci svou povahou zažít stav plynutí. Systém soutěží, postupů a zisků vyšších výkonnostních tanečních tříd umožňuje tanečnickovi¹ zažívat opakovaně pocit, že objevuje, vytváří, učí se, chápe, vykonává a zvládá něco nového.

Každý tanečník začíná ve většině tanečních klubů nejprve pravidelně navštěvovat tzv. taneční přípravku, vedené semináře pro začátečníky. Zde se učí vnímat hudbu a adekvátně na ni reagovat pohybem, vnímat své tělo a jeho jednotlivé části, učí se zapojovat svalové skupiny, o kterých neměl dosud ani tušení. Každý „taneční začátek“ je spjat s nutností aktivovat svou vůli, silně se koncentrovat a začít vědomě a záměrně ovládat jednotlivé svalové skupiny a s pocíťováním fyzické bolesti, která vzniká aktivním zapojováním dosud „nepoužívaných“ svalových skupin zejména na zádech, rukou, bříše, ..., vznikají otlaky na ploskách nohou, puchýře (ve větší míře u dívek), ... Zároveň tak vzniká mnoho překážek, jejichž překonávání a překonání může zapříčinit vznik prožitku flow.

Jak bylo již výše uvedeno, sportovní společenský tanec je sportovní disciplínou, která sportovci nabízí stále nové a nové výzvy. Páry ve třídě D tančí jak v tancích standardních, tak v tancích latinskoamerických pouze čtyři tance, s postupem do třídy C

¹ Obecné pojmenování tanečník je zde použito ve významu tanečník nebo tanečnice z důvodu jazykové ekonomie

musí pár zvládnout další dva nové tance, a sice standardní, vysoce technicky náročný tanec slowfox a latinskoamerický tanec paso doble. Ve třídách D a C smí páry tančit v obou skupinách tanců ve svých tanečních sestavách pouze figury z tzv. Katalogu figur, který je pro trenéry sportovního tance jedním z nejdůležitějších dokumentů.

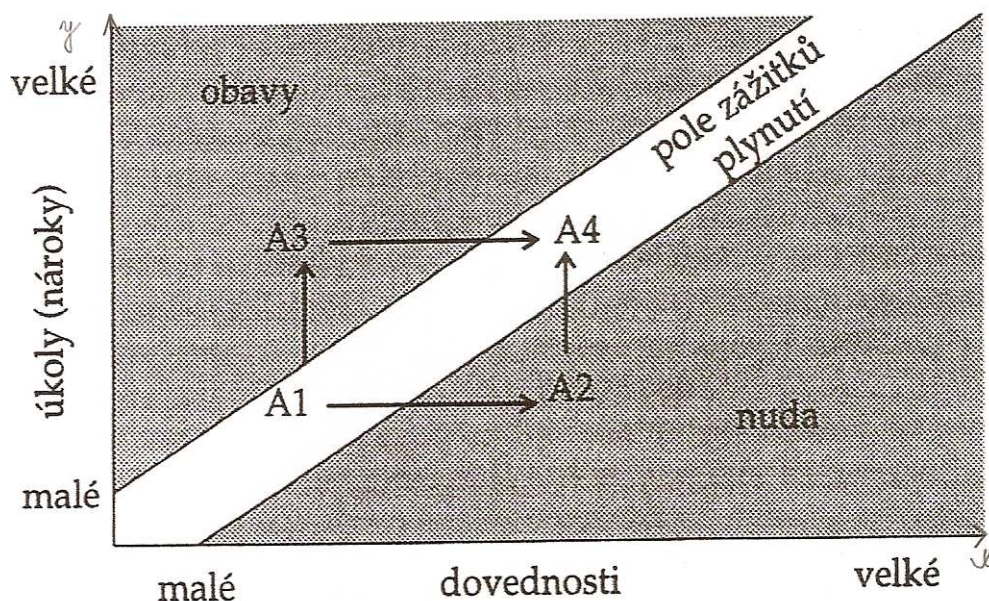
Většina tanečních párů upíná své úsilí k zisku třídy B, neboť v této třídě získávají páry téměř absolutní volnost co se týká tanečního repertoáru, jediným omezením zůstává pravidlo, že nejméně jedna noha tanečníka i tanečnice musí zůstat v kontaktu s podlahou. S vyšší třídou se zvyšuje kvalita pohybu a samozřejmě narůstá tréninková doba. Dle obecných doporučení by pár ve vyšších výkonnostních třídách (B – M) měl týdně věnovat 10 hodin tréninku standardních tanců, 10 hodin tréninku latinskoamerických tanců a další 2 – 3 hodiny doplňkovým sportům jako např. plavání a posilování.

Pro páry třídy A je vypsán za rok pouze omezený počet soutěží, proto je zapotřebí vytvořit na celou taneční sezónu tréninkový plán, který zohledňuje termíny konání tanečních soutěží, aby pár mohl jet na soutěž dobře připraven a ve vrcholné formě.

Zisk nové taneční třídy, nebo posun na medailové pozice s sebou pro tanečníka vždy a opakovaně přináší nové výzvy, trenér s výkonnostním posunem zakomponovává do tanečních sestav nové, náročnější, ale také atraktivnější figury a každá taneční třída s sebou přináší nové výzvy k překonávání překážek a plnění zajímavých úkolů.

Všechny aktivity, které vedou k flow zážitku mají společný znak, poskytují jedinci pocit, že něco objevuje, vytváří, je součástí něčeho většího, tyto aktivity přivádí jedince k vyšším výkonům, činí zážitek z činnosti komplexnějším, ucelenějším, dochází k „růstu“ vlastního já.

Obr. 3: Dynamika flow (dle Csikszentmihalyi, M., 1996., s. 115)

Výše uvedený obrázek znázorňuje, jakým způsobem vnímá sportovec svou aktivitu v průběhu času. Na ose x jsou vyneseny dovednosti např. tanečnicka, na ose y úkoly, nároky na osobu a její výkon. Ve chvíli, kdy přichází tanečnicka do taneční přípravy, nachází se v bodě A1, nemá s tancem a hudbou téměř žádné zkušenosti, nezná charakter tanců ani kroky a figury. Jedním z prvních úkolů, který budoucí tanečnicka dostane je dokázat vytleskat rytmus např. tance cha-cha. Sám zvládne v hudbě odhalit čtyři doby, s pomocí trenéra odhalí, že čtvrtá doba je rozdělena na dvě půldoby, začne vytleskávat rytmus 1 – 2 – 3 – cha – cha a zanedlouho dokáže rytmus také vyjádřit údery chodidel. V této chvíli bude pravděpodobně zažívat radost, protože zvládl úkol, který odpovídal jeho schopnostem začátečnicka, otvírá se možnost vzniku zážitku plynutí. Na další lekci musí však trenér nároky na tanečnicka zvyšovat, v případě, že by na této úrovni A1 setrvala tanečnicka příliš dlouho, nezažívala by již radost z provádění činnosti, ale nároky by byly příliš nízké, tanečnicka by se začala nudit – bod A2. Pokud na tréninku přijdou již zkušenější tanečnicka, kteří kromě vyjádření základního rytmu cha-cha tančí již jednoduše sestavičku v páru, může náš tanečnicka zažívat místo nudy obavy, protože zjistí, že jeho „soupeři“ jsou na vyšší úrovni než on, uvědomuje si, že by ho soupeři v soutěži porazili a má obavy, zda se také dokáže naučit nové kroky. Do pole zážitků plynutí se tanečnicka dostane znovu tak, že se během výuky s trenérem bude soustředit na zvládnutí nových kroků do tance cha-cha a přiblíží se výkonům svých

soupeřů, nebo je dokonce během klubové soutěže porazí, nebo dokáže oproti ostatním na výzvu trenéra přede všemi předvést krátkou taneční sestavu, kterou se nedávno naučil.

Tím, že si člověk volí stále náročnější úkoly, které však odpovídají stále jeho schopnostem, může zůstat v poli zážitků flow. Vyhledávání takových nových výzev by se měl tanečník s pomocí trenéra naučit, aby dokázal cíleně vzdorovat nudě během sportovní činnosti – tance, kterou je ohrožen. Řepka uvádí, že „z hlediska rozvoje flow je důležitý pohyb za zónou pohodlí..., ... není možné se zlepšovat, pokud jedinec vyhledává pocit pohodlí při výkonu“ (Řepka, 2005, s. 105 – 106).

7. Hypotézy

Csikszentmihalyi objevil stav, který je vnímán jako příjemný a který označil jako flow prožitek. K tomuto poznatku dospěl během dotazování osob, které byly zcela zaujaty určitou činností a prováděly ji, aniž by za ni dostávaly odměnu. Flow prožitek se obecně dostavuje ve chvílích, kdy se nacházejí výzvy a dovednosti v rovnováze. Pokud tomu tak není, dochází k prožívání strachu nebo nudy. Z dříve provedených dotazování a výzkumů vyplynulo, že prožitek typu flow se váže také výrazně k tanečním aktivitám.

H₁: Předpokládáme, že tanečníci a tanečnice motivované nadějí na úspěch budou vykazovat vyšší hodnoty proměnných flow a pozitivních emocí, než tanečníci a tanečnice s vyššími hodnotami strachu z neúspěchu. V úvahu bude vzata i NH (Netto Hoffnung = Čistá naděje).

H₂: Budou zjištěny statisticky významné a smysluplné korelační koeficienty proměnných AMS s dotazníky zjišťujícími flow a emoce, a to před tancem, při tanci a po tanci.

8. Metoda

8. 1. Výzkumný soubor

Výzkum byl proveden na 86 pokusných osobách, které se věnovaly sportovnímu společenskému tanci déle než jeden rok, většinou se jednalo o osoby, které tančí již řadu let a vlastní taneční třídu D, C, nebo B. Během zpracovávání vyplněných dotazníků

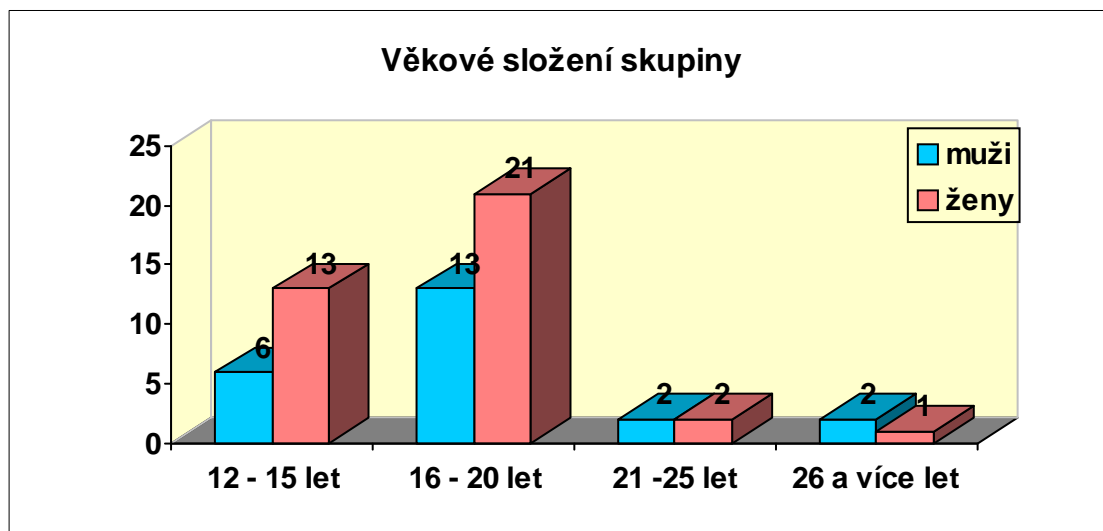
jsem objevila řadu dotazníků neúplných, dotazované osoby neodevzdaly všechny listy dotazníkového souboru apod., bylo tedy nutné oslovit další tanečnice a zadat dotazníky znovu. Nakonec bylo možné vyhodnotit dotazníky u celkem 60 osob. Všechny osoby byly v době zadání dotazníků ve věku 12 let a starší, nejstarší dotazované osobě bylo 35 let. Průměrný věk dotazovaných osob činil 17, 45 roku. Soubor oslovených osob byl tvořen 50% mužů a 50% žen, vyhodnocovaný soubor se však skládá z 62% z osob ženského a z 38% osob mužského pohlaví (muži odevzdávali častěji neúplné, nevyplněné dotazníky).

Obr. 4: Zastoupení dle pohlaví

Pokusné osoby byly vybrány zcela náhodně, ale zároveň tak, aby splňovaly nejnižší věkovou hranici 12 let a aby se tanci věnovaly pravidelně nejméně po dobu jednoho roku.

Obr. 5: Věkové složení skupiny

Situace v oblasti tanečního sportu v jižních Čechách se během jednoho roku od doby zadání diplomové práce výrazně změnila a svou aktivní taneční činnost ukončilo několik desítek juniorských, mládežnických a dospělých párů, proto bylo nutné obrátit se také na subjekty mimo jihočeskou taneční divizi. K zadání dotazníků jsem využila několika tanečních soustředění. Vyplňování dotazníků třikrát během jedné tréninkové jednotky se setkalo téměř bez výjimky s vlnou nevole jak ze strany samotných tanečníků, tak ze strany trenérů, neboť vyplnění škály FKS, POMS a PANAV zabralo probandům nezdědka 10 - 15 minut a významným způsobem tak byla narušena celá tréninková jednotka.

8. 2. Vlastní metody

8. 2. 1. FKS – Krátká škála flow (Flow-Kurzskala)

Krátká škála flow popisuje motivačně podstatné prožitky během vykonávané činnosti na relativně obecné úrovni, nabízí se i řada dalších možností, jak konkrétněji vystihnout podněty, pobídky k činnosti, při analýzách tak vznikají různá spektra podnětů pro jednotlivé činnosti. V nich se opakovaně objevuje jedna složka motivace, kterou Csikszentmihalyi již v roce 1975 nazval jako flow prožitek. Ten charakterizuje jako stav v průběhu hladce probíhající činnosti, který není doplněn sebereflexí a který má jedinec navzdory vysoké obtížnosti úkolu stále dobře pod kontrolou. Člověk

Tvůrce Krátké škály flow Rheinberg uvádí, že dotazník je po prvním seznámení s ním zodpověditelný za 30 – 45 sekund. Vnitřní konzistence leží v rozmezí Cronbachova $\alpha = .80 - .90$. Hodnota flow se nachází v těsném zřetelném vztahu s velmi dobrým cítěním se během prováděné činnosti. Pro vznik flow je prospěšné, pokud je umožněno provádět náročnější činnost bez přerušování a vysoce soustředěně. Je dokázáno, že shodné podmínky nevzbuzují automaticky u všech osob flow prožitek. Osoby, u kterých převládá obava z neúspěchu, prožívají za shodných podmínek obavy, přičemž u jiných jedinců nastává za stejných podmínek flow prožitek.

FKS nabízí zejména ve spojení s ESM (Experience Sampling Method - metoda měření subjektivního blaha) možnost stanovit, za jakých podmínek a kterými aktivitami se daná osoba nechá snadno pohltit a kdy naopak k tomuto pro učení a výkon vhodnému stavu nedochází.

8. 2. 2. POMS - Profil stavu nálad (Profile of Mood States)

Tento zkrácený 37 položkový dotazník (česká verze vycházející z verze Shachamové, původní verze sestává z 65 položek) obsahuje řadu přídavných jmen, pomocí kterých je možné popsat různé pocity. Dotazovaná osoba má za úkol na pětistupňové škále (od vůbec ne, přes trochu, středně, značně, až po velmi značně) vyznačit své stanovisko, označit, jak se cítí daný týden včetně chvíle, kdy vyplňuje dotazník. Dotazník se využívá k zjišťování přechodných a krátkodobých afektivních stavů v délce trvání od několika minut po cca jeden týden.

Jednotlivé položky dotazníku můžeme rozdělit do šesti faktorů (volně dle Stuchlíkové, Mana, Hagtveta, 2005, s. 459 – 469):

T: Tension - Anxiety (napětí - úzkost)

Faktor je provázen somatickou tenzí, která může a nemusí být pozorovatelná, faktor v dotazníku určují následující adjektiva: napjatý, neklidný, nervózní, rozrušený, úzkostný.

A: Anger - Hostility (hněv, zlost - nepřátelství)

Skór je testován pomocí adjektiv, která vyjadřují pocity hněvu, zlosti, vzteku a antipatií: vzteklý/rozhněvaný, nevrlý/rozmrzelý, našťvaný/otrávený, rozzlobený, podrážděný, rozhořčený.

F: Fatigue - Inertia (únava - netečnost)

Skór určují následující adjektiva, která popisují nedostatek energie, únavu, vyčerpání: opotřebovaný, unavený, vyčerpaný, utahaný, přetažený, neschopen soustředit se.

D: Depression - Dejection (deprese - sklíčenost)

K tomuto faktoru se váží adjektiva, která vyjadřují inklinování s depresivním stavům, nešťastnost: nešťastný, sklíčený, bez naděje, nepříjemný, malomyslný, zbytečný, mizerný.

V: Vigor - Activity (energičnost - aktivita)

Tuto dimenzi aktivity, pozitivních emocí a dostatku energie popisují adjektiva jako plný života, energický, rázný, veselý, plný elánu, činorodý.

C: Confusion - Bewilderment (zmatek - popletenost)

Tento faktor se pojí s adjektivy, která popisují ztrátu kontroly, zmatenost a neschopnost kontrolovat pozornost: zmatený, rozrušený, roztržitý, nejistý, neschopen soustředit se.

Česká verze dotazníku POMS, která byla předložena dotazovaným osobám, nese tyto instrukce: „Dotazník obsahuje řadu slov, která se používají k popisu, jaké mají lidé pocity. Prosím vyplň u každé odpovědi příslušné kolečko, které nejlépe vyjadřuje, co jsi pocíťoval(a) v průběhu minulého týdne včetně dneška, co pocíťuješ právě nyní. Neexistují zde správné a špatné odpovědi, jde jen o to, jak přesně každá vystihuje tvé stanovisko.“

8. 2. 3. PANAV – Pozitivní a negativní valence

K zachycení duševního rozpoložení existuje mnoho různých škál, které jsou většinou rozsáhlé. Během výzkumu jsem použila do češtiny přeloženou kratší verzi dotazníku PANAV podle Schallbergera (2000), která je rozdělena do tří oblastí:

1. Pozitivní aktivace (aktivizace), PA – nadšený, vysoce motivovaný, nabitý energií, čilý (bdělý) versus znuděný, bez chuti, bez energie, unavený
2. Negativní aktivace (aktivizace), NA – stresovaný, nervózní, ustaraný, rozzlobený versus uvolněný, klidný, bezstarostný, přátelsky naladěný
3. Valence, VA – šťastný, spokojený na ose proti nešťastný, nespokojený

Tato metoda dovoluje zachytit pomocí pouze deseti položek hlavní zaměření aktuálního duševního stavu. Dotazník PANAV se tak hodí ke kombinaci s Experience sampling method – ESM. Metoda může být použita i k jednoduchým jednorázovým měřením. Shodnost/korelace PA a NA škály leží okolo 0.80 (Cronbachova alfa), toto číslo udává spolehlivost dotazníku a hodnota nad 0.80 je považována za dostatečnou. Při vyhodnocování dotazníků se bipolární škála transformuje na sedmibodovou stupnici.

V souvislosti se zadáváním a vyhodnocováním dotazníku je třeba brát na zřetel, že v dotazníku se nezrcadlí pouze „zážitky“ vyplývající ze specifické činnosti, ale odráží se v něm také stabilní individuální rozdíly plynoucí z trvalého emočního zaměření (zda se daný jedinec nachází častěji ve stavu pozitivní nebo negativní aktivizace). Takové celkové individuální rozdíly v duševním rozpoložení osoby činí mezi 20 – 24% variance (rozptylu) aktivace (aktivační škály). Hodnoty PA a NA jsou na sobě téměř nezávislé, jedinec může být zároveň pozitivně i negativně aktivován. Např. aktuálně zažívaný pocit štěstí a spokojenosti koreluje silněji záporně s přítomností negativní aktivace než s přítomností pozitivní aktivace (u NA $r = -.70$, u PA $r = .40$).

Dotazník PANAV se dá využít jak v každodenním pracovním životě, tak při neobvyklých sportovních aktivitách (horolezení, létání na rogalu, ...). Při vyhodnocování dotazníků, zadaných právě v souvislosti s neobvyklými sportovními aktivitami, vyšlo najevo, že pozitivní aktivace často nesouvisí s prožitkem štěstí a spokojenosti. Toto zjištění je důležité pro vyhodnocování dotazníku, pokud chceme zjistit, které činnosti vzbuzují u dané osoby její aktuální motivaci, je zapotřebí řídit se spíše hodnotami z oblasti PA. Pokud je škála zadávána mezi extrémními sportovci, může být zjištěno, že maximální pozitivní aktivace nevyklučuje zároveň negativní aktivaci.

8. 2. 4. AMS – Krátká škála (Achievement Motive Scale)

Autory původní delší verze dotazníku jsou Norové Gjesme a Nygard. Škála vznikla v roce 1970, skládá se z 15 položek pro naději na úspěch (HE) a z 15 položek pro strach z neúspěchu (FM). Kvůli ne vždy uspokojivé stabilitě výsledků při faktorové analýze, vytvořil Engeser v roce 2004 optimalizovanou krátkou verzi, která obsahuje celkem 10 položek, prvních 5 položek pro naději na úspěch a dalších 5 pro strach

z neúspěchu. Navzdory nízkému počtu položek je konzistence krátké škály uspokojivá a odpovídá dlouhé verzi, s níž vysoce koreluje (HE: $r = .95$, FM: $r = .98$).

AMS v její aktuálním krátkém pojetí se hodí zejména pro statistická šetření, ve kterých je zapotřebí ekonomických a pevně zakotvených postupů, aby bylo možno postihnout obě složky (tendence k naději na úspěch, tendence vyhnout se neúspěchu) výkonového motivu tak, jak se vyskytuje v sebepojetí dané osoby. Vysoké hodnoty FM signalizují maladaptivní vyhýbavé strategie v náročných situacích a ve vyučovacím procesu. Pro účel individuálního poradenství týkajícího se hodnocení výkonové motivace tato krátká škála nepostačuje.

Následující obrázek č. 7 ukazuje krátkou verzi AMS zkrácenou Engeserem (2004)

Obr. 7: AMS – krátká verze

AMS – KRÁTKÁ VERZE

Níže najdete různé výpovědi. Prosím, posuďte, do jaké míry jsou pro Vás výstižné.

	Vábec mě nevystihuje	Trochu mě vystihuje	Převážně mě vystihuje	Vystihuje mě zcela
Rád pracuji na problémech, které jsou pro mne alespoň trochu obtížné.	☐	☐	☐	☐
Mám rád situace, ve kterých mohu zjistit, jak jsem dobrý.	☐	☐	☐	☐
Přitahují mne obtížně řešitelné problémy.	☐	☐	☐	☐
Mám rád situace, ve kterých si mohu vyzkoušet své schopnosti.	☐	☐	☐	☐
Jsem rád, když jsem postaven před náročnější úkoly.	☐	☐	☐	☐
Znepokojuje mne, mám-li něco dělat, když si nejsem jistý, že to dokážu.	☐	☐	☐	☐
I při úkolech, o kterých si myslím, že je zvládnou, mám strach ze selhání.	☐	☐	☐	☐
Problémy, které jsou složité, mě znepokojují.	☐	☐	☐	☐
Když je nějaká situace náročnější, jsem raději, že ji nemusím řešit, protože mám strach, že bych to nedokázal.	☐	☐	☐	☐
Pokud nějakému problému ihned neporozumím, zneklidňuje mě to.	☐	☐	☐	☐

Pro mě osobně jsou nyníější požadavky

Příliš nízké	Právě přiměřené	Příliš vysoké
○	○	○

8. 3. Postup

Dotazovaným osobám byly rozdány následující dotazníky: Krátká škála výkonových motivů (AMS), Krátká škála flow (FKS), Profil stavu nálad (POMS) a Pozitivní a negativní valence (PANAV). Dotazované osoby dostaly za úkol výše uvedené dotazníky vyplnit doma v klidovém stavu. Následující den na tréninku byly dotazovaným osobám znovu zadány škály FKS, POMS a PANAV před začátkem tréninkové jednotky, během pauzy v tréninku a po skončení tréninku. Jednalo se vždy o tréninkovou jednotku zaměřenou na nácvik a zvládnutí nové nebo rozšiřující taneční techniky, na zvládnutí a předvedení tance na novou, neznámou hudbu s vyšším počtem taktů apod. Při zadávání dotazníků bylo zdůrazněno, že dotazníky neobsahují špatné nebo správné odpovědi, ale že záleží na osobním pocitu každého dotazovaného.

V souvislosti s vyplňováním dotazníků se nabízí otázka, do jaké míry může výsledky výzkumu zkreslovat snaha probandů vypadat lepší, dělat se lepšími. J. Ferjenčík ve své výzkumné studii (Ferjenčík, 2008) uvádí, že záměrné zkreslování odpovědí ve výkonových testech může významně deformovat obraz o výkonových charakteristikách zkoušeného. Z výsledků studie vyplývá, že tzv. sociální žádoucnost není předpokladem pro vyšší míru zkreslování ve výkonových testech. Naopak bylo potvrzeno, že osoby s vysokou mírou orientace na úspěch vykazovali až dvakrát vyšší tendenci k vědomému zkreslování výsledku výkonového testu.

9. Analýza dat

Statistická verifikace bude provedena pomocí General Linear Model – GLM (Obecný lineární model), tedy multivariačních statistik. Nezávisle proměnnou tvoří proměnné AMS (členění podle tertílů), a to tertíl vysoký, střední a nízký pro Naději na úspěch, Strach z neúspěchu a Čistou naději. Závisle proměnnou tvoří vždy proměnné FKS (Krátká škála flow), tedy Hladký automatický průběh, Absorpce a Kognitivní obavy. Proměnné byly zjišťovány před tancem, při tanci a po tanci (opakování). Stejně bylo postupováno i pro další proměnné dotazníku POMS, tedy Hněv, Tenzi, Depresi, Únavu, Vitalitu a Zmatenost. Poprvé byl dle našich informací v České republice administrován dotazník PANAV se svými proměnnými Pozitivní, Negativní aktivace, Valence (+/-). Vztahy mezi proměnnými byly zjišťovány pomocí výpočtů korelačních koeficientů.

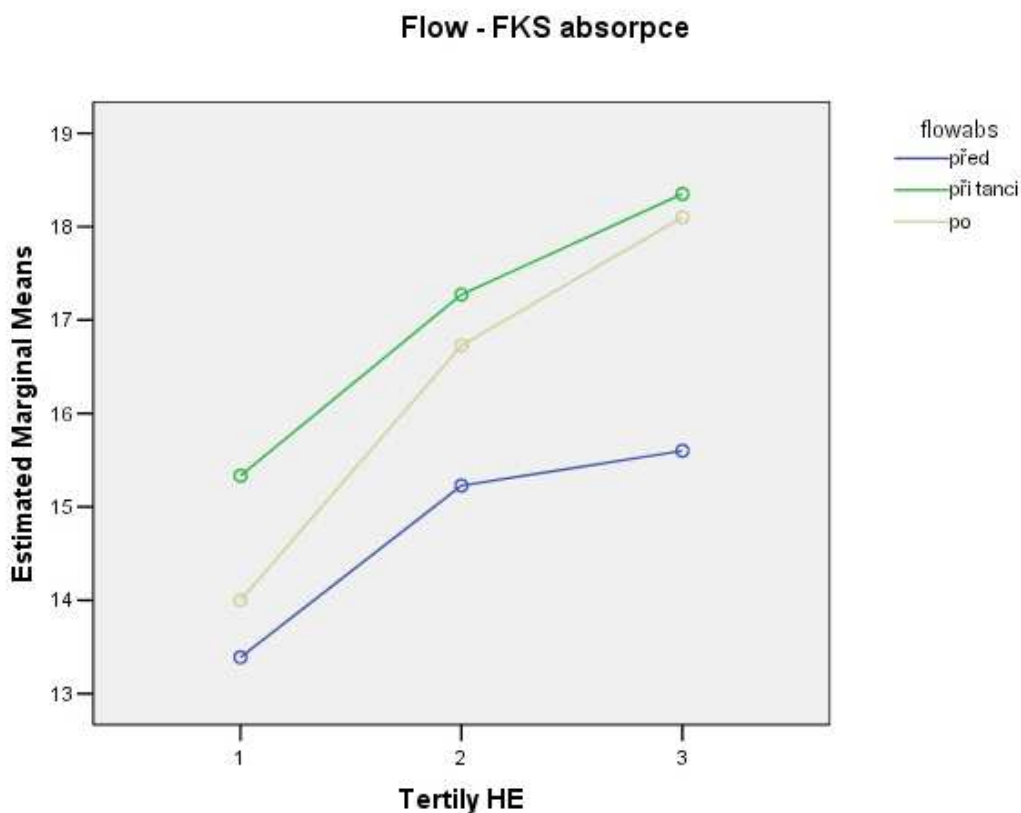
10. Výsledky a diskuze

10.1 Výsledky analýz rozptylu (H_1)

Kromě základních deskriptivních charakteristik byly počítány analýzy variance s opakovaným měřením (faktorem individuálních rozdílů bylo HE /Naděje na úspěch/, resp. FM /Strach z neúspěchu/ či NH /Čistá naděje/, $NH = HE - FM$). Opakované měření se týkalo nejdříve jednotlivých subškál FKS (Absorpce, Hladký automatický průběh, Obavy). Po dohodě s vedoucím diplomové práce jsme se rozhodli, že budeme interpretovat pouze signifikantní výsledky. Kromě dvou uvedených modelů nevychází nic signifikantně (model pro HE a NH), v prvním navíc není významná interakce (role HE), ale efekt opakování. Tzn. že Absorpce se měnila v průběhu tréninku a nejvyšších hodnot dosahovala při tanci. Logiku zpracování i vlastní hodnoty výsledků přináší tabulky a obrázek.

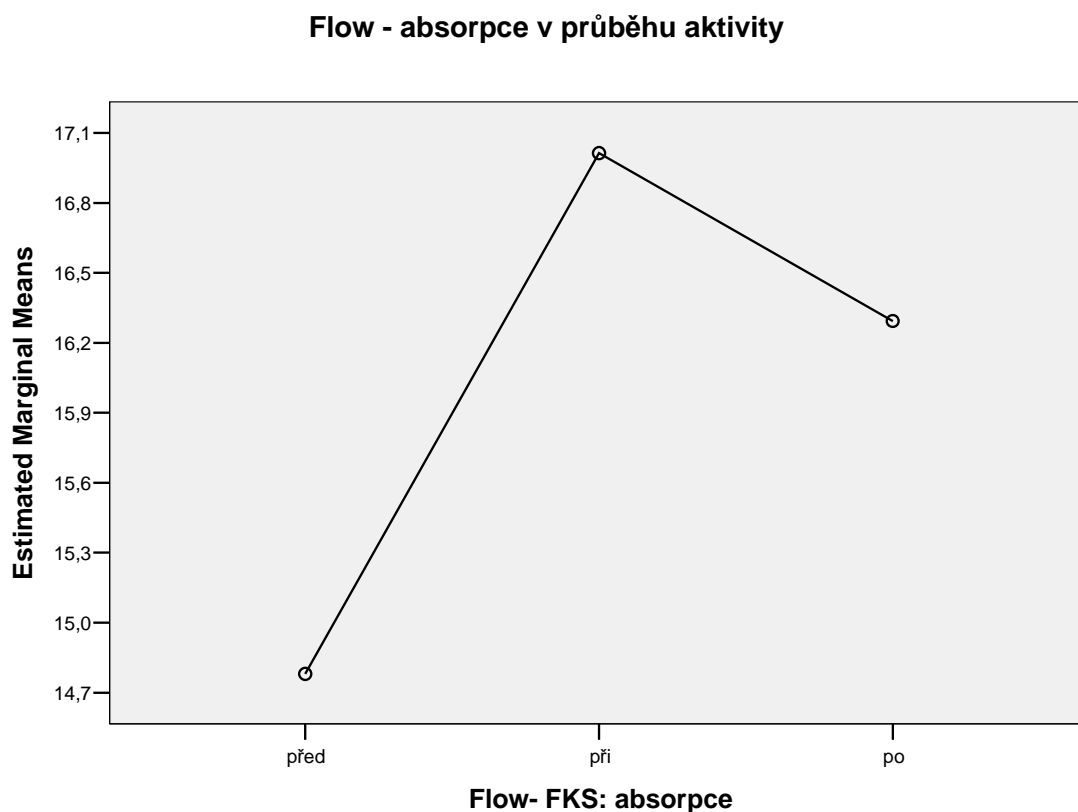
Obr. 8: FKS Absorpce (viz příloha 2)

Signifikantní efekt opakování se ukázal jen pro **flow absorpci**. (Pro hladký automatický průběh a pro obavy ne. Interakce HE s opakovaným měřením (absorpce, hladký automatický průběh) ani FM s opakovaným měřením (u obav) nebyla signifikantní.)

Obdobně uvedeme počítačový výstup a obrázky pro NH (Čistou naději). V tomto případě nacházíme signifikantní efekt opakování u Absorpce a marginální interakci opakování u Čisté naděje. U Hladkého automatického průběhu a Obav nebyly zjištěny žádné signifikantní hodnoty.

Obr. 9: Flow – FKS – absorpce (viz příloha 2)

Tabulka 1: Hodnoty absorpce

1. flow - absorpce

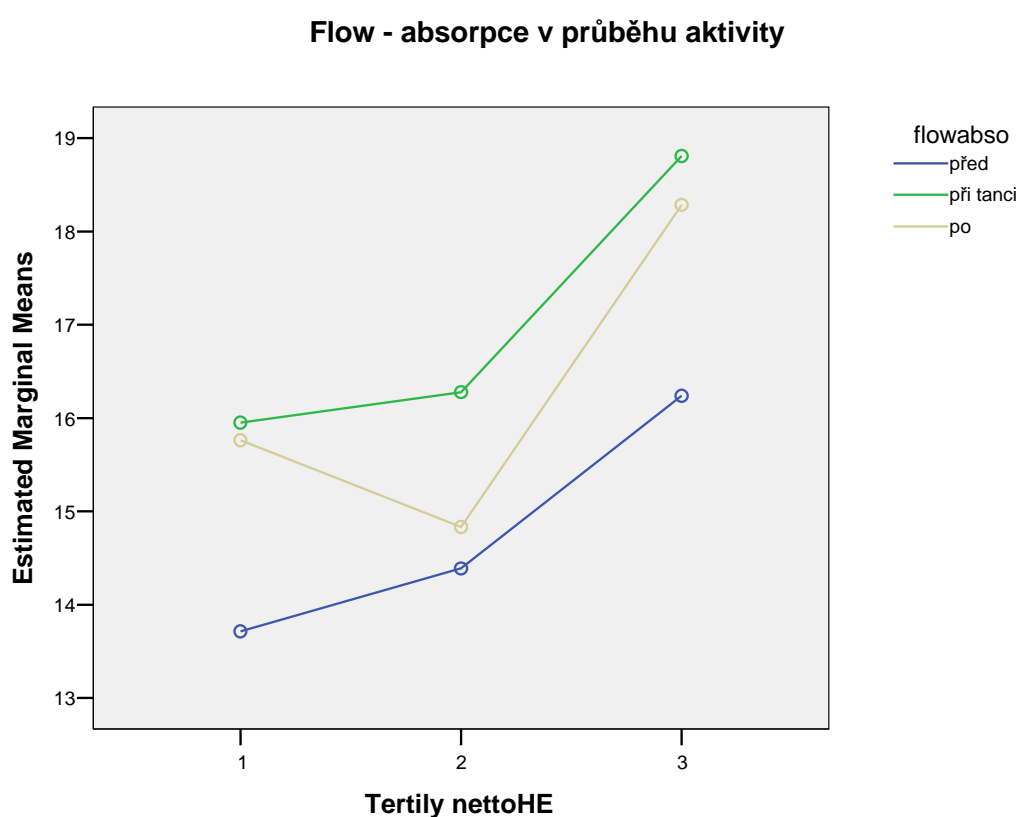
Measure: MEASURE_1

flowabso	Mean	Std. Error	95% Confidence Interval	
			Lower Bound	Upper Bound
1	14,780	,496	13,788	15,773
2	17,013	,648	15,716	18,311
3	16,294	,720	14,852	17,735

Výše uvedený obrázek č. 9 ukazuje změny v absorpci sledované před, při a po pohybové taneční aktivitě, jedná se o průměrnou hodnotu pro celou skupinu, zcela

konkrétní hodnoty lze nalézt v příložené tabulce č. 1. Před taneční aktivitou se hodnota absorpce nachází na relativně nízké úrovni, během taneční aktivity velmi stoupá, po taneční aktivitě nedochází k poklesu na výchozí úroveň, naopak úroveň absorpce zůstává poměrně vysoká. Z průběhu křivky je patrné, že pohybová aktivita (tanec) měla pozitivní vliv na hodnotu absorpce.

Obr. 10: Flow – absorpce, tertily NH (viz příloha 2)

Tabulka 2: Hodnoty FKS - Absorpce

Descriptive Statistics

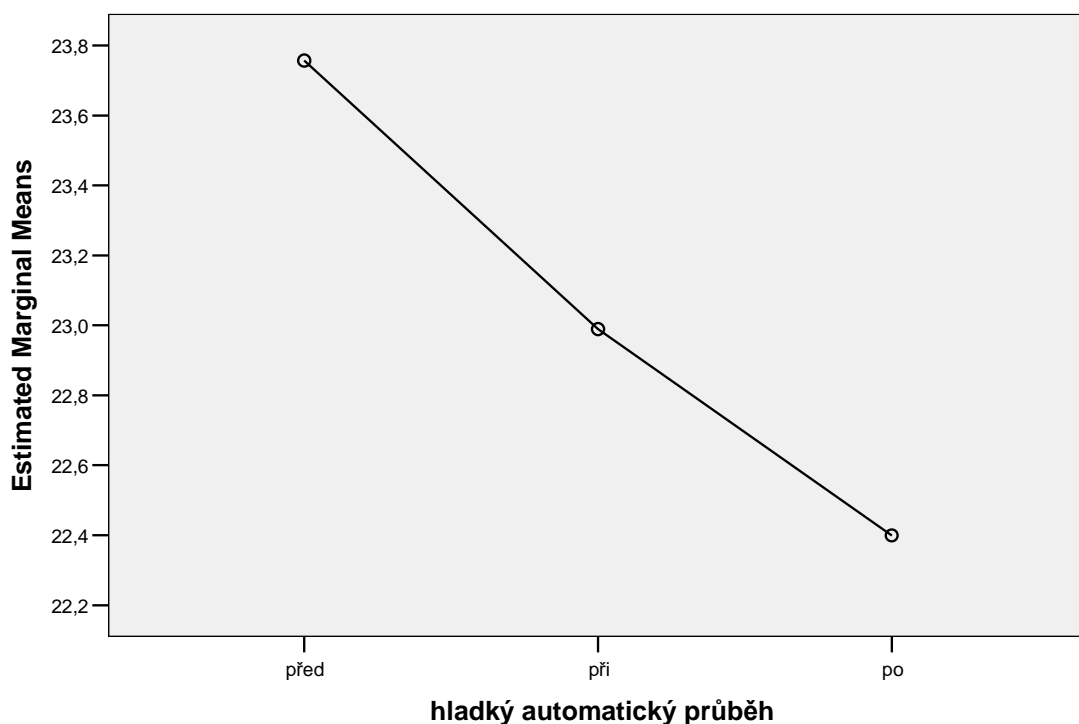
NTILES of nettoHE		Mean	Std. Deviation	N
FKS A2	1	13,7143	4,00179	21
	2	14,3889	2,91323	18
	3	16,2381	4,31167	21
	Total	14,8000	3,92212	60
FKS A3	1	15,9524	5,43577	21
	2	16,2778	5,14273	18
	3	18,8095	4,40022	21

	Total	17,0500	5,09045	60
FKS A4	1	15,7619	7,03495	21
	2	14,8333	4,20434	18
	3	18,2857	4,85945	21
	Total	16,3667	5,65975	60

Na obrázku č. 10 vidíme pouze okrajovou, marginální interakci opakování u Čisté naděje, vysoce statisticky významný je efekt opakování u Absorpce (všechny hodnoty jsou uvedeny v příloze).

Obr. 11: Flow – Hladký automatický průběh (viz příloha 2)

Flow - hladký automatický průběh v průběhu činnosti

Tabulka 3: Flow – Hladký automatický průběh

Measure: MEASURE_1

flowhlad	Mean	Std. Error	95% Confidence Interval	
			Lower Bound	Upper Bound
1	23,757	,772	22,210	25,303
2	22,989	,932	21,124	24,855
3	22,399	,975	20,447	24,352

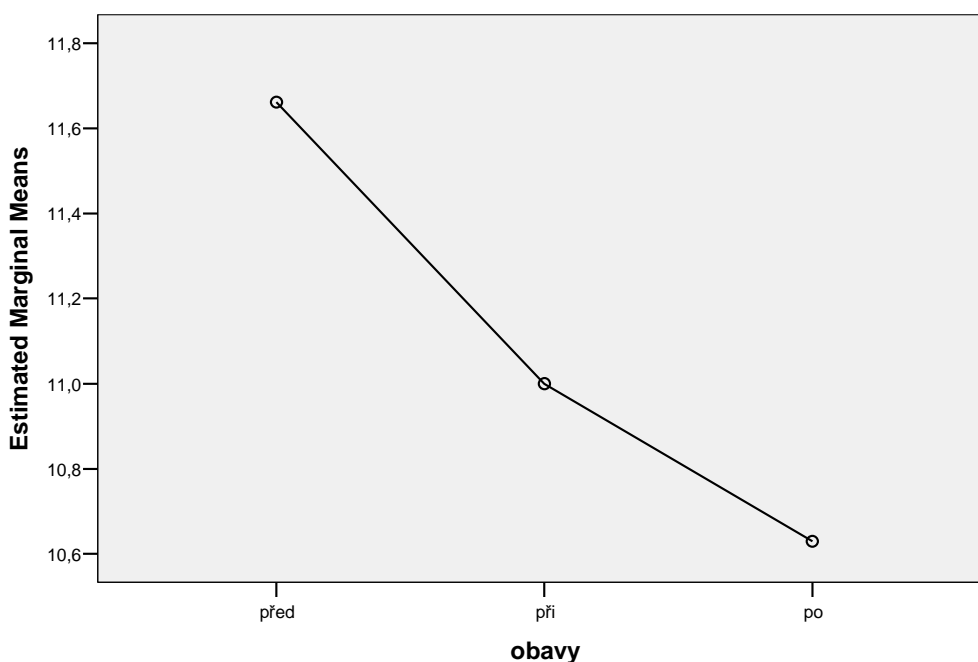
Výsledná křivka pro Hladký automatický průběh zobrazená na obr. 11 je v rozporu s našimi očekáváními. Na základě evidence se nejedná o příliš statisticky významný výsledek. Nutno upozornit na skutečnost, že bylo kvůli přehlednému zobrazení zvoleno vyšší měřítko, nicméně klesající tendence křivky naznačuje zhoršující se Hladký automatický průběh v době sportovní činnosti. V dotazníku FKS je Hladký automatický průběh zjišťován následujícími položkami:

- Moje myšlenky popř. aktivity běží plynule a hladce. (2)
- Nemusím se namáhat, abych se koncentroval(a). (4)
- Mám úplně jasnou hlavu. (5)
- Správné myšlenky/pohyby přichází jakoby sami od sebe. (7)
- U každého kroku vím, co mám udělat. (8)
- Mám pocit, že mám průběh pod kontrolou. (9)

Nabízí se několik vysvětlení pro výše zjištěnou skutečnost, nejpravděpodobněji byl výsledek měření zapříčiněn velmi často volenou strukturou tréninkové jednotky, kdy na počátku tréninku probíhá tzv. „zahřátí“, jde o opakování již zažitých tanečních figur a sestav, může být navíc kladen důraz na výraz, hudební cítění. Poté začíná blok, kdy tanečníci opakují prvky z poslední společné vedené hodiny, poté získávají nové informace, pokouší se zatančit nové prvky, jejichž náročnost se zvyšuje ke konci tréninku. Poslední sekvenci tréninkové jednotky se zvýšeným úsilím zvládají většinou pouze nadaní nebo pokročilí tanečníci. Tato závěrečná část tréninku je chápána trenérem a většinou tanečníků jako příprava na příští vedený seminář, kdy budou tyto prvky znovu pomalu vysvětlovány a nacvičovány. Náročnost tanečního tréninku se tedy směrem k jeho konci zvyšuje, proto mohly být naměřeny hodnoty, které vykazují snižující se hladký průběh činnosti.

Obr. 12: Obavy v průběhu činnosti (viz příloha 2)

Flow - obavy v průběhu činnosti

Tabulka 4: Hodnoty flow – obavy

1. flow - obavy

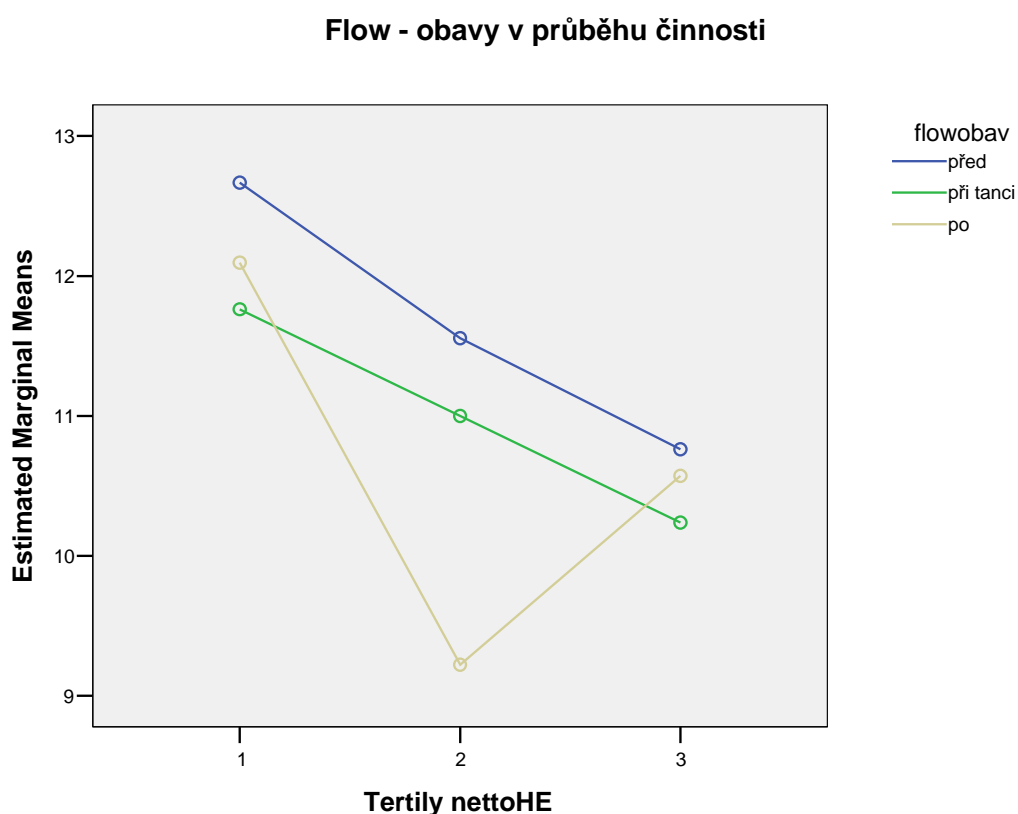
Measure: MEASURE_1

flowobav	Mean	Std. Error	95% Confidence Interval	
			Lower Bound	Upper Bound
1	11,661	,579	10,502	12,821
2	11,000	,565	9,868	12,132
3	10,630	,646	9,337	11,922

Mnoho lidí ve chvíli, kdy provozují novou, neznámou aktivitu nebo se učí něčemu novému, pociťuje obavy z neznámého. Také během tanečního tréninku čekají na sportovce nové výzvy např. v podobě techniky, nových figur nebo celých sestav, zvládnutí výrazu, partnerigu, Často probíhá učení se novým dovednostem před zraky ostatních členů klubu nebo dokonce před zraky tanečních soupeřů (velké hromadné semináře). Logicky se pak u sportovce mohou objevit obavy různého typu: Neztrapním se před svými kamarády? Dokážu zvládnout zatančit to, co ostatní? Co když budu vyzván(a), abych dělal figuranta, nepokazím to? Nebude můj taneční protějšek dnes výrazně lepší než já, nebudu mu dělat ostudu?

Podobné otázky pravděpodobně napadaly tanečníky, kteří vyplňovali naše dotazníky. Před zahájením sportovní aktivity dle obr. č. 12 vykazovali tanečníci největší míru obav, která během tance zvolna klesala a po ukončení tréninku pocítovali sportovci obavy nejmenší.

Obr. 13: Obavy v průběhu činnosti – tertily NH (viz příloha 2)

Tabulka 5: Obavy – hodnoty

Descriptive Statistics

NTILES of nettoHE		Mean	Std. Deviation	N
FKS OB2	1	12,6667	5,31350	21
	2	11,5556	4,10484	18
	3	10,7619	3,80664	21
Total		11,6667	4,47087	60
FKS OB3	1	11,7619	5,25266	21
	2	11,0000	3,41278	18
	3	10,2381	4,10980	21
Total		11,0000	4,34137	60
FKS OB4	1	12,0952	5,64717	21

	2	9,2222	4,58329	18
	3	10,5714	4,59969	21
	Total	10,7000	5,03984	60

Obr. č. 13 nevykazuje žádnou interakci ve vztahu k tertílům Čisté naděje. Výrazný je rozdíl v efektu opakování mezi prvním a druhým tertílem, druhým a třetím a prvním a třetím tertílem.

10. 2 Korelace

Korelace AMS a PANAV, POMS

Tabulka 6

Correlations											
Pearson Correlation											
	AMS HE	AMS FM	PANAV PA1	PANAV NA1	PANAV VA1	POMS A1	POMS T1	POMS D1	POMS F1	POMS V1	POMS C1
AMS HE	1	-0,18	0,251	,280(*)	0,249	0,04	0,004	-0,061	0,033	,347(**)	0,102
AMS FM	-0,18	1	0,189	0,06	0,212	0,084	0,047	0,228	0,04	0,035	0,1
PANAV PA1	0,251	0,189	1	,259(*)	,408(**)	-0,011	-0,168	-0,204	,512(**)	,602(**)	-0,062
PANAV NA1	,280(*)	0,06	,259(*)	1	,695(**)	-0,224	,410(**)	,351(**)	-0,091	,423(**)	-,272(*)
PANAV VA1	0,249	0,212	,408(**)	,695(**)	1	-0,103	-,301(*)	-0,176	-0,138	,490(**)	-0,096
POMS A1	0,04	0,084	-0,011	-0,224	-0,103	1	,684(**)	,676(**)	,585(**)	0,087	,644(**)
POMS T1	0,004	0,047	-0,168	,410(**)	-,301(*)	,684(**)	1	,672(**)	,574(**)	-0,056	,726(**)
POMS D1	-0,061	0,228	-0,204	,351(**)	-0,176	,676(**)	,672(**)	1	,561(**)	-0,236	,626(**)
POMS F1	0,033	0,04	,512(**)	-0,091	-0,138	,585(**)	,574(**)	,561(**)	1	-,268(*)	,429(**)
POMS V1	,347(**)	0,035	,602(**)	,423(**)	,490(**)	0,087	-0,056	-0,236	-,268(*)	1	0,031
POMS C1	0,102	0,1	-0,062	-,272(*)	-0,096	,644(**)	,726(**)	,626(**)	,429(**)	0,031	1

* Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

Výše uvedená tabulka č. 6 ukazuje korelaci mezi subškálami dotazníků AMS, PANAV a POMS. Hodnoty byly v tomto případě získány z měření v klidovém stavu. Z výše uvedené tabulky vyplývá, že některé subškály spolu částečně či více korelují.

U žádné korelace však nenajdeme zcela přímou nebo nepřímou závislost (žádná z hodnot nenabývá +/- 1), která je velmi výjimečná.

- Vzájemnou pozitivní korelaci nacházíme u subškál dotazníku PANAV, závislost vidíme u subškály PA (pozitivní aktivace) a VA (valence).
- Silnější vzájemnou závislost vykazují vzájemně některé subškály dotazníku POMS: Tenze, Hněv ($r = .684$); Deprese, Hněv ($r = .676$); Únava, Hněv ($r = .585$); Deprese, Tenze ($r = .672$); Únava mírně koreluje se subškálou Tenze ($r = .574$) a Deprese ($r = .561$); Zmatenost, Hněv ($r = .644$); Zmatenost, Tenze ($r = .726$); Zmatenost, Deprese ($r = .626$).
- Mírnou nepřímou závislost ($r = -.41$) lze odhalit mezi subškálou Tenze dotazníku POMS a NA (negativní aktivace) dotazníku PANAV.
- Se subškálou NA (PANAV) mírně záporně ($r = -.351$) koreluje také subškála Deprese.
- Významnější korelaci nacházíme mezi subškálou Vitalita (POMS) a Pozitivní aktivace (PANAV), $r = .602$.

Korelace AMS a flow základní (1), před (2), při (3) a po (4) tanci

Tabulka 7

Correlations														
Pearson Correlation														
	AMS HE	AMS FM	FKS A1	FKS H1	FKS OB1	FKS A2	FKS H2	FKS OB2	FKS A3	FKS H3	FKS OB3	FKS A4	FKS H4	FKS OB4
AMS HE	1	-.18	.305(*)	.303(*)	-.061	0,212	0,132	0,039	0,233	.315(*)	0,005	.272(*)	0,239	0,073
AMS FM	-.18	1	-.222	-.185	.261(*)	-.088	.455(**)	.348(**)	-.128	.402(**)	.306(*)	-.024	-.135	.343(**)
FKS A1	.305(*)	-.222	1	.282(*)	0,156	.476(**)	0,253	0,133	.529(**)	.279(*)	0,211	.466(**)	0,172	0,146
FKS H1	.303(*)	-.185	.282(*)	1	-.241	.320(*)	.617(**)	-.096	.268(*)	.574(**)	-.044	.265(*)	.676(**)	-.154
FKS OB1	-.061	.261(*)	0,156	-.241	1	0,03	-.236	.621(**)	0,211	-.105	.578(**)	0,205	-.165	.685(**)
FKS A2	0,212	-.088	.476(**)	.320(*)	0,03	1	.349(**)	0,072	.602(**)	.361(**)	0,125	.496(**)	0,246	0,248
FKS H2	0,132	.455(**)	0,253	.617(**)	-.236	.349(**)	1	-.196	.400(**)	.728(**)	-.184	0,238	.519(**)	-.164
FKS OB2	0,039	.348(**)	0,133	-.096	.621(**)	0,072	-.196	1	0,09	-.215	.748(**)	0,081	-.11	.678(**)

FKS A3	0,233	-0,128	.529(**)	.268(*)	0,211	.602(**)	.400(**)	0,09	1	.535(**)	0,218	.766(**)	.433(**)	.301(*)
FKS H3	.315(*)	.402(**)	.279(*)	.574(**)	-0,105	.361(**)	.728(**)	-0,215	.535(**)	1	-0,13	.351(**)	.668(**)	-0,014
FKS OB3	0,005	.306(*)	0,211	-0,044	.578(**)	0,125	-0,184	.748(**)	0,218	-0,13	1	0,203	-0,046	.786(**)
FKS A4	.272(*)	-0,024	.466(**)	.265(*)	0,205	.496(**)	0,238	0,081	.766(**)	.351(**)	0,203	1	.504(**)	.358(**)
FKS H4	0,239	-0,135	0,172	.676(**)	-0,165	0,246	.519(**)	-0,11	.433(**)	.668(**)	-0,046	.504(**)	1	0,021
FKS OB4	0,073	.343(**)	0,146	-0,154	.685(**)	0,248	-0,164	.678(**)	.301(*)	-0,014	.786(**)	.358(**)	0,021	1
* Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).														
** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).														

Pomocí dotazníků AMS zjišťujeme tendenci ke strachu z neúspěchu nebo naopak k naději na úspěch. Výše uvedené hodnoty byly analyzovány z dotazníků zadávaných v klidovém stavu (1), před tréninkem (2), během přestávky v tréninkové jednotce (3) a po ukončení tréninku (4).

V tabulce č. 7 lze odhalit pozitivní korelaci v subškále Absorpce, kdy A1 koreluje kladně s A2 ($r = .476$); A3 ($r = .529$) i A4 ($r = .466$); hodnoty Absorpce naměřené před tréninkem dále korelují s hodnotami A3 ($r = .602$); A4 ($r = .496$); A3 vysoce koreluje s A4 ($r = .766$). Podobně vzájemný vztah mají i další subškály – Hladký automatický průběh i Obavy. Vztah mezi hodnotami jednotlivých opakování je převážně středně těsný, pohybuje se v rozmezí $r = 0.40-0.70$.

Středně těsný pozitivní vztah závislosti lze vyčíst mezi subškálou Hladký automatický průběh (4) a subškálou Absorpce (4) a tutéž závislost spatřujeme i u hodnot získaných během pauzy v tréninku, H (3), A (3), $r = .535$, Pearsonův koeficient $r = .504$ a $r = .535$ značí, že pro cca 28% dotazovaných platí, čím plynuleji, hladčeji činnost probíhá, tím více je člověk činností pohlcen. Korelace mezi H (1) a A (1), H (2) a A (2) se pohybuje na úrovni $r = .282$, $r = .349$, jedná se tedy o nepříliš významnou závislost. Středně těsná pozitivní závislost se objevila ve výše uvedeném případě u hodnot, které byly získány těsně po pohybové činnosti (pauza, konec tréninku).

Záporná středně těsná korelace ($r = -.455$, $r = -.402$) se objevuje u subškál FKS H (2), H (3) a AMS FM (strach z neúspěchu). Čím vyšší strach z neúspěchu jedinec pociťuje, tím komplikovanější a méně hladký je automatický průběh činnosti. Naopak pozitivní spíše slabší korelace se logicky vyskytuje mezi subškálou Obavy (FKS,

zadáváno opakovaně) a Strachem z neúspěchu (AMS, jen zadáváno v klidovém stavu), závislost je spíše slabší a nabývá téměř shodných hodnot před, při i po tanci ($r = .34$).

Hodnoty Absorpce a Hladkého automatického průběhu z prvního měření volně korelují s Nadějí na úspěch (AMS) $r = .303$. Téměř shodné korelace bylo dosaženo také u H (3) a HE.

U ostatních subškál jsou korelace zanedbatelné.

Korelace - FKS požadavky (před) a flow, PANA V, POMS (před tancem)

Tabulka 8

Correlations													
Pearson Correlation													
	FKS POZAD2	FKS A2	FKS H2	FKS OB2	PANA V PA2	PANA V NA2	PANA V VA2	POMS A2	POMS T2	POMS D2	POMS F2	POMS V2	POMS C2
FKS POZAD2	1	-0,036	-,317(*)	,315(*)	-0,112	,348(**)	-,287(*)	0,189	0,242	0,135	0,198	-0,081	,276(*)
FKS A2	-0,036	1	,349(**)	0,072	0,073	0,21	0,016	-0,139	0,005	-0,025	0,085	0,253	0,048
FKS H2	-,317(*)	,349(**)	1	-0,196	0,154	,454(**)	,350(**)	,403(**)	,398(**)	,349(**)	-0,222	0,236	,416(**)
FKS OB2	,315(*)	0,072	-0,196	1	,414(**)	,449(**)	,478(**)	,451(**)	,525(**)	,524(**)	,310(*)	-0,197	,566(**)
PANA V PA2	-0,112	0,073	0,154	,414(**)	1	,486(**)	,572(**)	,335(**)	-,290(*)	,394(**)	,456(**)	,444(**)	-,292(*)
PANA V NA2	-,348(**)	0,21	,454(**)	,449(**)	,486(**)	1	,602(**)	,575(**)	,504(**)	,542(**)	-0,147	0,24	,494(**)
PANA V VA2	-,287(*)	0,016	,350(**)	,478(**)	,572(**)	,602(**)	1	,416(**)	,362(**)	,456(**)	,377(**)	,432(**)	,338(**)
POMS A2	0,189	-0,139	,403(**)	,451(**)	,335(**)	,575(**)	,416(**)	1	,573(**)	,665(**)	,316(*)	0,059	,723(**)
POMS T2	0,242	0,005	,398(**)	,525(**)	-,290(*)	,504(**)	,362(**)	,573(**)	1	,711(**)	,534(**)	-0,087	,795(**)
POMS D2	0,135	-0,025	,349(**)	,524(**)	,394(**)	,542(**)	,456(**)	,665(**)	,711(**)	1	,441(**)	-0,205	,804(**)
POMS F2	0,198	0,085	-0,222	,310(*)	,456(**)	-0,147	,377(**)	,316(*)	,534(**)	,441(**)	1	-0,098	,510(**)
POMS V2	-0,081	0,253	0,236	-0,197	,444(**)	0,24	,432(**)	0,059	-0,087	-0,205	-0,098	1	0,04
POMS C2	,276(*)	0,048	,416(**)	,566(**)	-,292(*)	,494(**)	,338(**)	,723(**)	,795(**)	,804(**)	,510(**)	0,04	1

* Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

V tabulce č. 8 uvádíme korelace hodnot, které byly naměřeny těsně před fyzickou aktivitou, tancem.

Nejtěsnější korelace odhalil program mezi jednotlivými subškálami dotazníku POMS. Silnou pozitivní závislost můžeme vysledovat mezi položkou Zmatenost (C) a Hněvem (A), $r = .723$, Tenzí (T) $r = .795$, Depresí (D) $r = .804$, případně Únavou (F) $r = .510$. Pozitivní závislost u výše uvedených emocí může být způsobena jejich jednotným negativním zaměřením a skutečností, že někteří jedinci chápou obsahy např. emocí napjatý, neklidný (T) a nepříjemný (D), podrážděný (A) jako částečně nebo zcela se překrývající.

Pozitivní závislost existuje také mezi Únavou a Tenzí ($r = .534$), Depresí a Hněvem ($r = .665$), Depresí a Tenzí ($r = .711$), Tenzí a Hněvem ($r = .573$).

Negativně na sobě závisí prožívané Obavy a Pozitivní i Negativní aktivace, stejně jako Valence, korelační koeficienty se pohybují kolem $r = -.414$ až $-.478$.

Významnější zápornou závislost lze objevit mezi prožívaným Hněvem a Negativní aktivací (NA), mezi Tenzí a NA, Depresí a NA.

Z tabulky také můžeme číst následující tvrzení:

- Se zvětšující se Depresí, Hněvem a Tenzí rostou Obavy (r se pohybuje na hodnotě $r = .524$, výše uvedené tvrzení platí nejméně pro 27, 5% dotazovaných).
- Hladký automatický průběh nevylučuje pozitivní korelaci s NA.
- Pro přibližně 33 - 36% dotazovaných platí, že Valence (VA) pozitivně koreluje jak s NA ($r = .572$), tak s PA ($r = .602$).

Korelace - FKS požadavky (při tanci) a flow, PANAV, POMS (při tanci)

Tabulka 9

Correlations													
Pearson Correlation													
	FKS POZAD3	FKS A3	FKS H3	FKS OB3	PANAV PA3	PANAV NA3	PANAV VA3	POMS A3	POMS T3	POMS D3	POMS F3	POMS V3	POMS C3
FKS POZAD3	1	0,058	-0,246	,364(**)	-,277(*)	-,0233	-,0221	0,206	,347(**)	0,106	,367(**)	-0,027	,255(*)
FKS A3	0,058	1	,535(**)	0,218	0,167	0,17	0,06	-0,065	0,032	-0,066	0,128	,308(*)	0,174
FKS H3	-0,246	,535(**)	1	-0,13	,373(**)	,571(**)	,451(**)	-0,235	-,312(*)	-0,139	-0,116	,429(**)	-0,175

FKS OB3	,364(**)	0,218	-0,13	1	-0,185	,368(**)	,394(**)	,430(**)	,534(**)	,450(**)	0,173	-0,082	,501(**)
PANAV PA3	-,277(*)	0,167	,373(**)	-0,185	1	,296(*)	,525(**)	,467(**)	-,290(*)	,370(**)	,735(**)	,619(**)	-,319(*)
PANAV NA3	-0,233	0,17	,571(**)	,368(**)	-,296(*)	1	,691(**)	,399(**)	,427(**)	-,0252	-0,098	,516(**)	,357(**)
PANAV VA3	-0,221	0,06	,451(**)	,394(**)	,525(**)	,691(**)	1	,488(**)	,371(**)	,381(**)	,360(**)	,583(**)	,336(**)
POMS A3	0,206	-0,065	-0,235	,430(**)	,467(**)	,399(**)	,488(**)	1	,660(**)	,814(**)	,317(*)	-0,158	,703(**)
POMS T3	,347(**)	0,032	-,312(*)	,534(**)	-,290(*)	,427(**)	,371(**)	,660(**)	1	,692(**)	,325(*)	0,042	,811(**)
POMS D3	0,106	-0,066	-0,139	,450(**)	,370(**)	-0,252	,381(**)	,814(**)	,692(**)	1	,360(**)	-0,111	,713(**)
POMS F3	,367(**)	0,128	-0,116	0,173	,735(**)	-0,098	,360(**)	,317(*)	,325(*)	,360(**)	1	,349(**)	,388(**)
POMS V3	-0,027	,308(*)	,429(**)	-0,082	,619(**)	,516(**)	,583(**)	-0,158	0,042	-0,111	,349(**)	1	0,053
POMS C3	,255(*)	0,174	-0,175	,501(**)	-,319(*)	,357(**)	,336(**)	,703(**)	,811(**)	,713(**)	,388(**)	0,053	1
** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).													
* Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).													

Tabulka č. 9 odhaluje korelační vztahy získané z dotazníků zadávaných při sportovní činnosti – při tanci.

Logicky jednu z nejvyšších korelací lze ve výše uvedené tabulce nalézt mezi subškálami FKS Hladký automatický průběh a Absorpce ($r = .535$), pro cca. 30%² dotazovaných platí vzájemná závislost mezi pohlcením činností a hladkým průběhem činnosti.

Velmi těsný vzájemný vztah ukazují korelační koeficienty mezi jednotlivými subškálami dotazníku POMS. Konkrétně se jedná o subškálu C (Zmatenost) a A (Hněv; $r = .703$), pro 50% dotazovaných tedy platí, že čím více emocí nebo větší intenzitu emocí prožívají ze subškály C, tím větší intenzita nebo více emocí se objeví také v subškále A. Pro 66% dotazovaných spolu pozitivně korelují hodnoty ze subškály C a T (Tenze; $r = .811$) a pro 50% tanečnicků těsně korelují hodnoty subškál C a D (Deprese, Sklíčenost; $r = .713$).

Ze získaných dat vyplývá, že pro vybraný vzorek dotazovaných vysoce těsně kladně korelují faktory D (Deprese) a A (Hněv), $r = .814$, středně těsně kladně korelují potom faktory T (Tenze) a A (Hněv), $r = .660$, D a T; $r = .692$.

² Procentní údaje jsou v textu zaokrouhleny na celé jednotky.

Zajímavé jsou poměrně shodné hodnoty korelace mezi subškálou V (Vitalita) dotazníku POMS a jednotlivými subškálami dotazníku PANAV. Z tabulky č. 9 můžeme vyčíst následující hodnoty korelačního koeficientu: V, PA (Pozitivní aktivace), $r = .619$; V, NA (Negativní aktivace), $r = .516$; V, VA (Valence), $r = .583$.

Výrazně záporně koreluje faktor F (POMS, Únava) a PA (PANAV, Pozitivní aktivace), $r = -.735$, pro 54% dotazovaných tedy se zvyšující se únavou klesá pozitivní aktivace.

Korelace - FKS požadavky (po tanci) a flow, PANAV, POMS (po tanci)

Tabulka 10

Correlations													
Pearson Correlation													
	FKS POZAD4	FKS A4	FKS H4	FKS OB4	PANAV PA4	PANAV NA4	PANAV VA4	POMS A4	POMS T4	POMS D4	POMS F4	POMS V4	POMS C4
FKS POZAD4	1	0,107	-0,124	,360(**)	-0,089	-0,252	-0,216	,272(*)	,400(**)	0,234	,314(*)	-0,077	0,201
FKS A4	0,107	1	,504(**)	,358(**)	0,064	0,157	0,117	0,023	0,012	0,046	,257(*)	,257(*)	0,239
FKS H4	-0,124	,504(**)	1	0,021	,348(**)	,482(**)	,491(**)	-0,172	-0,229	-0,059	-0,149	,340(**)	-0,089
FKS OB4	,360(**)	,358(**)	0,021	1	-0,079	,362(**)	-,302(*)	,411(**)	,472(**)	,472(**)	,277(*)	0,058	,472(**)
PANAV PA4	-0,089	0,064	,348(**)	-0,079	1	,354(**)	,445(**)	-0,215	-0,164	-0,189	,668(**)	,624(**)	0,009
PANAV NA4	-0,252	0,157	,482(**)	,362(**)	,354(**)	1	,730(**)	,570(**)	,666(**)	,528(**)	-0,244	0,237	,427(**)
PANAV VA4	-0,216	0,117	,491(**)	-,302(*)	,445(**)	,730(**)	1	,626(**)	,553(**)	,583(**)	,366(**)	,290(*)	,406(**)
POMS A4	,272(*)	0,023	-0,172	,411(**)	-0,215	,570(**)	,626(**)	1	,770(**)	,807(**)	,400(**)	-0,066	,650(**)
POMS T4	,400(**)	0,012	-0,229	,472(**)	-0,164	,666(**)	,553(**)	,770(**)	1	,738(**)	,423(**)	0,116	,775(**)
POMS D4	0,234	0,046	-0,059	,472(**)	-0,189	,528(**)	,583(**)	,807(**)	,738(**)	1	,413(**)	-0,037	,701(**)
POMS F4	,314(*)	,257(*)	-0,149	,277(*)	,668(**)	-0,244	,366(**)	,400(**)	,423(**)	,413(**)	1	-,263(*)	,345(**)
POMS V4	-0,077	,257(*)	,340(**)	0,058	,624(**)	0,237	,290(*)	-0,066	0,116	-0,037	-,263(*)	1	,291(*)
POMS C4	0,201	0,239	-0,089	,472(**)	0,009	,427(**)	,406(**)	,650(**)	,775(**)	,701(**)	,345(**)	,291(*)	1

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

* Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

Tabulka č. 10 zobrazuje korelační koeficienty vypočítané z dat získaných zadáním dotazníků po sportovní činnosti.

Hodnota korelace mezi H (4) a A (4) je téměř totožná s hodnotou korelace mezi H (3) a A (3), $r = .504$, potvrzuje se znovu i těsnější kladná korelace mezi Valencí a mezi faktorem Negativní aktivace ($r = .730$).

Faktor Tenze kladně těsně koreluje s faktorem Hněv ($r = .770$), těsná kladná závislost je při v pořadí čtvrtém zadávání dotazníků také mezi faktorem Deprese a Hněv ($r = .807$, pro 65% dotazovaných platí, že se vzrůstající skličností, depresí vzrůstá hněv /síla emocí, které řadíme do faktoru Hněv/).

Také faktor C (Zmatenost) středně těsně kladně koreluje s ostatními subškálami dotazníku POMS, a sice C, A, $r = .650$; C, T, $r = .775$; C, D, $r = .701$.

V tabulce č. 10 (data získaná po pohybové aktivitě), stejně jako v tab. č. 9 (data získaná během tance) zůstává zachována těsná záporná korelace mezi F (POMS, Únava) a PA (PANAV, Pozitivní aktivace), $r = -.668$.

Logicky bychom očekávali, že Hněv, Napětí, Deprese budou kladně korelovat s negativní aktivací, korelační koeficienty však naznačují záporný středně těsný vztah (korelační koeficienty viz tabulka č. 10).

Korelační koeficienty získané z dotazníků zadaných před, při a po sportovní činnosti nabývají často odlišných hodnot. Mnohé subškály však vykazují poměrně konstantní závislost bez ohledu na okolnosti zadávání.

Tabulky 11 – 13 podávají přehled korelací mezi jednotlivými faktory dotazníku POMS zadávaného ve třech různých situacích (před, při a po tanci). Tabulka č. 14 ukazuje vzájemné korelace faktorů z publikované studie I. Stuchlíkové, K. Hagtveta a F. Mana, která byla součástí širšího projektu, jehož cílem bylo mj. převedení metod používaných často v zahraničních studiích k popisu emočních stavů. Porovnáním všech čtyř měření navzájem (přičemž studie Stuchlíkové pracovala s odlišným vzorkem osob) lze zjistit přibližně shodné korelace mezi některými faktory, zejména pak mezi faktory:

- Tenze a Hněv (průměrné $r = .661$)
- Deprese a Hněv (průměrné $r = .765$); Deprese a Tenze (průměrné $r = .694$)
- Zmatenost a Hněv (průměrné $r = .645$); Zmatenost a Tenze (průměrné $r = .793$); Zmatenost a Deprese (průměrné $r = .722$)

Naopak se výsledky našeho měření neshodují s výše uvedenou studií v záporné korelaci mezi faktory Vitalita a Deprese, kde naše měření odhalilo téměř nezávislost (r se blíží 0), ve studii naopak nalézáme mezi těmito faktory poměrně těsný vztah záporné korelace ($r = - .700$)

Tabulka 11: Korelace mezi faktory – hodnoty před tancem

Correlations						
Pearson Correlation						
	POMS A2	POMS T2	POMS D2	POMS F2	POMS V2	POMS C2
POMS A2	1	,573(**)	,665(**)	,316(*)	0,059	,723(**)
POMS T2	,573(**)	1	,711(**)	,534(**)	-0,087	,795(**)
POMS D2	,665(**)	,711(**)	1	,441(**)	-0,205	,804(**)
POMS F2	,316(*)	,534(**)	,441(**)	1	-0,098	,510(**)
POMS V2	0,059	-0,087	-0,205	-0,098	1	0,04
POMS C2	,723(**)	,795(**)	,804(**)	,510(**)	0,04	1
** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).						
* Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).						

Tabulka 12: Korelace mezi faktory – hodnoty při tanci

Correlations						
Pearson Correlation						
	POMS A3	POMS T3	POMS D3	POMS F3	POMS V3	POMS C3
POMS A3	1	,660(**)	,814(**)	,317(*)	-0,158	,703(**)
POMS T3	,660(**)	1	,692(**)	,325(*)	0,042	,811(**)
POMS D3	,814(**)	,692(**)	1	,360(**)	-0,111	,713(**)
POMS F3	,317(*)	,325(*)	,360(**)	1	-,349(**)	,388(**)
POMS V3	-0,158	0,042	-0,111	-,349(**)	1	0,053
POMS C3	,703(**)	,811(**)	,713(**)	,388(**)	0,053	1
** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).						
* Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).						

Tabulka 13: Korelace mezi faktory – hodnoty po tanci

Correlations						
Pearson Correlation						
	POMS A4	POMS T4	POMS D4	POMS F4	POMS V4	POMS C4
POMS A4	1	,770(**)	,807(**)	,400(**)	-0,066	,650(**)
POMS T4	,770(**)	1	,738(**)	,423(**)	0,116	,775(**)
POMS D4	,807(**)	,738(**)	1	,413(**)	-0,037	,701(**)
POMS F4	,400(**)	,423(**)	,413(**)	1	-,263(*)	,345(**)
POMS V4	-0,066	0,116	-0,037	-,263(*)	1	,291(*)
POMS C4	,650(**)	,775(**)	,701(**)	,345(**)	,291(*)	1
** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).						
* Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).						

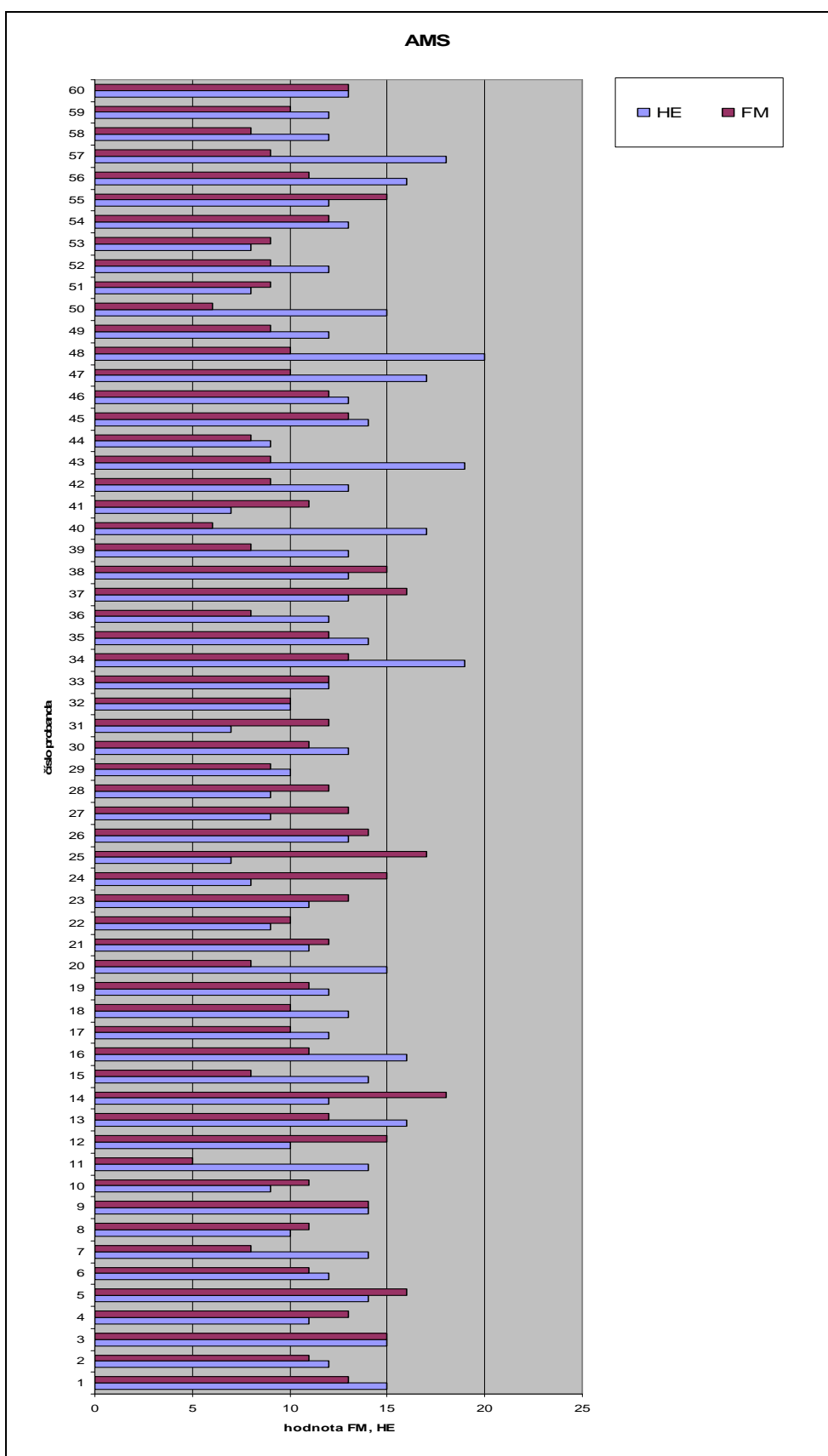
Tabulka 14: Korelace mezi faktory – metodická studie (volně dle Stuchlíková, I., Man, F., Hagtvet, K. Dotazník k měření afektivních stavů: konfirmační faktorová analýza krátké české verze. *Československá psychologie*, 2005, Vol. 49, s. 459 – 469)

Correlations						
Pearson Correlation						
	POMS A	POMS T	POMS D	POMS F	POMS V	POMS C
POMS A	1,000	0,641	0,775	0,609	-0,499	0,503
POMS T	0,641	1,000	0,634	0,685	-0,446	0,792
POMS D	0,775	0,634	1,000	0,695	-0,700	0,671
POMS F	0,609	0,685	0,695	1,000	-0,651	0,461
POMS V	-0,499	-0,446	-0,700	-0,651	1,000	-0,377
POMS C	0,503	0,792	0,671	0,461	-0,377	1,000

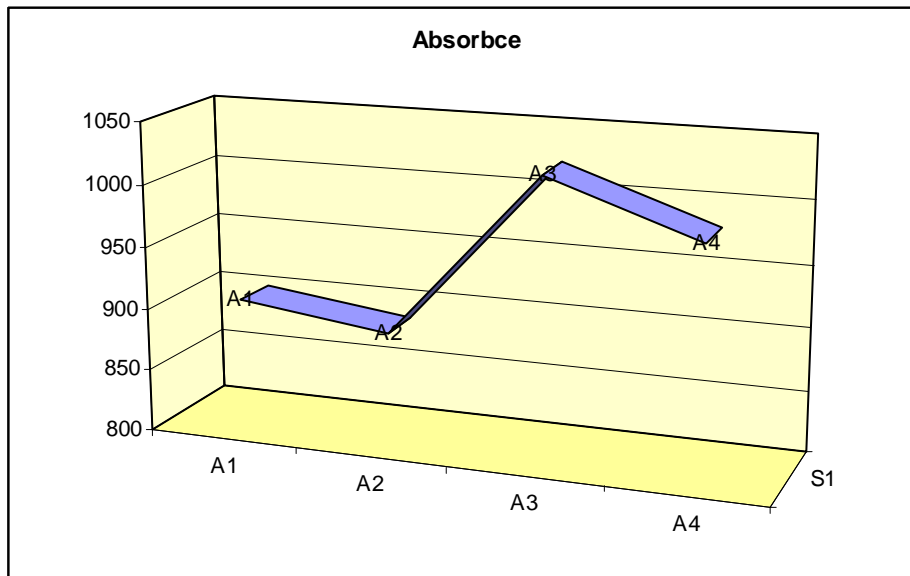
Níže uvedené obrázky vizualizují zjištěná data. Na obr. č. 14 můžeme zřetelně identifikovat poměr hodnot Strachu z neúspěchu a Naděje na úspěch u jednotlivých dotazovaných tanečnicků.

Grafy na obrázcích 15 – 17 potom zobrazují průběh Absorpce, Hladkého automatického průběhu a Obav u celé skupiny, hodnoty byly zjištěny spočítáním hrubých skóre v jednotlivých testech. Průběh křivek je ve shodě s logickou úvahou, Absorpce dosahuje nejvyšších hodnot při tanci, nejvyšší obavy prožívají tanečníci těsně před tréninkovou jednotkou. Hodnoty Hladkého automatického průběhu však mimo naše očekávání v průběhu tréninku klesají, což může být způsobeno vzrůstajícími požadavky na tanečnický během tréninkové jednotky, kdy na konci tréninku je požadováno praktické provedení všech prvků probíraných během tréninkové jednotky a jejich syntetizace s již naučeným a známým (blíže jsme se tomuto již věnovali výše).

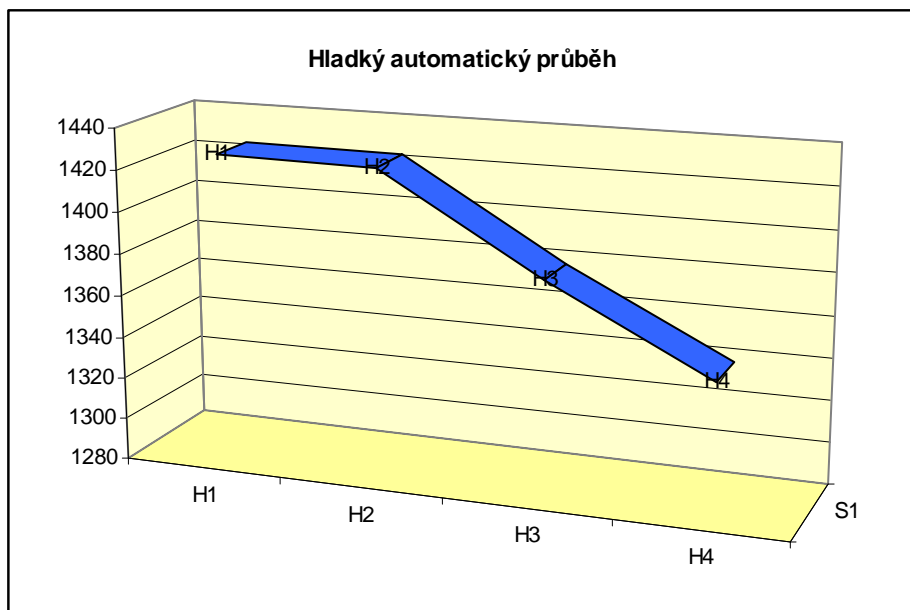
Obr. 14: Poměr Naděje na úspěch a Strachu z neúspěchu (Směrodatné odchylky – viz příloha)

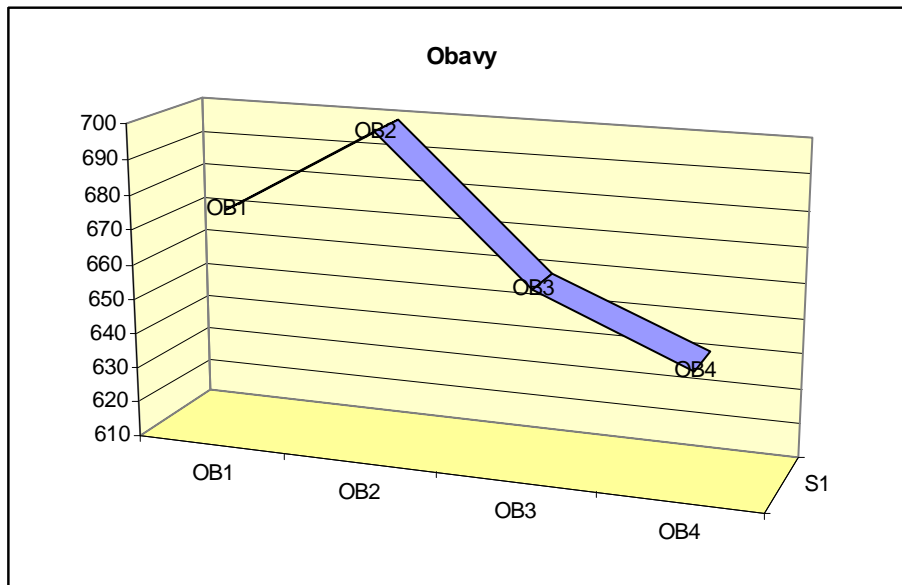
Obr. 15: Vývoj hodnot Absorbce u celé skupiny

Obr. 16: Vývoj hodnot Hladkého automatického průběhu u celé skupiny

Obr. 17: Vývoj hodnot Obav u celé skupiny

11. Závěr

V diplomové práci jsme se věnovali tématu výkonové motivace, flow prožitku a sportovního tance. V teoretické části byly systematizovány teoretické poznatky týkající se motivace, výkonové motivace, emocí, prožitku typu flow a přiblížena disciplína sportovního tance. Dále byly popsány užité metody, postup práce a hypotéza, která předesílala očekávání, že tanečníci motivovaní nadějí na úspěch budou vykazovat vyšší hodnoty proměnných flow a pozitivních emocí, než tanečníci a tanečnice s vyššími hodnotami strachu z neúspěchu. Ačkoliv byly dotazníky zadávány v rozmezí dvou let sportovcům (nejednalo se o ukvapený výběr), kteří se věnovali tanci déle než jeden rok, jednalo se o poměrně rozsáhlý vzorek tanečníků a dotazníky byly zadávány během vedených, fyzicky náročných seminářů, výše zmíněná hypotéza se nepotvrdila. Ani v počítačovém výstupu nevychází téměř nic signifikantně. Nabízí se mnoho otázek, proč tomu tak je a proč se hlavní hypotéza nepotvrdila: Jak velký vliv na výsledky dotazování má aktuální pohoda v páru? Jaký vliv na výsledky testování má typ vztahu mezi partnerem a partnerkou (partneři v osobním životě, kamarádi, neutrální vztah, náznaky neshod, antipatie, ...). Jaký vliv má na výsledek zadávání dotazníku během soustředění (v den příjezdu obavy z očekávaného – obavy, aby se jedinec před ostatními „nezesměšnil“, obava, zda budu stíhat, ..., v průběhu a ke konci soustředění – vliv únavy a tzv. „ponorky“)? Potvrdila by se hypotéza v případě, že bychom zadávali dotazníky pouze špičkovým tanečníkům mezinárodní taneční třídy a nikoliv skupině s nižšími tanečními třídami, ve které může být řada tanečníků, kteří nemají v tanečním sportu žádné ambice a teprve pro sebe hledají správný koníček, nebo naopak již dosáhli svého výkonnostního maxima?

Nízká signifikance získaných dat mohla být zapříčiněna strukturou a jednotlivými položkami dotazníků, byly užity standardizované dotazníky. Pro některé sporty (např. hokej) jsou vytvořeny upravené dotazníky, které obsahují položky specificky upravené pro daný sport.

Jeden ze čtyř typů zadávaných dotazníků nebyl ještě v České republice ověřen, jedná se o dotazník PANAV se subškálami Pozitivní aktivace, Negativní aktivace a Valence (+/-), také jeho užití mohlo mít vliv na výsledky dotazování.

Tuto práci lze tedy vnímat jako základ pro další bádání v oblasti tanečního sportu, které by se pravděpodobně mělo uskutečnit mezi tanečníky vysokých výkonnostních tříd a během tanečních soutěží nebo tanečních soustředění.

Seznam literatury

- Atkinson, R. et al. *Psychologie*. Praha: Portál, 2003. 751 s.
- Brandstätter, V., Otto, J. H. *Handbuch der Allgemeinen Psychologie – Motivation und Emotion*. Göttingen: Hogrefe Verlag, 2009. 806 s.
- Csikszentmihalyi, M. *O štěstí a smyslu života*. Praha: Lidové noviny, 1996. 399 s.
- Dařílek, P.: Atribuční tendence a jejich interpretace. *Československá psychologie*, 1990, Vol. 34, s. 153 -158.
- Ferjenčík, J. Skreslovanie odpovedí vo výkonových testoch. *Československá psychologie*, 2008, Vol. 52, s. 25 - 31.
- Hartl, P., Hartlová, H. *Psychologický slovník*. Praha: Portál, 2000. 774 s.
- Heckhausen, H. *Motivation und Handeln*. Berlin: Springer Verlag, 1980. 785 s.
- Klinger, E., Man, F., Stuchlíková, I. Současné vybrané teorie motivace. *Československá psychologie*, 1997, Vol. 41, s. 415 - 426.
- Man, F., Mareš, J. Výkonová motivace a prožitek typu flow. *Pedagogika*, 2005, Vol. 55, s. 151 - 171
- Nakonečný, M. *Motivace lidského chování*. Praha: Academia, 1997. 270 s.
- Nakonečný, M. *Lidské emoce*. Praha: Academia, 2000. 335 s.
- Nakonečný, M. *Psychologie téměř pro každého*. Praha: Academia, 2004. 318 s.
- Rheinberg, F. *Motivationsdiagnostik*. Göttingen: Hogrefe Verlag GmbH + Co., 2004. 170 s.
- Řepka, E. *Motivace žáků ve školní tělesné výchově*. České Budějovice: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, 2005. 182 s.
- Schultheiss, O., Brunstein J. C. *Implicit Motives*. New York: Oxford University, 2010, 592 s.
- Slepička, P., Hošek, V., Hátlová B. *Psychologie sportu*. Praha: Nakladatelství Karolinum, 2006. 230 s.
- Stuchlíková, I. *Základy psychologie emocí*. Praha: Portál, 2002. 227 s.

Stuchlíková, I., Man, F., Hagtvet, K. Dotazník k měření afektivních stavů: konfirmační faktorová analýza krátké české verze. *Československá psychologie*, 2005, Vol. 49, s. 459 - 469.

Šikl, R., Kouřilová, J. Obranné tendence v atribuci. *Československá psychologie*, 1996, Vol. 40, s. 315-320.

Vaněk, M., Hošek, V., Man, F. *Formování výkonové motivace*. Praha: Univerzita Karlova, 1982. 218 s.

Elektronické zdroje:

Český svaz tanečního sportu [online]. c2006, poslední revize 12. 2. 2010 [cit. 2. března 2010]. Dostupný z WWW: <<http://www.csts.cz>>.

Seznam příloh

Příloha č. 1: Descriptives – Deskriptivní statistika

Příloha č. 2: General Linear Model – Obecný lineární model

Příloha č. 3: Correlations - Korelace

Příloha č. 4: Dotazník AMS

Příloha č. 5: Dotazník FKS

Příloha č. 6: Dotazník PANA V

Příloha č. 7: Dotazník POMS

Příloha č. 8: Směrná čísla ČSTS

Descriptives

Notes		
Output Created	16-JUL-2010 00:01:15	
Comments		
Input	Data	C:\Documents and Settings\stuchlikova\Plocha\lastdance data\DATA.sav
	Filter	<none>
	Weight	<none>
	Split File	<none>
	N of Rows in Working Data File	60
Missing Value Handling	Definition of Missing	User defined missing values are treated as missing.
	Cases Used	All non-missing data are used.
Syntax	DESCRIPTIVES VARIABLES=HE FM POZ1 A1 H1 OB1 POZ2 A2 H2 OB2 POZ3 A3 H3 OB3 POZ4 A4 H4 OB4 PA1 NA1 VA1 PA2 NA2 VA2 PA3 NA3 VA3 PA4 NA4 VA4 An1 T1 D1 F1 V1 C1 An2 T2 D2 F2 V2 C2 An3 T3 D3 F3 V3 C3 An4 T4 D4 F4 V4 C4 /STATISTICS=MEAN STDDEV MIN MAX .	
Resources	Elapsed Time 0:00:00,02	

Descriptive Statistics					
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
AMS HE	60	7,00	20,00	12,5500	3,02209
AMS FM	60	5,00	18,00	11,1833	2,77697
FKS POZAD1	60	1,00	7,00	4,2167	1,22255
FKS A1	60	4,00	27,00	15,0667	4,46784
FKS H1	60	7,00	42,00	23,7667	7,77516
FKS OB1	60	3,00	21,00	11,2500	4,51598
FKS POZAD2	60	1,00	7,00	4,2500	1,21606
FKS A2	60	7,00	23,00	14,8000	3,92212
FKS H2	60	10,00	42,00	23,7500	6,16888
FKS OB2	60	3,00	21,00	11,6667	4,47087
FKS POZAD3	60	1,00	7,00	4,3000	1,33150
FKS A3	60	6,00	28,00	17,0500	5,09045
FKS H3	60	8,00	40,00	23,0000	7,91052
FKS OB3	60	3,00	21,00	11,0000	4,34137
FKS POZAD4	60	1,00	7,00	4,2833	1,39115
FKS A4	60	4,00	28,00	16,3667	5,65975
FKS H4	60	6,00	39,00	22,3500	7,65091
FKS OB4	60	3,00	21,00	10,7000	5,03984

PANAV PA1	60	-10,00	12,00	1,5000	4,76392
PANAV NA1	60	-5,00	12,00	3,9667	3,80440
PANAV VA1	60	-3,00	6,00	2,6000	2,25644
PANAV PA2	60	-12,00	11,00	2,0500	4,33912
PANAV NA2	60	-8,00	11,00	2,8333	4,58134
PANAV VA2	60	-5,00	6,00	2,1500	2,44135
PANAV PA3	60	-9,00	12,00	1,1333	4,65220
PANAV NA3	60	-11,00	12,00	2,4333	4,89679
PANAV VA3	60	-5,00	6,00	1,7667	2,92486
PANAV PA4	60	-12,00	12,00	,9500	4,95206
PANAV NA4	60	-8,00	12,00	2,4667	4,69210
PANAV VA4	60	-6,00	6,00	1,3833	2,73143
POMS A1	60	6,00	22,00	9,1500	3,82598
POMS T1	60	4,00	14,00	7,2667	3,00771
POMS D1	60	7,00	21,00	10,3500	3,69986
POMS F1	60	6,00	30,00	15,1333	5,79733
POMS V1	60	9,00	28,00	18,3333	4,55351
POMS C1	60	4,00	16,00	7,3667	2,75537
POMS A2	60	6,00	25,00	9,9000	4,82824
POMS T2	60	3,00	12,00	5,8167	2,63285
POMS D2	60	7,00	28,00	11,0333	4,89540
POMS F2	60	6,00	26,00	14,0167	5,27061
POMS V2	60	6,00	27,00	17,3000	4,55587
POMS C2	60	4,00	16,00	7,5167	3,13802
POMS A3	60	6,00	25,00	10,3333	5,24216
POMS T3	60	3,00	15,00	6,0333	3,09711
POMS D3	60	7,00	28,00	11,5500	5,41944
POMS F3	60	6,00	26,00	15,1833	5,74454
POMS V3	60	6,00	27,00	16,4333	5,10024
POMS C3	60	4,00	19,00	7,5667	3,72971
POMS A4	60	6,00	30,00	10,9167	6,42635
POMS T4	60	3,00	15,00	6,1167	3,38537
POMS D4	60	7,00	27,00	11,8333	5,39669
POMS F4	60	6,00	30,00	16,0333	6,42022
POMS V4	60	6,00	26,00	16,2333	5,18919
POMS C4	60	4,00	20,00	7,5000	3,84664
Valid N (listwise)	60				

General Linear Model

Notes

Output Created		16-JUL-2010 11:25:56
Comments		
Input	Data	C:\Documents and Settings\stuchlikova\Plocha\lastdance data\DATA.sav
	Filter	<none>
	Weight	<none>
	Split File	<none>
	N of Rows in Working Data File	60
Missing Value Handling	Definition of Missing	User-defined missing values are treated as missing.
	Cases Used	Statistics are based on all cases with valid data for all variables in the model.
Syntax		GLM A2 A3 A4 BY NnettoHE /WSFACTOR = flowabso 3 Polynomial /METHOD = SSTYPE(3) /PLOT = PROFILE(flowabso NnettoHE*flowabso) /EMMEANS = TABLES(flowabso) /EMMEANS = TABLES(NnettoHE*flowabso) /PRINT = DESCRIPTIVE /CRITERIA = ALPHA(.05) /WSDESIGN = flowabso /DESIGN = NnettoHE .
Resources	Elapsed Time	0:00:00,44

Within-Subjects Factors

Measure: MEASURE_1

flowabso	Dependent Variable
1	A2
2	A3
3	A4

Between-Subjects Factors

		N
NTILES of nettoHE	1	21
	2	18
	3	21

Descriptive Statistics

NTILES of nettoHE		Mean	Std. Deviation	N
FKS A2	1	13,7143	4,00179	21
	2	14,3889	2,91323	18
	3	16,2381	4,31167	21
	Total	14,8000	3,92212	60
FKS A3	1	15,9524	5,43577	21
	2	16,2778	5,14273	18
	3	18,8095	4,40022	21
	Total	17,0500	5,09045	60
FKS A4	1	15,7619	7,03495	21
	2	14,8333	4,20434	18
	3	18,2857	4,85945	21
	Total	16,3667	5,65975	60

Multivariate Tests(c)

Effect		Value	F	Hypothesis df	Error df	Sig.
flowabso	Pillai's Trace	,232	8,458(a)	2,000	56,000	,001
	Wilks' Lambda	,768	8,458(a)	2,000	56,000	,001
	Hotelling's Trace	,302	8,458(a)	2,000	56,000	,001
	Roy's Largest Root	,302	8,458(a)	2,000	56,000	,001
flowabso * NnettoHE	Pillai's Trace	,027	,397	4,000	114,000	,811
	Wilks' Lambda	,973	,392(a)	4,000	112,000	,814
	Hotelling's Trace	,028	,387	4,000	110,000	,818
	Roy's Largest Root	,026	,749(b)	2,000	57,000	,477

a Exact statistic

b The statistic is an upper bound on F that yields a lower bound on the significance level.

c Design: Intercept+NnettoHE

Within Subjects Design: flowabso

Mauchly's Test of Sphericity(b)

Measure: MEASURE_1

Within Subjects Effect	Mauchly's W	Approx. Chi-Square	df	Sig.	Epsilon(a)		
					Greenhouse-Geisser	Huynh-Feldt	Lower-bound
flowabso	,871	7,759	2	,021	,885	,944	,500

Tests the null hypothesis that the error covariance matrix of the orthonormalized transformed dependent variables is proportional to an identity matrix.

a May be used to adjust the degrees of freedom for the averaged tests of significance. Corrected tests are displayed in the Tests of Within-Subjects Effects table.

b Design: Intercept+NnettoHE

Within Subjects Design: flowabso

Tests of Within-Subjects Effects

Measure: MEASURE_1

Source		Type III Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
flowabso	Sphericity Assumed	155,041	2	77,520	8,083	,001
	Greenhouse-Geisser	155,041	1,771	87,551	8,083	,001
	Huynh-Feldt	155,041	1,888	82,135	8,083	,001
	Lower-bound	155,041	1,000	155,041	8,083	,006
flowabso * NnettoHE	Sphericity Assumed	17,656	4	4,414	,460	,765
	Greenhouse-Geisser	17,656	3,542	4,985	,460	,742
	Huynh-Feldt	17,656	3,775	4,677	,460	,754
	Lower-bound	17,656	2,000	8,828	,460	,633
Error(flowabso)	Sphericity Assumed	1093,333	114	9,591		
	Greenhouse-Geisser	1093,333	100,940	10,832		
	Huynh-Feldt	1093,333	107,595	10,162		
	Lower-bound	1093,333	57,000	19,181		

Tests of Within-Subjects Contrasts

Measure: MEASURE_1

Source	flowabso	Type III Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
flowabso	Linear	68,334	1	68,334	5,313	,025
	Quadratic	86,707	1	86,707	13,723	,000
flowabso * NnettoHE	Linear	16,192	2	8,096	,629	,537
	Quadratic	1,463	2	,732	,116	,891
Error(flowabso)	Linear	733,175	57	12,863		
	Quadratic	360,159	57	6,319		

Tests of Between-Subjects Effects

Measure: MEASURE_1

Transformed Variable: Average

Source	Type III Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Intercept	46004,362	1	46004,362	893,917	,000
NnettoHE	281,958	2	140,979	2,739	,073
Error	2933,437	57	51,464		

Estimated Marginal Means**1. flowabso**

Measure: MEASURE_1

flowabso	Mean	Std. Error	95% Confidence Interval	
			Lower Bound	Upper Bound
1	14,780	,496	13,788	15,773
2	17,013	,648	15,716	18,311
3	16,294	,720	14,852	17,735

2. NTILES of nettoHE * flowabso

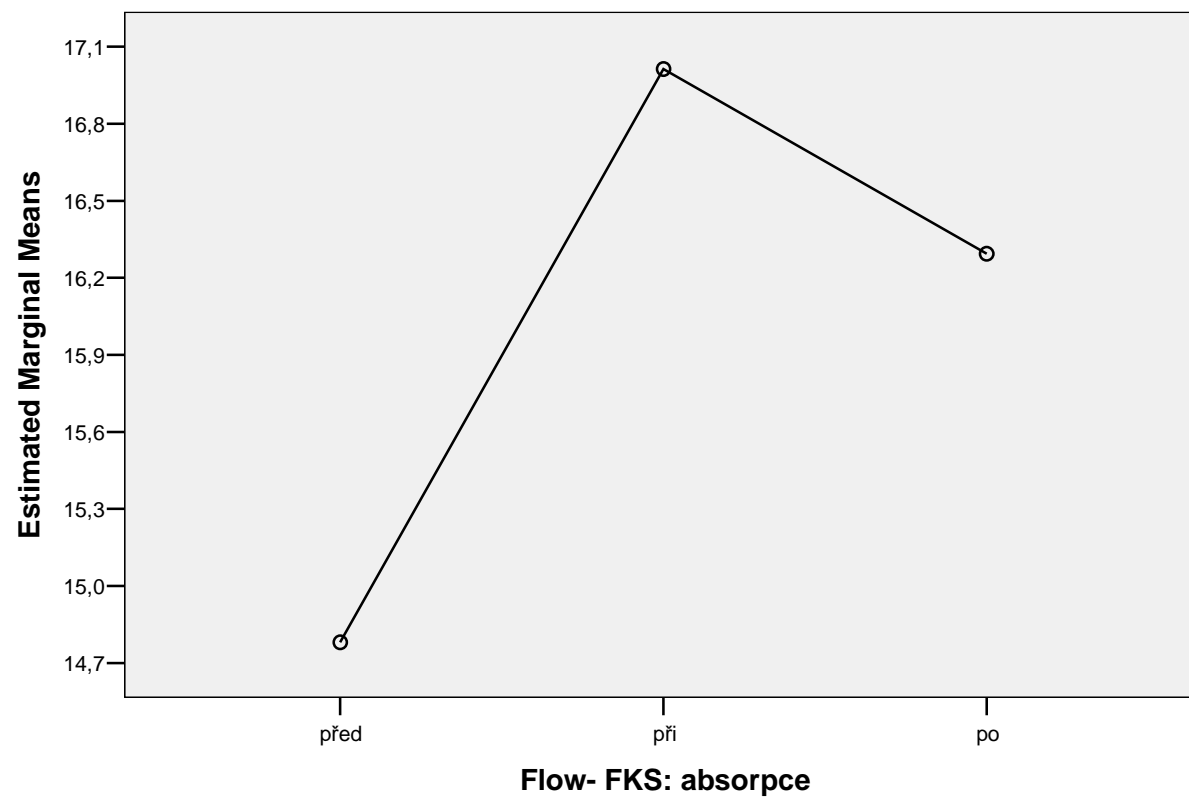
Measure: MEASURE_1

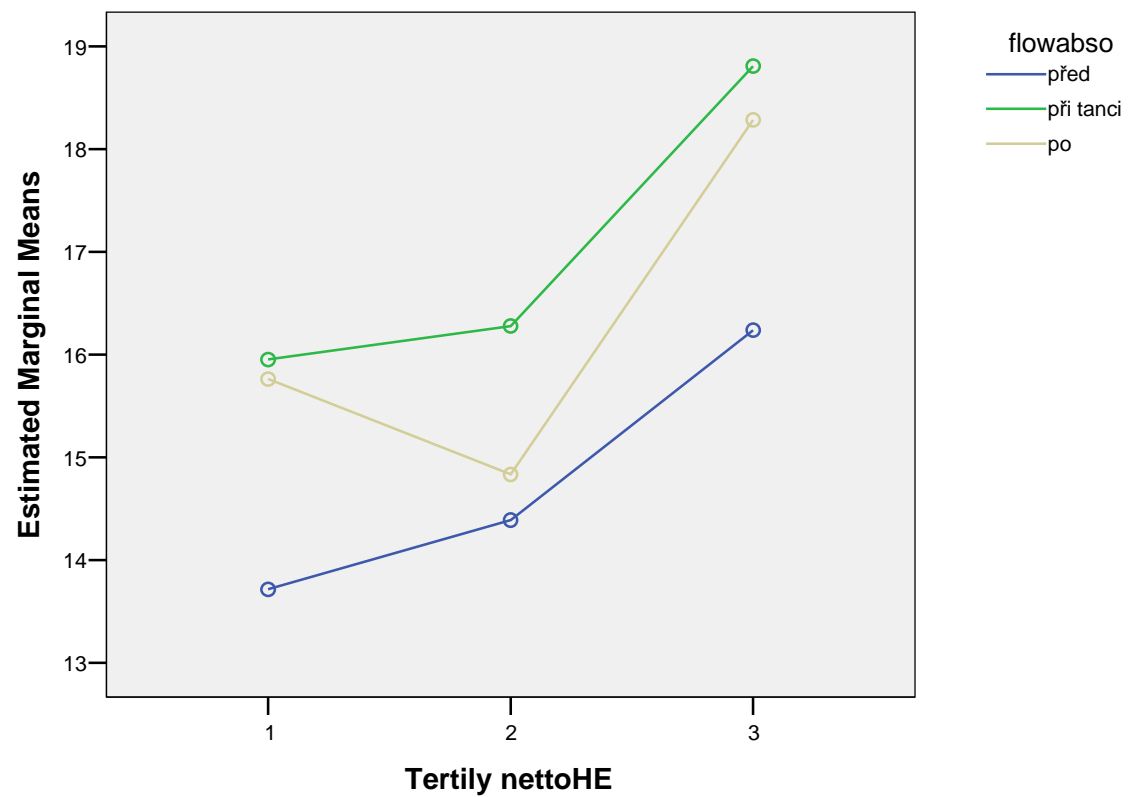
NTILES of nettoHE	flowabso	Mean	Std. Error	95% Confidence Interval	
				Lower Bound	Upper Bound
1	1	13,714	,836	12,040	15,388
	2	15,952	1,092	13,765	18,139
	3	15,762	1,213	13,332	18,192
2	1	14,389	,903	12,581	16,197

3	2	16,278	1,180	13,916	18,640
	3	14,833	1,311	12,209	17,458
	1	16,238	,836	14,564	17,912
	2	18,810	1,092	16,623	20,997
	3	18,286	1,213	15,856	20,716

Profile Plots

Flow - absorpce v průběhu aktivity

Flow - absorpce v průběhu aktivity

General Linear Model

Notes

Output Created		16-JUL-2010 11:29:25
Comments		
Input	Data	C:\Documents and Settings\stuchlikova\Plocha\lastdance data\DATA.sav
	Filter	<none>
	Weight	<none>
	Split File	<none>
	N of Rows in Working Data File	60
Missing Value Handling	Definition of Missing	User-defined missing values are treated as missing.
	Cases Used	Statistics are based on all cases with valid data for all variables in the model.
Syntax		<pre> GLM H2 H3 H4 BY NnettoHE /WSFACTOR = flowhld 3 Polynomial /METHOD = SSTYPE(3) /PLOT = PROFILE(flowhld NnettoHE*flowhld) /EMMEANS = TABLES(flowhld) /EMMEANS = TABLES(NnettoHE*flowhld) /PRINT = DESCRIPTIVE /CRITERIA = ALPHA(.05) /WSDESIGN = flowhld /DESIGN = NnettoHE . </pre>
Resources	Elapsed Time	0:00:00,42

Within-Subjects Factors

		N
NTILES of	1	21
	2	18
	3	21

Between-Subjects Factors

flowhlad	Dependent Variable
1	H2
2	H3
3	H4

Measure: MEASURE_1

Descriptive Statistics

NTILES of nettoHE		Mean	Std. Deviation	N
FKS H2	1	21,4286	5,77556	21
	2	23,8889	5,42206	18
	3	25,9524	6,56868	21
	Total	23,7500	6,16888	60
FKS H3	1	18,9048	7,33420	21
	2	22,7778	7,75777	18
	3	27,2857	6,53562	21
	Total	23,0000	7,91052	60
FKS H4	1	19,7619	8,37798	21
	2	23,3889	7,51578	18
	3	24,0476	6,59148	21
	Total	22,3500	7,65091	60

Multivariate Tests(c)

Effect		Value	F	Hypothesis df	Error df	Sig.
flowhlad	Pillai's Trace	,040	1,180(a)	2,000	56,000	,315
	Wilks' Lambda	,960	1,180(a)	2,000	56,000	,315
	Hotelling's Trace	,042	1,180(a)	2,000	56,000	,315
	Roy's Largest Root	,042	1,180(a)	2,000	56,000	,315
flowhlad * NnettoHE	Pillai's Trace	,142	2,170	4,000	114,000	,077
	Wilks' Lambda	,859	2,205(a)	4,000	112,000	,073
	Hotelling's Trace	,163	2,238	4,000	110,000	,070
	Roy's Largest Root	,157	4,462(b)	2,000	57,000	,016

a Exact statistic

b The statistic is an upper bound on F that yields a lower bound on the significance level.

c Design: Intercept+NnettoHE

Within Subjects Design: flowhlad

Mauchly's Test of Sphericity(b)

Measure: MEASURE_1

Within Subjects Effect	Mauchly's W	Approx. Chi-Square	df	Sig.	Epsilon(a)		
					Greenhouse-Geisser	Huynh-Feldt	Lower-bound
flowhlad	,898	6,031	2	,049	,907	,968	,500

Tests the null hypothesis that the error covariance matrix of the orthonormalized transformed dependent variables is proportional to an identity matrix.

a May be used to adjust the degrees of freedom for the averaged tests of significance. Corrected tests are displayed in the Tests of Within-Subjects Effects table.

b Design: Intercept+NnettoHE

Within Subjects Design: flowhlad

Tests of Within-Subjects Effects

Measure: MEASURE_1

Source		Type III Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
flowhld	Sphericity Assumed	55,277	2	27,638	1,449	,239
	Greenhouse-Geisser	55,277	1,815	30,460	1,449	,240
	Huynh-Feldt	55,277	1,937	28,540	1,449	,240
	Lower-bound	55,277	1,000	55,277	1,449	,234
flowhld * NnettoHE	Sphericity Assumed	132,661	4	33,165	1,738	,146
	Greenhouse-Geisser	132,661	3,629	36,551	1,738	,153
	Huynh-Feldt	132,661	3,874	34,247	1,738	,149
	Lower-bound	132,661	2,000	66,330	1,738	,185
Error(flowhld)	Sphericity Assumed	2175,106	114	19,080		
	Greenhouse-Geisser	2175,106	103,439	21,028		
	Huynh-Feldt	2175,106	110,398	19,702		
	Lower-bound	2175,106	57,000	38,160		

Tests of Within-Subjects Contrasts

Measure: MEASURE_1

Source	flowhld	Type III Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
flowhld	Linear	54,964	1	54,964	2,248	,139
	Quadratic	,313	1	,313	,023	,881
flowhld * NnettoHE	Linear	10,712	2	5,356	,219	,804
	Quadratic	121,949	2	60,974	4,447	,016
Error(flowhld)	Linear	1393,488	57	24,447		
	Quadratic	781,618	57	13,713		

Tests of Between-Subjects Effects

Measure: MEASURE_1

Transformed Variable: Average

Source	Type III Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Intercept	95118,737	1	95118,737	897,493	,000
NnettoHE	1042,120	2	521,060	4,916	,011
Error	6041,013	57	105,983		

Estimated Marginal Means**1. flowhlad**

Measure: MEASURE_1

flowhlad	Mean	Std. Error	95% Confidence Interval	
			Lower Bound	Upper Bound
1	23,757	,772	22,210	25,303
2	22,989	,932	21,124	24,855
3	22,399	,975	20,447	24,352

2. NTILES of nettoHE * flowhlad

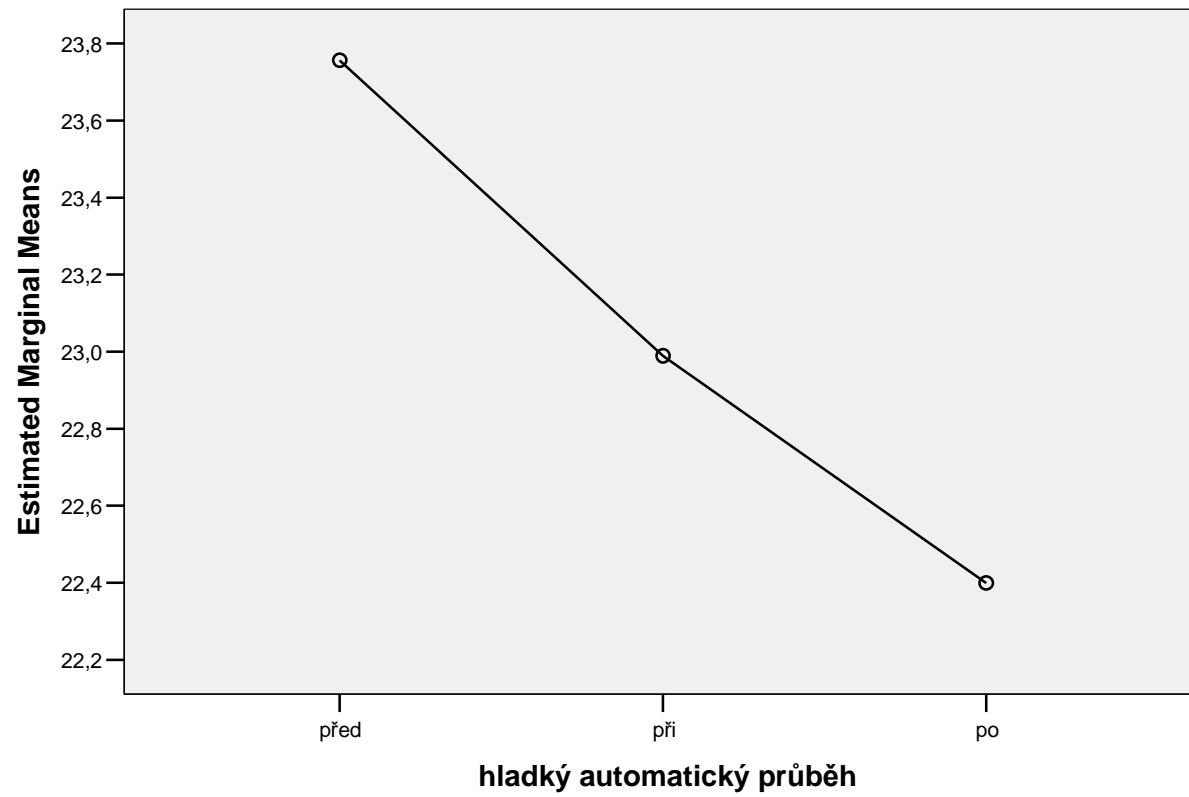
Measure: MEASURE_1

NTILES of nettoHE	flowhlad	Mean	Std. Error	95% Confidence Interval	
				Lower Bound	Upper Bound
1	1	21,429	1,302	18,821	24,036
	2	18,905	1,571	15,759	22,050
	3	19,762	1,643	16,471	23,053
2	1	23,889	1,407	21,072	26,705

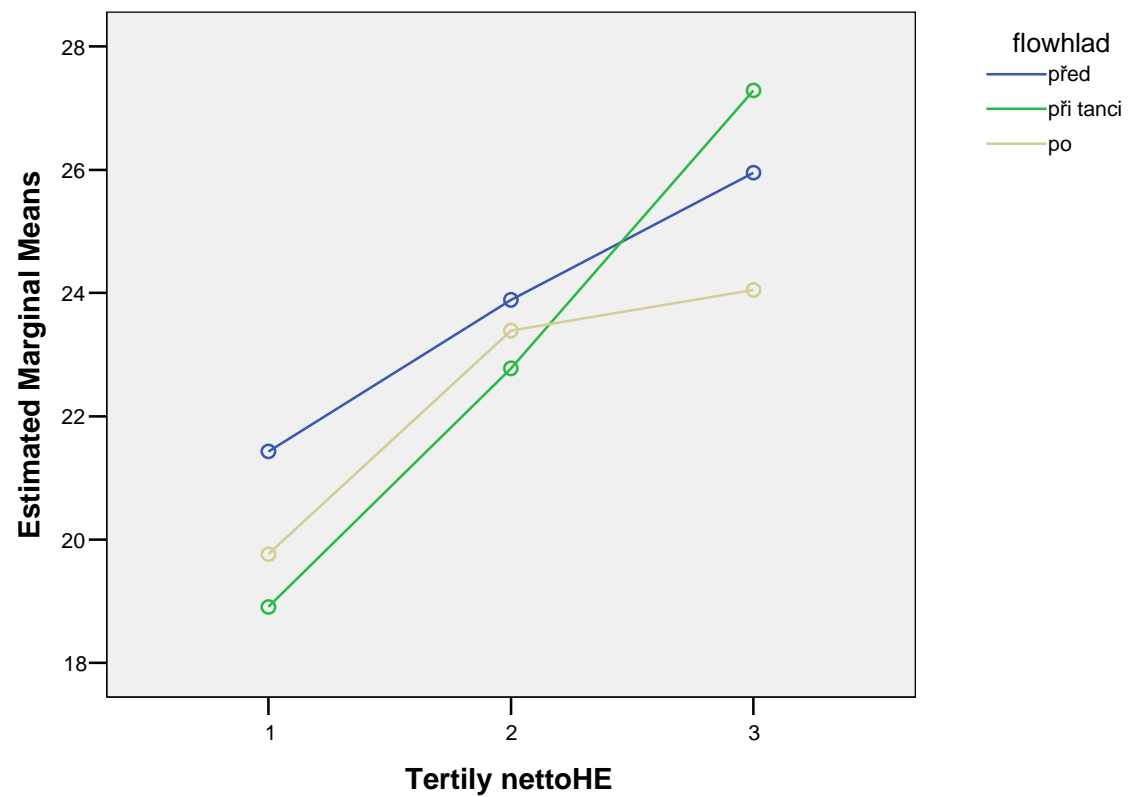
3	2	22,778	1,697	19,380	26,175
	3	23,389	1,775	19,834	26,944
	1	25,952	1,302	23,345	28,560
	2	27,286	1,571	24,140	30,431
	3	24,048	1,643	20,757	27,339

Profile Plots

Flow - hladký automatický průběh v průběhu činnosti

Flow - hladký automatický průběh v průběhu činnosti

General Linear Model

Notes

Output Created	16-JUL-2010 11:32:32	
Comments		
Input	Data	C:\Documents and Settings\stuchlikova\Plocha\lastdance data\DATA.sav
	Filter	<none>
	Weight	<none>
	Split File	<none>
	N of Rows in Working Data File	60
Missing Value Handling	Definition of Missing	User-defined missing values are treated as missing.
	Cases Used	Statistics are based on all cases with valid data for all variables in the model.
Syntax	<pre>GLM OB2 OB3 OB4 BY NnettoHE /WSFACTOR = flowobav 3 Polynomial /METHOD = SSTYPE(3) /PLOT = PROFILE(flowobav NnettoHE*flowobav) /EMMEANS = TABLES(flowobav) /EMMEANS = TABLES(NnettoHE*flowobav) /PRINT = DESCRIPTIVE /CRITERIA = ALPHA(.05) /WSDESIGN = flowobav /DESIGN = NnettoHE .</pre>	
Resources	Elapsed Time	0:00:00,44

Within-Subjects Factors

Measure: MEASURE_1

flowobav	Dependent Variable
1	OB2
2	OB3
3	OB4

Between-Subjects Factors

		N
NTILES of	1	21
	2	18
	3	21

Descriptive Statistics

NTILES of nettoHE		Mean	Std. Deviation	N
FKS OB2	1	12,6667	5,31350	21
	2	11,5556	4,10484	18
	3	10,7619	3,80664	21
	Total	11,6667	4,47087	60
FKS OB3	1	11,7619	5,25266	21
	2	11,0000	3,41278	18
	3	10,2381	4,10980	21
	Total	11,0000	4,34137	60
FKS OB4	1	12,0952	5,64717	21
	2	9,2222	4,58329	18
	3	10,5714	4,59969	21
	Total	10,7000	5,03984	60

Multivariate Tests(c)

Effect	Value	F		Hypothesis df	Error df	Sig.
flowobav	Pillai's Trace	,073	2,216(a)	2,000	56,000	,119
	Wilks' Lambda	,927	2,216(a)	2,000	56,000	,119
	Hotelling's Trace	,079	2,216(a)	2,000	56,000	,119
	Roy's Largest Root	,079	2,216(a)	2,000	56,000	,119
flowobav * NnettoHE	Pillai's Trace	,102	1,538	4,000	114,000	,196
	Wilks' Lambda	,898	1,550(a)	4,000	112,000	,193
	Hotelling's Trace	,113	1,560	4,000	110,000	,190
	Roy's Largest Root	,111	3,156(b)	2,000	57,000	,050

a Exact statistic

b The statistic is an upper bound on F that yields a lower bound on the significance level.

c Design: Intercept+NnettoHE

Within Subjects Design: flowobav

Mauchly's Test of Sphericity(b)

Measure: MEASURE_1

Within Subjects Effect	Mauchly's W	Approx. Chi-Square	df	Sig.	Epsilon(a)		
					Greenhouse-Geisser	Huynh-Feldt	Lower-bound
flowobav	,916	4,942	2	,085	,922	,985	,500

Tests the null hypothesis that the error covariance matrix of the orthonormalized transformed dependent variables is proportional to an identity matrix.

a May be used to adjust the degrees of freedom for the averaged tests of significance. Corrected tests are displayed in the Tests of Within-Subjects Effects table.

b Design: Intercept+NnettoHE

Within Subjects Design: flowobav

Tests of Within-Subjects Effects

Measure: MEASURE_1

Source	Type III Sum of Squares	df	Mean Square		F	Sig.
flowobav	Sphericity Assumed	32,609	2	16,305	2,895	,059
	Greenhouse-Geisser	32,609	1,844	17,682	2,895	,064
	Huynh-Feldt	32,609	1,970	16,553	2,895	,060
	Lower-bound	32,609	1,000	32,609	2,895	,094
flowobav * NnettoHE	Sphericity Assumed	35,850	4	8,962	1,591	,181
	Greenhouse-Geisser	35,850	3,688	9,719	1,591	,186
	Huynh-Feldt	35,850	3,940	9,099	1,591	,182
	Lower-bound	35,850	2,000	17,925	1,591	,213
Error(flowobav)	Sphericity Assumed	642,106	114	5,633		
	Greenhouse-Geisser	642,106	105,121	6,108		
	Huynh-Feldt	642,106	112,286	5,718		
	Lower-bound	642,106	57,000	11,265		

Tests of Within-Subjects Contrasts

Measure: MEASURE_1

Source	flowobav	Type III Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
flowobav	Linear	31,767	1	31,767	4,382	,041
	Quadratic	,842	1	,842	,210	,649
flowobav * NnettoHE	Linear	24,776	2	12,388	1,709	,190
	Quadratic	11,074	2	5,537	1,379	,260
Error(flowobav)	Linear	413,190	57	7,249		
	Quadratic	228,915	57	4,016		

Tests of Between-Subjects Effects

Measure: MEASURE_1

Transformed Variable: Average

Source	Type III Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Intercept	22049,158	1	22049,158	418,307	,000
NnettoHE	107,480	2	53,740	1,020	,367
Error	3004,497	57	52,710		

Estimated Marginal Means

1. flowobav

Measure: MEASURE_1

flowobav	Mean	Std. Error	95% Confidence Interval	
			Lower Bound	Upper Bound
1	11,661	,579	10,502	12,821
2	11,000	,565	9,868	12,132
3	10,630	,646	9,337	11,922

2. NTILES of nettoHE * flowobav

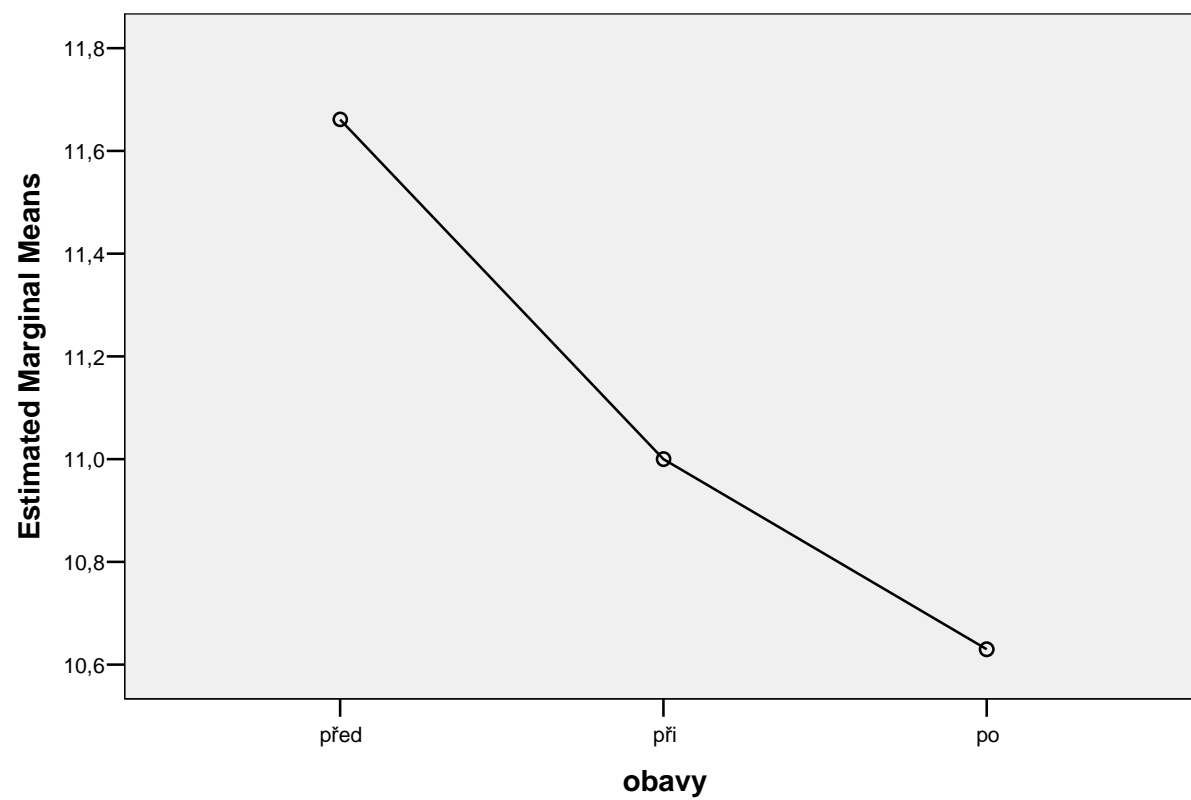
Measure: MEASURE_1

NTILES of nettoHE	flowobav	Mean	Std. Error	95% Confidence Interval	
				Lower Bound	Upper Bound
1	1	12,667	,976	10,712	14,622
	2	11,762	,953	9,853	13,671
	3	12,095	1,088	9,916	14,275
2	1	11,556	1,055	9,444	13,667

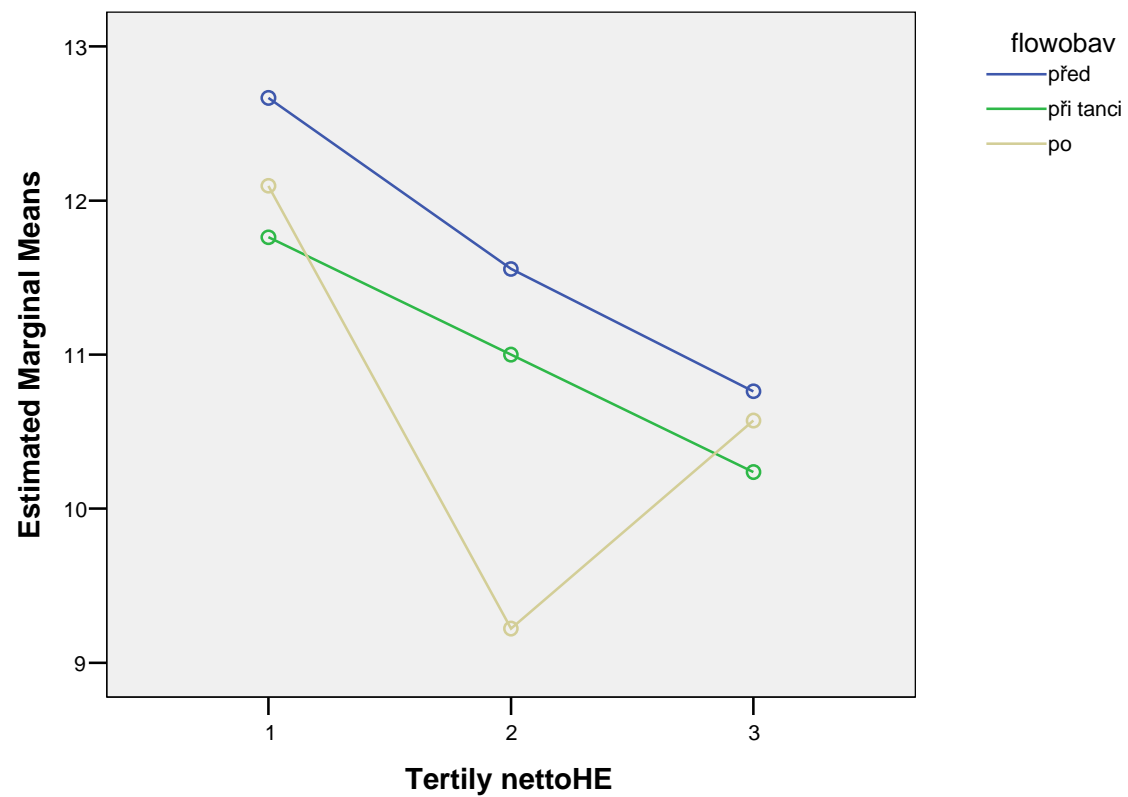
3	2	11,000	1,030	8,938	13,062
	3	9,222	1,176	6,868	11,576
	1	10,762	,976	8,807	12,717
	2	10,238	,953	8,329	12,147
	3	10,571	1,088	8,392	12,751

Profile Plots

Flow - obavy v průběhu činnosti

Flow - obavy v průběhu činnosti

General Linear Model - signifikantní efekt opakování se ukázal jen pro flow absorpci, pro hladky automatický průběh a pro obavy ne. Interakce HE s opakovaným měřením (absorpce, hladky automaticky průběh) ani FM s opakovaným měřením (u obav) nebyla signifikantní.

Notes		
Output Created	16-JUL-2010 00:43:39	
Comments		
Input	Data	C:\Documents and Settings\stuchlikova\Plocha\lastdance data\DATA.sav
	Filter	<none>
	Weight	<none>
	Split File	<none>
	N of Rows in Working Data File	60
Missing Value Handling	Definition of Missing	User-defined missing values are treated as missing.
	Cases Used	Statistics are based on all cases with valid data for all variables in the model.
Syntax	GLM A2 A3 A4 BY NHE /WSFACTOR = flowabs 3 Polynomial /METHOD = SSTYPE(3) /PLOT = PROFILE(NHE*flowabs) /EMMEANS = TABLES(flowabs) /PRINT = DESCRIPTIVE ETASQ /CRITERIA = ALPHA(.05) /WSDESIGN = flowabs /DESIGN = NHE .	
Resources	Elapsed Time	0:00:00,25

Within-Subjects Factors	
Measure: MEASURE_1	
flowabs	Dependent Variable
1	A2
2	A3
3	A4

Between-Subjects Factors		
		N
NTILES of HE	1	18
	2	22
	3	20

Descriptive Statistics

	NTILES of HE	Mean	Std. Deviation	N
FKS A2	1	13,3889	3,94281	18
	2	15,2273	4,10495	22
	3	15,6000	3,53032	20
	Total	14,8000	3,92212	60
FKS A3	1	15,3333	4,39251	18
	2	17,2727	5,56504	22
	3	18,3500	4,93404	20
	Total	17,0500	5,09045	60
FKS A4	1	14,0000	5,84103	18
	2	16,7273	5,07263	22
	3	18,1000	5,64661	20
	Total	16,3667	5,65975	60

Multivariate Tests(c)							
Effect		Value	F	Hypothesis df	Error df	Sig.	Partial Eta Squared
flowabs	Pillai's Trace	,234	8,548(a)	2,000	56,000	,001	,234
	Wilks' Lambda	,766	8,548(a)	2,000	56,000	,001	,234
	Hotelling's Trace	,305	8,548(a)	2,000	56,000	,001	,234
	Roy's Largest Root	,305	8,548(a)	2,000	56,000	,001	,234
flowabs * NHE	Pillai's Trace	,026	,371	4,000	114,000	,829	,013
	Wilks' Lambda	,974	,367(a)	4,000	112,000	,832	,013
	Hotelling's Trace	,026	,362	4,000	110,000	,835	,013
	Roy's Largest Root	,024	,695(b)	2,000	57,000	,503	,024
a Exact statistic							
b The statistic is an upper bound on F that yields a lower bound on the significance level.							
c Design: Intercept+NHE Within Subjects Design: flowabs							

Mauchly's Test of Sphericity(b) Measure: MEASURE_1							
Within Subjects Effect	Mauchly's W	Approx. Chi-Square	df	Sig.	Epsilon(a)		
					Greenhouse-Geisser	Huynh-Feldt	Lower-bound
flowabs	,872	7,647	2	,022	,887	,945	,500
Tests the null hypothesis that the error covariance matrix of the orthonormalized transformed dependent variables is proportional to an identity matrix.							
a May be used to adjust the degrees of freedom for the averaged tests of significance. Corrected tests are displayed in the Tests of Within-Subjects Effects table.							
b Design: Intercept+NHE Within Subjects Design: flowabs							

Tests of Within-Subjects Effects Measure: MEASURE_1							
Source		Type III Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.	Partial Eta Squared
flowabs	Sphericity Assumed	157,209	2	78,604	8,197	,000	,126
	Greenhouse-Geisser	157,209	1,774	88,638	8,197	,001	,126
	Huynh-Feldt	157,209	1,891	83,148	8,197	,001	,126
	Lower-bound	157,209	1,000	157,209	8,197	,006	,126
flowabs * NHE	Sphericity Assumed	17,778	4	4,445	,463	,762	,016
	Greenhouse-Geisser	17,778	3,547	5,012	,463	,740	,016
	Huynh-Feldt	17,778	3,781	4,702	,463	,752	,016
	Lower-bound	17,778	2,000	8,889	,463	,631	,016
Error(flowabs)	Sphericity Assumed	1093,210	114	9,590			
	Greenhouse-Geisser	1093,210	101,096	10,814			
	Huynh-Feldt	1093,210	107,770	10,144			
	Lower-bound	1093,210	57,000	19,179			

Tests of Within-Subjects Contrasts Measure: MEASURE_1							
Source	flowabs	Type III Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.	Partial Eta Squared
flowabs	Linear	70,400	1	70,400	5,479	,023	,088
	Quadratic	86,808	1	86,808	13,713	,000	,194
flowabs * NHE	Linear	16,978	2	8,489	,661	,520	,023
	Quadratic	,801	2	,400	,063	,939	,002
Error(flowabs)	Linear	732,389	57	12,849			
	Quadratic	360,822	57	6,330			

Tests of Between-Subjects Effects Measure: MEASURE_1 Transformed Variable: Average						
Source	Type III Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.	Partial Eta Squared
Intercept	45771,452	1	45771,452	890,797	,000	,940
NHE	286,586	2	143,293	2,789	,070	,089
Error	2928,808	57	51,383			

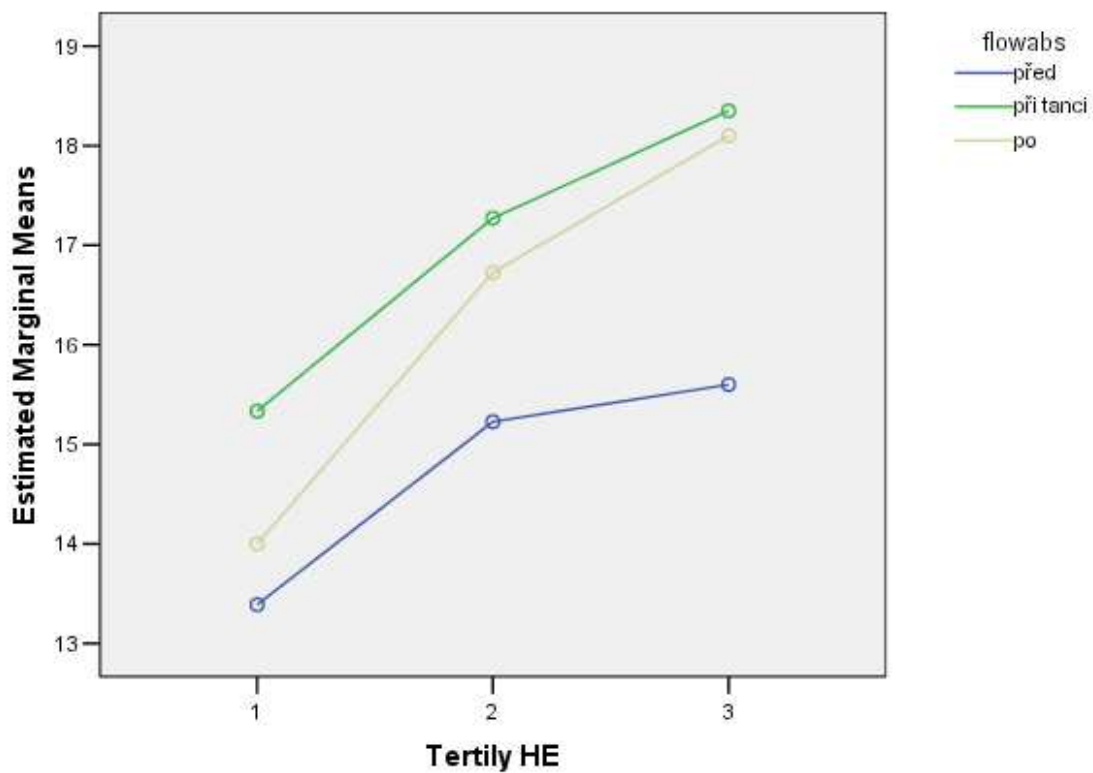
Estimated Marginal Means

flowabs

Measure: MEASURE_1				
flowabs	Mean	Std. Error	95% Confidence Interval	
			Lower Bound	Upper Bound
1	14,739	,502	13,734	15,743
2	16,985	,651	15,681	18,290
3	16,276	,713	14,848	17,703

Profile Plots

Flow - FKS absorpce

Correlations - AMS a PANA V, POMS - základní

Notes		
Output Created	16-JUL-2010 00:02:42	
Comments		
Input	Data	C:\Documents and Settings\stuchlikova\Plocha\lastdance data\DATA.sav
	Filter	<none>
	Weight	<none>
	Split File	<none>
	N of Rows in Working Data File	60
Missing Value Handling	Definition of Missing	User-defined missing values are treated as missing.
	Cases Used	Statistics for each pair of variables are based on all the cases with valid data for that pair.
Syntax	CORRELATIONS /VARIABLES=HE FM PA1 NA1 VA1 An1 T1 D1 F1 V1 C1 /PRINT=TWOTAIL NOSIG /MISSING=PAIRWISE .	
Resources	Elapsed Time	0:00:00,03

Correlations Pearson Correlation											
	AMS HE	AMS FM	PANA V PA1	PANA V NA1	PANA V VA1	POMS A1	POMS T1	POMS D1	POMS F1	POMS V1	POMS C1
AMS HE	1	-,180	,251	,280(*)	,249	,040	,004	-,061	,033	,347(**)	,102
AMS FM	-,180	1	,189	,060	,212	,084	,047	,228	,040	,035	,100

PANAV PA1	,251	,189	1	,259(*)	,408(**)	-,011	-,168	-,204	-,512(**)	,602(**)	-,062
PANAV NA1	,280(*)	,060	,259(*)	1	,695(**)	-,224	-,410(**)	-,351(**)	-,091	,423(**)	-,272(*)
PANAV VA1	,249	,212	,408(**)	,695(**)	1	-,103	-,301(*)	-,176	-,138	,490(**)	-,096
POMS A1	,040	,084	-,011	-,224	-,103	1	,684(**)	,676(**)	,585(**)	,087	,644(**)
POMS T1	,004	,047	-,168	-,410(**)	-,301(*)	,684(**)	1	,672(**)	,574(**)	-,056	,726(**)
POMS D1	-,061	,228	-,204	-,351(**)	-,176	,676(**)	,672(**)	1	,561(**)	-,236	,626(**)
POMS F1	,033	,040	-,512(**)	-,091	-,138	,585(**)	,574(**)	,561(**)	1	-,268(*)	,429(**)
POMS V1	,347(**)	,035	,602(**)	,423(**)	,490(**)	,087	-,056	-,236	-,268(*)	1	,031
POMS C1	,102	,100	-,062	-,272(*)	-,096	,644(**)	,726(**)	,626(**)	,429(**)	,031	1

* Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

Correlations Sig. (2-tailed)											
	AMS HE	AMS FM	PANAV PA1	PANAV NA1	PANAV VA1	POMS A1	POMS T1	POMS D1	POMS F1	POMS V1	POMS C1
AMS HE		,169	,053	,030	,055	,764	,975	,641	,800	,007	,440
AMS FM	,169		,148	,649	,104	,526	,722	,080	,764	,789	,449
PANAV PA1	,053	,148		,046	,001	,935	,200	,117	,000	,000	,638
PANAV NA1	,030	,649	,046		,000	,085	,001	,006	,488	,001	,035
PANAV VA1	,055	,104	,001	,000		,434	,019	,179	,292	,000	,466
POMS A1	,764	,526	,935	,085	,434		,000	,000	,000	,511	,000
POMS T1	,975	,722	,200	,001	,019	,000		,000	,000	,670	,000

Correlations - AMS a flow základní (1), před (2), při (3) a po (4) tanci

Notes		
Output Created	16-JUL-2010 00:15:17	
Comments		
Input	Data	C:\Documents and Settings\stuchlikova\Plocha\lastdance data\DATA.sav
	Filter	<none>
	Weight	<none>
	Split File	<none>
	N of Rows in Working Data File	60
Missing Value Handling	Definition of Missing	User-defined missing values are treated as missing.
	Cases Used	Statistics for each pair of variables are based on all the cases with valid data for that pair.
Syntax	CORRELATIONS /VARIABLES=HE FM A1 H1 OB1 A2 H2 OB2 A3 H3 OB3 A4 H4 OB4 /PRINT=TWOTAIL NOSIG /MISSING=PAIRWISE .	
Resources	Elapsed Time	0:00:00,02

Correlations Pearson Correlation														
	AMS HE	AMS FM	FKS A1	FKS H1	FKS OB1	FKS A2	FKS H2	FKS OB2	FKS A3	FKS H3	FKS OB3	FKS A4	FKS H4	FKS OB4
AMS HE	1	-,180	,305(*)	,303(*)	-,061	,212	,132	,039	,233	,315(*)	,005	,272(*)	,239	,073
AMS FM	-,180	1	-,222	-,185	,261(*)	-,088	-,455(**)	,348(**)	-,128	-,402(**)	,306(*)	-,024	-,135	,343(**)
FKS A1	,305(*)	-,222	1	,282(*)	,156	,476(**)	,253	,133	,529(**)	,279(*)	,211	,466(**)	,172	,146

FKS H1	,303(*)	-,185	,282(*)	1	-,241	,320(*)	,617(**)	-,096	,268(*)	,574(**)	-,044	,265(*)	,676(**)	-,154
FKS OB1	-,061	,261(*)	,156	-,241	1	,030	-,236	,621(**)	,211	-,105	,578(**)	,205	-,165	,685(**)
FKS A2	,212	-,088	,476(**)	,320(*)	,030	1	,349(**)	,072	,602(**)	,361(**)	,125	,496(**)	,246	,248
FKS H2	,132	-,455(**)	,253	,617(**)	-,236	,349(**)	1	-,196	,400(**)	,728(**)	-,184	,238	,519(**)	-,164
FKS OB2	,039	,348(**)	,133	-,096	,621(**)	,072	-,196	1	,090	-,215	,748(**)	,081	-,110	,678(**)
FKS A3	,233	-,128	,529(**)	,268(*)	,211	,602(**)	,400(**)	,090	1	,535(**)	,218	,766(**)	,433(**)	,301(*)
FKS H3	,315(*)	-,402(**)	,279(*)	,574(**)	-,105	,361(**)	,728(**)	-,215	,535(**)	1	-,130	,351(**)	,668(**)	-,014
FKS OB3	,005	,306(*)	,211	-,044	,578(**)	,125	-,184	,748(**)	,218	-,130	1	,203	-,046	,786(**)
FKS A4	,272(*)	-,024	,466(**)	,265(*)	,205	,496(**)	,238	,081	,766(**)	,351(**)	,203	1	,504(**)	,358(**)
FKS H4	,239	-,135	,172	,676(**)	-,165	,246	,519(**)	-,110	,433(**)	,668(**)	-,046	,504(**)	1	,021
FKS OB4	,073	,343(**)	,146	-,154	,685(**)	,248	-,164	,678(**)	,301(*)	-,014	,786(**)	,358(**)	,021	1

* Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

Correlations Sig. (2-tailed)														
	AMS HE	AMS FM	FKS A1	FKS H1	FKS OB1	FKS A2	FKS H2	FKS OB2	FKS A3	FKS H3	FKS OB3	FKS A4	FKS H4	FKS OB4
AMS HE		,169	,018	,018	,642	,103	,315	,768	,073	,014	,969	,035	,066	,578
AMS FM	,169		,088	,157	,044	,502	,000	,006	,331	,001	,017	,857	,302	,007
FKS A1	,018	,088		,029	,233	,000	,051	,309	,000	,031	,105	,000	,188	,265
FKS H1	,018	,157	,029		,064	,013	,000	,466	,039	,000	,737	,041	,000	,241
FKS OB1	,642	,044	,233	,064		,822	,070	,000	,106	,423	,000	,117	,207	,000

FKS H3	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60
FKS OB3	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60
FKS A4	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60
FKS H4	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60
FKS OB4	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60

Correlations - FKS požadavky před tancem a flow, PANA, POMS před tancem

Notes		
Output Created	16-JUL-2010 00:16:48	
Comments		
Input	Data	C:\Documents and Settings\stuchlikova\Plocha\lastdance data\DATA.sav
	Filter	<none>
	Weight	<none>
	Split File	<none>
	N of Rows in Working Data File	60
Missing Value Handling	Definition of Missing	User-defined missing values are treated as missing.
	Cases Used	Statistics for each pair of variables are based on all the cases with valid data for that pair.
Syntax	CORRELATIONS /VARIABLES=POZ2 A2 H2 OB2 PA2 NA2 VA2 An2 T2 D2 F2 V2 C2 /PRINT=TWOTAIL NOSIG /MISSING=PAIRWISE .	
Resources	Elapsed Time	0:00:00,02

Correlations Pearson Correlation													
	FKS POZAD2	FKS A2	FKS H2	FKS OB2	PANAV PA2	PANAV NA2	PANAV VA2	POMS A2	POMS T2	POMS D2	POMS F2	POMS V2	POMS C2
FKS POZAD2	1	-,036	-,317(*)	,315(*)	-,112	-,348(**)	-,287(*)	,189	,242	,135	,198	-,081	,276(*)
FKS A2	-,036	1	,349(**)	,072	,073	,210	,016	-,139	,005	-,025	,085	,253	,048
FKS H2	-,317(*)	,349(**)	1	-,196	,154	,454(**)	,350(**)	-,403(**)	-,398(**)	-,349(**)	-,222	,236	-,416(**)
FKS OB2	,315(*)	,072	-,196	1	-,414(**)	-,449(**)	-,478(**)	,451(**)	,525(**)	,524(**)	,310(*)	-,197	,566(**)
PANAV PA2	-,112	,073	,154	-,414(**)	1	,486(**)	,572(**)	-,335(**)	-,290(*)	-,394(**)	-,456(**)	,444(**)	-,292(*)
PANAV NA2	-,348(**)	,210	,454(**)	-,449(**)	,486(**)	1	,602(**)	-,575(**)	-,504(**)	-,542(**)	-,147	,240	-,494(**)
PANAV VA2	-,287(*)	,016	,350(**)	-,478(**)	,572(**)	,602(**)	1	-,416(**)	-,362(**)	-,456(**)	-,377(**)	,432(**)	-,338(**)
POMS A2	,189	-,139	-,403(**)	,451(**)	-,335(**)	-,575(**)	-,416(**)	1	,573(**)	,665(**)	,316(*)	,059	,723(**)
POMS T2	,242	,005	-,398(**)	,525(**)	-,290(*)	-,504(**)	-,362(**)	,573(**)	1	,711(**)	,534(**)	-,087	,795(**)
POMS D2	,135	-,025	-,349(**)	,524(**)	-,394(**)	-,542(**)	-,456(**)	,665(**)	,711(**)	1	,441(**)	-,205	,804(**)
POMS F2	,198	,085	-,222	,310(*)	-,456(**)	-,147	-,377(**)	,316(*)	,534(**)	,441(**)	1	-,098	,510(**)
POMS V2	-,081	,253	,236	-,197	,444(**)	,240	,432(**)	,059	-,087	-,205	-,098	1	,040
POMS C2	,276(*)	,048	-,416(**)	,566(**)	-,292(*)	-,494(**)	-,338(**)	,723(**)	,795(**)	,804(**)	,510(**)	,040	1

* Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

Correlations Sig. (2-tailed)													
	FKS POZAD2	FKS A2	FKS H2	FKS OB2	PANAV PA2	PANAV NA2	PANAV VA2	POMS A2	POMS T2	POMS D2	POMS F2	POMS V2	POMS C2
FKS POZAD2		,788	,014	,014	,396	,006	,026	,148	,062	,303	,130	,538	,032
FKS A2	,788		,006	,587	,578	,107	,906	,290	,972	,848	,520	,051	,713
FKS H2	,014	,006		,133	,239	,000	,006	,001	,002	,006	,088	,069	,001
FKS OB2	,014	,587	,133		,001	,000	,000	,000	,000	,000	,016	,131	,000
PANAV PA2	,396	,578	,239	,001		,000	,000	,009	,025	,002	,000	,000	,024
PANAV NA2	,006	,107	,000	,000	,000		,000	,000	,000	,000	,264	,065	,000
PANAV VA2	,026	,906	,006	,000	,000	,000		,001	,004	,000	,003	,001	,008
POMS A2	,148	,290	,001	,000	,009	,000	,001		,000	,000	,014	,653	,000
POMS T2	,062	,972	,002	,000	,025	,000	,004	,000		,000	,000	,508	,000
POMS D2	,303	,848	,006	,000	,002	,000	,000	,000	,000		,000	,116	,000
POMS F2	,130	,520	,088	,016	,000	,264	,003	,014	,000	,000		,455	,000
POMS V2	,538	,051	,069	,131	,000	,065	,001	,653	,508	,116	,455		,762
POMS C2	,032	,713	,001	,000	,024	,000	,008	,000	,000	,000	,000	,762	

Correlations

N													
	FKS POZAD2	FKS A2	FKS H2	FKS OB2	PANAV PA2	PANAV NA2	PANAV VA2	POMS A2	POMS T2	POMS D2	POMS F2	POMS V2	POMS C2
FKS POZAD2	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60
FKS A2	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60
FKS H2	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60
FKS OB2	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60
PANAV PA2	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60
PANAV NA2	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60
PANAV VA2	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60
POMS A2	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60
POMS T2	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60
POMS D2	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60
POMS F2	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60
POMS V2	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60
POMS C2	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60

Correlations - při tanci - FKS požadavky a flow, PANAV, POMS

Notes		
Output Created	16-JUL-2010 00:18:13	
Comments		
Input	Data	C:\Documents and Settings\stuchlikova\Plocha\lastdance data\DATA.sav

	Filter	<none>
	Weight	<none>
	Split File	<none>
	N of Rows in Working Data File	60
Missing Value Handling	Definition of Missing	User-defined missing values are treated as missing.
	Cases Used	Statistics for each pair of variables are based on all the cases with valid data for that pair.
Syntax		CORRELATIONS /VARIABLES=POZ3 A3 H3 OB3 PA3 NA3 VA3 An3 T3 D3 F3 V3 C3 /PRINT=TWOTAIL NOSIG /MISSING=PAIRWISE .
Resources	Elapsed Time	0:00:00,02

Correlations Pearson Correlation													
	FKS POZAD3	FKS A3	FKS H3	FKS OB3	PANAV PA3	PANAV NA3	PANAV VA3	POMS A3	POMS T3	POMS D3	POMS F3	POMS V3	POMS C3
FKS POZAD3	1	,058	-,246	,364(**)	-,277(*)	-,233	-,221	,206	,347(**)	,106	,367(**)	-,027	,255(*)
FKS A3	,058	1	,535(**)	,218	,167	,170	,060	-,065	,032	-,066	,128	,308(*)	,174
FKS H3	-,246	,535(**)	1	-,130	,373(**)	,571(**)	,451(**)	-,235	-,312(*)	-,139	-,116	,429(**)	-,175
FKS OB3	,364(**)	,218	-,130	1	-,185	-,368(**)	-,394(**)	,430(**)	,534(**)	,450(**)	,173	-,082	,501(**)
PANAV PA3	-,277(*)	,167	,373(**)	-,185	1	,296(*)	,525(**)	-,467(**)	-,290(*)	-,370(**)	-,735(**)	,619(**)	-,319(*)
PANAV NA3	-,233	,170	,571(**)	-,368(**)	,296(*)	1	,691(**)	-,399(**)	-,427(**)	-,252	-,098	,516(**)	-,357(**)
PANAV VA3	-,221	,060	,451(**)	-,394(**)	,525(**)	,691(**)	1	-,488(**)	-,371(**)	-,381(**)	-,360(**)	,583(**)	-,336(**)

POMS A3	,206	-,065	-,235	,430(**)	-,467(**)	-,399(**)	-,488(**)	1	,660(**)	,814(**)	,317(*)	-,158	,703(**)
POMS T3	,347(**)	,032	-,312(*)	,534(**)	-,290(*)	-,427(**)	-,371(**)	,660(**)	1	,692(**)	,325(*)	,042	,811(**)
POMS D3	,106	-,066	-,139	,450(**)	-,370(**)	-,252	-,381(**)	,814(**)	,692(**)	1	,360(**)	-,111	,713(**)
POMS F3	,367(**)	,128	-,116	,173	-,735(**)	-,098	-,360(**)	,317(*)	,325(*)	,360(**)	1	-,349(**)	,388(**)
POMS V3	-,027	,308(*)	,429(**)	-,082	,619(**)	,516(**)	,583(**)	-,158	,042	-,111	-,349(**)	1	,053
POMS C3	,255(*)	,174	-,175	,501(**)	-,319(*)	-,357(**)	-,336(**)	,703(**)	,811(**)	,713(**)	,388(**)	,053	1
** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).													
* Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).													

Correlations Sig. (2-tailed)													
	FKS POZAD3	FKS A3	FKS H3	FKS OB3	PANAV PA3	PANAV NA3	PANAV VA3	POMS A3	POMS T3	POMS D3	POMS F3	POMS V3	POMS C3
FKS POZAD3		,661	,058	,004	,032	,073	,090	,114	,007	,420	,004	,838	,049
FKS A3	,661		,000	,095	,202	,193	,649	,623	,807	,619	,328	,017	,183
FKS H3	,058	,000		,321	,003	,000	,000	,071	,015	,290	,376	,001	,181
FKS OB3	,004	,095	,321		,158	,004	,002	,001	,000	,000	,187	,534	,000
PANAV PA3	,032	,202	,003	,158		,022	,000	,000	,025	,004	,000	,000	,013
PANAV NA3	,073	,193	,000	,004	,022		,000	,002	,001	,052	,456	,000	,005
PANAV VA3	,090	,649	,000	,002	,000	,000		,000	,003	,003	,005	,000	,009
POMS A3	,114	,623	,071	,001	,000	,002	,000		,000	,000	,014	,227	,000

POMS C3	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60
---------	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

Correlations - po tanci: FKS požadavky a flow, PANA, POMS

Notes		
Output Created	16-JUL-2010 00:19:02	
Comments		
Input	Data	C:\Documents and Settings\stuchlikova\Plocha\lastdance data\DATA.sav
	Filter	<none>
	Weight	<none>
	Split File	<none>
	N of Rows in Working Data File	60
Missing Value Handling	Definition of Missing	User-defined missing values are treated as missing.
	Cases Used	Statistics for each pair of variables are based on all the cases with valid data for that pair.
Syntax	CORRELATIONS /VARIABLES=POZ4 A4 H4 OB4 PA4 NA4 VA4 An4 T4 D4 F4 V4 C4 /PRINT=TWOTAIL NOSIG /MISSING=PAIRWISE .	
Resources	Elapsed Time	0:00:00,03

Correlations
Pearson Correlation

	FKS POZAD4	FKS A4	FKS H4	FKS OB4	PANAV PA4	PANAV NA4	PANAV VA4	POMS A4	POMS T4	POMS D4	POMS F4	POMS V4	POMS C4
FKS POZAD4	1	,107	-,124	,360(**)	-,089	-,252	-,216	,272(*)	,400(**)	,234	,314(*)	-,077	,201
FKS A4	,107	1	,504(**)	,358(**)	,064	,157	,117	,023	,012	,046	,257(*)	,257(*)	,239
FKS H4	-,124	,504(**)	1	,021	,348(**)	,482(**)	,491(**)	-,172	-,229	-,059	-,149	,340(**)	-,089
FKS OB4	,360(**)	,358(**)	,021	1	-,079	-,362(**)	-,302(*)	,411(**)	,472(**)	,472(**)	,277(*)	,058	,472(**)
PANAV PA4	-,089	,064	,348(**)	-,079	1	,354(**)	,445(**)	-,215	-,164	-,189	-,668(**)	,624(**)	,009
PANAV NA4	-,252	,157	,482(**)	-,362(**)	,354(**)	1	,730(**)	-,570(**)	-,666(**)	-,528(**)	-,244	,237	-,427(**)
PANAV VA4	-,216	,117	,491(**)	-,302(*)	,445(**)	,730(**)	1	-,626(**)	-,553(**)	-,583(**)	-,366(**)	,290(*)	-,406(**)
POMS A4	,272(*)	,023	-,172	,411(**)	-,215	-,570(**)	-,626(**)	1	,770(**)	,807(**)	,400(**)	-,066	,650(**)
POMS T4	,400(**)	,012	-,229	,472(**)	-,164	-,666(**)	-,553(**)	,770(**)	1	,738(**)	,423(**)	,116	,775(**)
POMS D4	,234	,046	-,059	,472(**)	-,189	-,528(**)	-,583(**)	,807(**)	,738(**)	1	,413(**)	-,037	,701(**)
POMS F4	,314(*)	,257(*)	-,149	,277(*)	-,668(**)	-,244	-,366(**)	,400(**)	,423(**)	,413(**)	1	-,263(*)	,345(**)
POMS V4	-,077	,257(*)	,340(**)	,058	,624(**)	,237	,290(*)	-,066	,116	-,037	-,263(*)	1	,291(*)
POMS C4	,201	,239	-,089	,472(**)	,009	-,427(**)	-,406(**)	,650(**)	,775(**)	,701(**)	,345(**)	,291(*)	1

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

* Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

Correlations
Sig. (2-tailed)

	FKS POZAD4	FKS A4	FKS H4	FKS OB4	PANAV PA4	PANAV NA4	PANAV VA4	POMS A4	POMS T4	POMS D4	POMS F4	POMS V4	POMS C4
FKS		,415	,345	,005	,499	,052	,097	,036	,002	,071	,015	,557	,123

AMS – KRÁTKÁ VERZE

Níže najdete různé výpovědi. Prosím, posuďte, do jaké míry jsou pro Vás výstižné.

	Vůbec mě nevystihuje	Trochu mě vystihuje	Převážně mě vystihuje	Vystihuje mě zcela
Rád pracuji na problémech, které jsou pro mne alespoň trochu obtížné.	☐	☐	☐	☐
Mám rád situace, ve kterých mohu zjistit, jak jsem dobrý.	☐	☐	☐	☐
Přitahují mne obtížně řešitelné problémy.	☐	☐	☐	☐
Mám rád situace, ve kterých si mohu vyzkoušet své schopnosti.	☐	☐	☐	☐
Jsem rád, když jsem postaven před náročnější úkoly.	☐	☐	☐	☐
Znepokojuje mne, mám-li něco dělat, když si nejsem jistý, že to dokážu.	☐	☐	☐	☐
I při úkolech, o kterých si myslím, že je zvládnout, mám strach ze selhání.	☐	☐	☐	☐
Problémy, které jsou složité, mě znepokojují.	☐	☐	☐	☐
Když je nějaká situace náročnější, jsem raději, že ji nemusím řešit, protože mám strach, že bych to nedokázal.	☐	☐	☐	☐
Pokud nějakému problému ihned neporozumím, zneklidňuje mě to.	☐	☐	☐	☐

Pro mě osobně jsou nyníější požadavky

Příliš
nízké

Právě
přiměřené

Příliš
vysoké

Příloha č. 1: Směrná čísla

A. Postupy do vyšších tříd

1. Páry soutěžící ve třídách D-A získávají za výsledné umístění na každé postupové soutěži postupové body:

	Body
za každý poražený pár (při rovnosti umístění se počítají až páry za spodní hranici těchto stejně umístěných párů)	1
za postup do každého dalšího kola soutěže (nepočítá se ale opakované semifinále)	2
za výsledné umístění ve finále na	1. místě
	2. místě
	3. místě

2. Párům soutěžícím ve třídách D-A se za výsledné umístění na každé postupové soutěži započítávají finálová umístění:

Počet párů v soutěži	z kolektivních členů/míst	Započítávaná místa ve finále
2 - 5	1 – 2	žádné
6 -10	3	1. – 2.
11 – 15	3	1. – 3.
16 – 20	3	1. – 4.
21 - 25	3	1. – 5.
Více než 25	3	všechny finálové páry

3. Pro postup do vyšší třídy jsou stanoveny tyto hranice:

Kategorie	třídy z do	postupové body	finálová umístění
Děti II	D C	200	5
Junioři I	D C	200	5
	C B	200	5
Junioři II	D C	200	5
	C B	200	5
Dospělí	D C	200	5
	C B	200	5
	B A	200	5
	A M	200	5
Senioři I-III	D C	200	nepoužívá se
	C B	200	
	B A	200	
	A M	200	

4. Pro sestup z vyšší třídy jsou stanoveny tyto hranice (nedosažení hranice = sestup):

Kategorie	třídy z do	postupové body	jiné
Děti II	C D		nepoužívá se
Junioři I	B C		nepoužívá se
	C D		nepoužívá se
Junioři II	B C		nepoužívá se
	C D		nepoužívá se
Dospělí	M A	-	X1)
	A B	200	-
	B C		nepoužívá se
	C D		nepoužívá se
Senioři I - III			nepoužívá se

x1) 1 x do 24. místa (včetně) v TL nebo
1x do 36. místa (všechny páry)

postupující do kola s postupovým
klíčem 36) na MČR.

B. Rychlosti tanců (takt/min)

(převzato z IDSF Competition Rules – mimo Polka)

Tanec	taktů/min	Tanec	Taktů/min
Waltz	28-30	Samba	50-52
Tango	31-33	Chacha	30-32
Valčík	58-60	Rumba	25-27
Slowfoxtrot	28-30	Polka	58-60
Quickstep	50-52	Paso doble	60-62
		Jive	42-44

C. Postupový klíč

4 <i>páry ve finále</i>					5 <i>párů ve finále</i>					6 <i>párů ve finále</i>				
kolo	1.	2.	3.	4.	Kolo	1.	2.	3.	4.	kolo	1.	2.	3.	4.
počet párů	počet postupů				Počet Párů	Počet Postupů				počet párů	počet postupů			
6-8	-	-	-	4	9	-	-	-	5	11	-	-	-	6
9	-	-	6	4	10	-	-	-	5	12	-	-	-	6
10,11	-	-	7	4	11,12	-	-	8	5	13	-	-	9	6
12-16	-	-	8	4	13,14	-	-	9	5	14,15	-	-	10	6
17	-	12	8	4	15-20	-	-	10	5	16,17	-	-	11	6
18,19	-	13	8	4	21	-	15	10	5	18-24	-	-	12	6
20,21	-	14	8	4	22,23	-	16	10	5	25	-	18	12	6
22,23	-	15	8	4	24,25	-	17	10	5	26,27	-	19	12	6
24-32	-	16	8	4	26,27	-	18	10	5	28,29	-	20	12	6
33	24	16	8	4	28,29	-	19	10	5	30,31	-	21	12	6
34,35	25	16	8	4	30-40	-	20	10	5	32,33	-	22	12	6
36,37	26	16	8	4	41	30	20	10	5	34,35	-	23	12	6
38,39	27	16	8	4	42,43	31	20	10	5	36-48	-	24	12	6
40,41	28	16	8	4	44,45	32	20	10	5	49	36	24	12	6
42,43	29	16	8	4	46,47	33	20	10	5	50,51	37	24	12	6
44,45	30	16	8	4	48,49	34	20	10	5	52,53	38	24	12	6
46,47	31	16	8	4	50,51	35	20	10	5	54,55	39	24	12	6
48-64	32	16	8	4	52,53	36	20	10	5	56,57	40	24	12	6
					54,55	37	20	10	5	58,59	41	24	12	6
					56,57	38	20	10	5	60,61	42	24	12	6
					58,59	39	20	10	5	62,63	43	24	12	6
					60-80	40	20	10	5	64,65	44	24	12	6
										66,67	45	24	12	6
										68,69	46	24	12	6
										70,71	47	24	12	6
										72-96	48	24	12	6

1. Při účasti více než 40 párů má vedoucí soutěže pravomoc stanovit postup z prvního kola tak, aby do druhého kola postupovala minimálně polovina soutěžících párů. V dalších kolech se postupuje dle postupového klíče.
2. Pokud není stanoveno jinak, při použití opravného kola postupuje 2/3 párů dle postupového klíče přímo, zbytek přes opravné kolo.

D. Archivování dokumentů

1. Veškeré písemné dokumenty vzniklé v průběhu soutěže, je organizátor soutěže povinen archivovat po dobu 3 měsíců od ukončení soutěže.
2. V případě, že organizátor soutěže bude ze strany ČSTS ve lhůtě dle bodu 1 vyzván k předání dokladů dle bodu 1, je povinen je předat osobně, nebo doporučenou poštou sekretariátu ČSTS.

Poslední provedené úpravy:

- Upravena tabulka A.2 – započítávaná finálová umístění